לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ה', י"א באדר א' תשמ"ו, 20 בפברואר 1986 / שנה מ"ג מס' 12969 / המחיר 63 אגורות כולל מע"מ

נסיוב נגד הריון — בשנות ה־90

ז'נבה — ארגון הבריאות העולמי נטל תחת חסותו את הניסויים שנערכו לבדיקת נסיוב למניעת הריון אשר נוסה אצל 88 נשים שהתנדבו לצורך זה.

הניסוי יימשך 6 חודשים, ובמסגרתו מבקשים לעמוד על בטיחות הפעלת שיטה זו. תחילה יעמדו החוקרים על תופעות־לוואי שליליות שנגרמות על־ידי הנסיוב אצל נשים שכבר עוקרו. אך במרוצת הזמן ינוסה הנסיוב אצל נשים פוריות, אם יוכתר השלב הראשון בהצלחה.

הנסיוב, שפותח לפני 10 שנים באוניברסיטת אוהיו שבארה"ב, תוך שיתוף פעולה עם מוסדות פרמצבטיים וארגון הבריאות העולמי, ישווק כפי הנראה החל מאמצע שנות ה־1990, נאמר בהודעה. (ט־יצ)

צה"ל ממשיך בסריקות — מתעלם מהודעת החוטפים כי הוציאו להורג אחד החיילים

אמש דיווחו סוכנויות הידיעות הזרות מפי „חזית ההתנגדות האיסלמית" כי הוציאה להורג אחד החטופים וכי תמונת פולארויד שלו תפורסם היום בביירות ● אלוף פיקוד צפון אמר אתמול כי צה"ל אינו מנהל מו"מ עם הודעות של סוכנויות הידיעות ● בסריקות אתמול נהרגו 4 מחבלים ליד הכפר חאריס ונתפסו כמויות גדולות של נשק

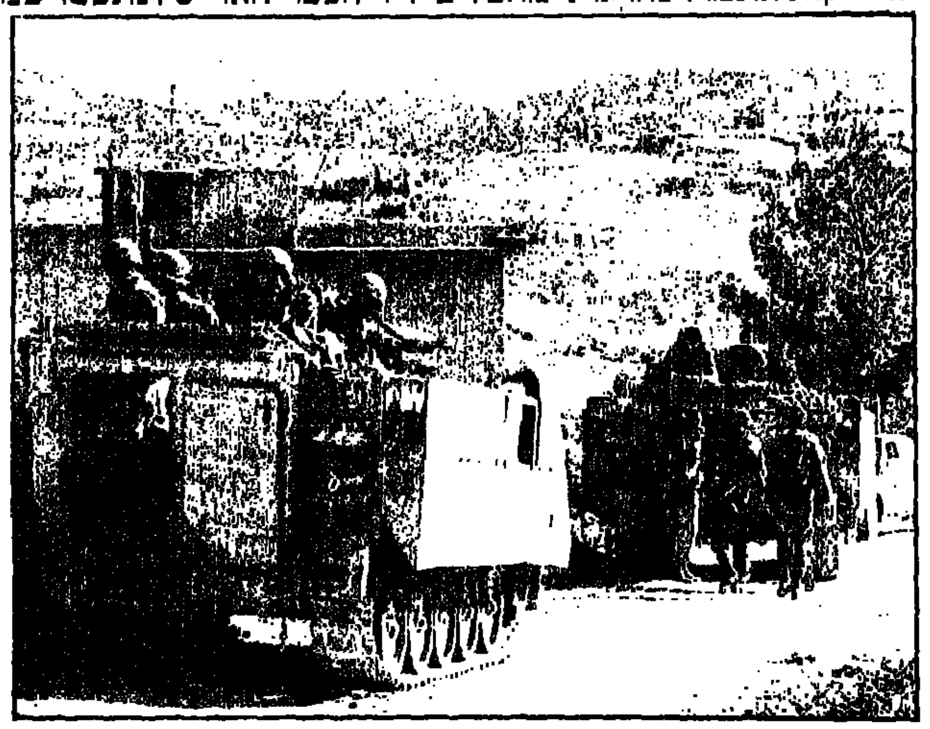

כוחות צה"ל ממשיכים לסרוק בלבנון. (צילום זמיר)

מאת אבי בניהו ויהודה צור, כתבי „על המשמר"

יחידות צה"ל ברצועת לבנון ממשיכות בסריקות ובחיפושים מצפון לרצועת הביטחון, תוך התעלמות מהודעת חוטפי שני החיילים שנמסרה בסוכנויות הידיעות אי־פי והצרפתית כי הוציאו אחד מהם. [illegible]

הודעת „חזית ההתנגדות האיסלמית", כי הוציאה להורג אחד החטופים [illegible]

[illegible]

(סוף בעמוד 16)

„שרות בטחוני עם אהבת הארץ" ● עמוד 2

מרכז מפ"ם אישר הרכב המזכירות החדשה ● עמוד 2

הרצוג: לנקוט צעדים נגד „כך" ● עמוד 4

ערבים שהפגינו נגד „כך" — הוכו באכזריות ע"י שוטרי מג"ב ● עמוד 20

מספנות ישראל ייפתחו היום לעבודה ● עמוד 20

פרס עשוי שלא לכנס הממשלה בגלל המחלוקות ● עמוד 3

קלארספלד ומנדלה — מועמדים לפרס נובל לשלום ● עמוד 17

האופציה הפלשתינית

אש"ף טוען לכתר הנציג הבלעדי של האומה הפלשתינית, בהסתמכו על החלטות מחייבות ונוקשות של כמה וכמה ועידות פיסגה כלל־ערביות. לאש"ף היו גם הצלחות בלתי־מבוטלות בהעלאת הנושא הפלשתיני על סדר היום הבינלאומי, ובאילוץ דעת הקהל העולמית לראות את הבעייה הפלשתינית כבלתי־פתורה. אך כלל ארגון שמטרותיו בלתי־ריאליות ושיטותיו טרור, הניזון מחלבו של מנגנון חושך ביורוקראטי, הסתאב אש"ף בשנים האחרונות ואיבד למעשה את כושרו להנהיג אומה עייפה וסובלת. לאפראטצ'יקים של אש"ף אין כל עניין בשלום בגדה המערבית. שלום עשוי לסיים את הכיבוש הישראלי, ולכן לשמוט את הקרקע מתחת לרגליהם ומעמדם. המצב הנוכחי, לא שלום ולא מלחמה, משרת אותם באופן מיטבי; לשווא נצפה מהם לשינוי גישה.

על־פי נאומו המרגש מאמש, הבין עתה גם המלך חוסיין כי שלום והשלמה ישראלית־פלשתינית, אף אלו הכרוכים בנסיגה שלנו מן השטחים, אינם ניצבים בראש הדאגות של מנגנון אש"ף, ולשווא נצפה ממנו לגמישות פוליטית. להיפך: בראש ענייניו של מנגנון זה למנוע היווצרות מצב שיהפוך אותו, ואת הטרור המשמש כזרוע הצבאית שלו, למיותרים. המסר של חוסיין לפלשתינים הוא איפוא בזה: הנתקו מאש"ף, למען עתידכם ועתיד ארצכם. הינתקו ממנו, קחו את ענייניכם בידיכם, וחפשו שלום עם ישראל, שלום תמורת שלום, ולא הגדרות פורמאליות כאלה או אחרות של „זכויות".

אך לא רק את אש"ף קרא חוסיין לנתק מתהליך השלום — במידה רבה הוא גם ניתק את עצמו מן התהליך, כשדחה את מה שמכונה אצלנו כ„אופציה ירדנית". חוש ההישרדות והריאליזם הפוליטי החד מכתיבים לחוסיין מדיניות של התרחקות מאש"ף, בלי כל רצון לבוא במקומו ולמלא את תפקידו בנושא הפלשתיני. לבעיית הגדה המערבית, הודיע למעשה מלך ירדן אמש בנאומו, אין פתרון „ירדני". רק פתרון היונק את עוצמתו ויחודו מן ההחלטות של תושבי השטחים עצמם. הכל תלוי בהם, הכל מופקד בידיהם. אין, אמר חוסיין, יצור כזה המכונה „משלחת ירדנית־פלשתינאית" שתיבחר על ידי ירדן, ישראל וארה"ב ולא תכלול את נציגי אש"ף — אבל יכולה להיות וצריכה להיות משלחת פלשתינית מן הגדה בלבד, בלי ירדן ובלי אש"ף, אשר תשב פנים אל פנים עם הישראלים ותדבר איתם על נסיגה תמורת שלום.

גם אנו סבורים, כי פתרונה של בעיית הגדה המערבית מצוי בגדה המערבית, ולא בטוניס, דמשק או אף לא בעמאן. גם אנו סבורים, כי המנהיגות האש"פית הנוכחית ברובה (אך לא כולה) אינה מסוגלת להשתחרר מדוגמות ריקות ותפיסות מעוותות, ולכן ייטיב העם הפלשתיני לנהוג אם יחליפה בהקדם. אך מעל לכל אנו מצטרפים לקריאת ההמרצה של חוסיין לעבר תושביה הפלשתינים של הגדה: הזמן דוחק, המציאות הפוליטית נזילה, ואם לא יפתחו מיד מהלכי שלום ממשיים, תקווה של דור שלם עלולה לרדת לטמיון.

חוסיין זונח התיאום עם אש"ף — פונה לתושבי השטחים

תקף בחריפות ערפאת על שהכשיל המגעים והחמיץ הזדמנויות לפריצת דרך מדינית ● דובר אש"ף בקהיר: הופתענו — זה הישג לארה"ב

מאת כתב „על המשמר" לענייני המזה"ת

המלך חוסיין הודיע אמש, כי הוא מפסיק את התיאום המדיני עם אש"ף, עד אשר ארגון זה ינקוט בעמדות העולות בקנה אחד עם ההתחייבויות שניתנו לירדן לצורך קידום התהליך המדיני במזרח־התיכון.

חוסיין הטיל על הנהגת אש"ף את האחריות לכשלון התיאום המדיני בין אש"ף לירדן, שהחל בשלהי 1982, בעקבות יציאת המחבלים מביירות.

השיתוף יימשך

מצד שני אמר חוסיין בנאומו, כי שיתוף־הפעולה הדו־צדדי בין ירדן לאש"ף לא ייפסק, חרף משבר האמון בין הצדדים. חוסיין הצהיר, כי למרות כשלון המגעים המדיניים בין אש"ף לירדן, תמשיך ירדן להושיט סיוע לתושבי השטחים במידת יכולתה.

הוא הביע תקווה, כי למרות המבוי הסתום ביוזמה המדינית הנוכחית, לא ירחק היום שבו יהיו תושבי השטחים „עם משוחרר על אדמתו, השוכן לבטח במשכנותיו".

קריאה זו לתושבי השטחים, יש בה משום עידוד למנהיגים המקומיים לנטוש את אש"ף ולשתף פעולה עם ירדן בחיפוש פתרון מדיני לסכסוך.

שלוש שעות נאום

בנאום שנמשך קרוב לשלוש וחצי שעות, ערך המלך חוסיין חשבון נוקב עם אש"ף. הוא הציג את הנהגת אש"ף כהנהגה בלתי־אמינה, שלא עמדה בהתחייבויותיה לאמץ את ההחלטות 242 ו־338, להסכים לנהל מו"מ מדיני עם ישראל, במסגרת ועידה בינלאומית ולגנות

(סוף בעמוד 18)

הפתעה ודאגה מנאום המלך

תגובות בשטחים

מאת מנחם ענברי, כתב „על המשמר"

בשטחים התקבל נאום המלך חוסיין בהפתעה ובדאגה לאחר שבימים האחרונים דיווחו עיתוני מזרח ירושלים על חידוש קרוב של השיחות בין חוסיין לערפאת.

חבר המשלחת המשותפת חנא סניורה, אמר כי בנאומו נתן המלך חוסיין ביטוי לנקודת המבט הירדנית בעניין 242 והיא שהאדמה קודמת לזכויות הלאומיות. אבל צריך לזכור כי גם לאש"ף יש נקודת השקפה צודקת והיא שסוגיית האדמה וסוגיית הזכויות הלאומיות הם במעמד שווה. עם זה מצא סניורא נקודות חיוביות בנאום, כגון המשך דבקותו בהחלטות רבט של פיזן [illegible] אש"ף הוא הנציג הלגיטימי היחיד של העם הפלשתיני וכי ירדן מוספת לוועידה בינלאומית בהשתתפות אש"ף. כן הוא שואב עידוד מדברי חוסיין כי ההסכם עם ערפאת נכנס בתוקפו. סניורא האשים את ארה"ב שלא סייעה לקדם את השיחות בכך

(סוף בעמוד 16)

רבין: הזדמנות פז לפלשתינים

תגובות בישראל

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

בתגובה על נאום חוסיין פנה אמש שר־הביטחון יצחק רבין בקריאה אל תושבי השטחים המוחזקים להשתחרר מאש"ף ומגורמים חיצוניים אחרים, ליטול יוזמה ולהצטרף אל המלך חוסיין כדי לאפשר קיום מו"מ לשלום עם ישראל, בלי אש"ף.

רבין, אשר דיבר בשידור „בוקר" בטלוויזיה אמר, כי המלך חוסיין פנה אל תושבי השטחים ואל העם הערבי בכללו לפעול, לאחר שכל מאמציו לגבש פעולה משותפת עם אש"ף, נכשלו. חוסיין הבהיר, כי לא ילך לבדו למו"מ, אמר רבין. ומצד שני פנייתו לתושבי השטחים היתה חריגה בהשוואה לכל נאומיו בעבר „ולדעתי זו הזדמנות היסטורית".

הזדמנות פז

רבין המשיך ואמר, כי אם יקומו בשטחים המוחזקים, חמישה, או שבעה, או קבוצה מנהיגים, שיפנו למו"מ. עד היום טירפד אש"ף את כל המגעים להגיע לשלום

(סוף בעמוד 16)

הלימודים בכיתות י"ב בכל הארץ יושבתו מיום ראשון

היום — השבתת לימודים לשעתיים במרכז ובדרום ● עובדי בתיה"ח הממשלתיים מאיימים בעיצומים ● ענף הבנייה יושבת ב־9 במארס

מאת יצחק שור ואבשלום קווה, כתבי „על המשמר"

חברי אירגון המורים העל־יסודיים ישביתו היום בין השעות 8:30־10.30 לפנה"צ 40 בתי־ספר על־יסודיים ותיכוניים ביניים באיזורי המרכז והדרום.

בתי־הספר יושבתו ביישובים הבאים: פתח־תקווה, בני־ברק, ראש־העין, נחלים, גבעת־שמואל, בית דגן, ראשון־לציון, נס־ציונה, רחובות וגדרה.

חברי הסתדרות המורים לא ישתתפו בשביתה, ואף כי גם הם אינם מאושרים משחיקת שכרם.

מאז החלו השביתות, בראשית החודש, לא פתחו משרדי החינוך והאוצר במו"מ עם אירגון המורים. ביום א' הקרוב יפסיקו המורים־חברי הארגון לעבוד בכיתות י"ב.

לקראת עיצומים בבתיה"ח

עובדי בתי־החולים הממשלתיים מאיימים לנקוט עיצומים החל מאמצע השבוע הבא במחאה על השחיקה בשכרם וסירוב המעסיקים להיכנס עימם למו"מ.

סיכסוך העבודה, שהוכרז ב־10 בפברואר, מקיף את כל הסקטורים ובתי־החולים, המשרד הראשי, לשכות הבריאות והמעבדות.

יו"ר הוועד הארצי, רוני שלם, אמר אמש, כי „הסתדרות עובדי המדינה הכריזה בשעתו על סיכסוך עבודה, אך ראשיה אינם מתכוונים לפי שעה לפתוח במאבק, לכן החליט הוועד לנקוט בצעד עצמאי". עובדי בתי־החולים כפופים להסתדרות עובדי המדינה.

השבתת ענף הבנייה

ראשי עשרת הוועדים הארציים של חברות הבניה הגדולות בארץ, הציבוריות והפרטיות, יתכנסו הבוקר בבניין הוועד הפועל בתל־אביב ויכריזו על השבתת הענף ב־9 במארס, במחאה על חיסולו.

בישיבה, שתיערך ביוזמת הסתדרות עובדי הבניין, יוחלט על עריכת הפגנה בהשתתפות 10 אלפים עובדים מול הכנסת באותו יום.

הוועדים מוחים גם על אוזלת ידה של הממשלה במלחמה נגד העבודה הבלתי מאורגנת, שהיא אחת הסיבות למשבר החמור בסקטור זה.

● שר־התחבורה, חיים קורפו, הודיע, כי בעקבות החלטת הממשלה מיום 12.1.86 הוא עומד להקים ועדה ציבורית שתבחן בשלב המיידי את הכדאיות הכלכלית של פרוייקט מסילת הברזל לאילת.

פרס „שכח מכל הצרות" ושיחק ב„שלום אדוני המלך" בת"א

פרס עם ילדי תל־אביב. (צילום: אנדרה ברוטמן)

מאת חנה קים, כתבת „על המשמר" בתל־אביב

רה"מ שמעון פרס היה אתמול אורחה של העיר תל־אביב בסיור ארוך שנקטע לקראת סופה בשל ישיבה דחופה של הקבינט הממשלתי.

כמה פעמים במהלך הסיור עודכן פרס ע"י שלישו הצבאי על נפילתו של חייל צה"ל בספינת חיל הים, ובעת סיורו במוזיאון הארץ התקשר פרס לשר־הבטחון יצחק רבין לשמוע ממנו פרטים נוספים על המקרה.

רוטציה בין ירושלים לת"א

„אני גר בשתי ערים — את ירושלים אני אוהב, אך שם אני חי ברוטציה, ואילו בתל־אביב אני אורח של קבע שגדל וצמח בעיר הזו", אמר פרס למקבלי פניו בבניין עיריית תל־אביב, לאחר שצעד על שטיח ארום במעלה המדרגות לעירייה והתקבל ע"י מאות תלמידי בתי־הספר בעיר שנפנפו לו בדגלי תל־אביב. פרס הרים תינוקות, ליטף ראשי ילדים ונראה כי נהנה במה שהוגדר ע"י עוזריו כ„יום של מנוחה". הוא יום הסיורים השבועי של רה"מ המתפנה מעיסוקיו ומשוטט בארץ.

בבית־הספר לאמנויות של תל־אביב קיבלה את פרס יעל בארי, תלמידת כתה ג' שאמרה לו: „עכשיו תשכח מכל הצרות והבעיות. עכשיו אתה מפסיק להיות ראש ממשלה ומשתתף במשחק". פרס הושב כלאחר כבוד על כס מלכותי עשוי עץ ושיחק עם הילדים שהצטופפו ברחבת בית־הספר את משחק „שלום אדוני המלך", שבו היה עליו לנחש את מגמת הלימוד בבית־הספר לפי 4 קטעים של מוסיקה, מחול, ציור ומשחק שהוצגו לפניו. תלמידי המגמה לציור הגישו לו פורטרט עצמי מפרי מכחולם והחגיגה נמשכה: כשנכנס פרס לכתות הלימוד ראה להפתעתו על אחד הקירות שיר מפרי עטו המוקדש לתל־אביב, ובחדר הספריה הושמע לו שיר אחר שכתב, „ערב בחלון", שהולחן ע"י משה זורמן, אחד ממורי בית־הספר.

„אני כבר לא ליכודניק"

בשכונת התקווה התארח פרס לארוחת צהריים עם גוון תימני בביתם של ניסים ומזל משה. שם איחל לו בעל הבית, ליכודניק במוצאו: „שיהיו לך עוד הרבה קדנציות", והוסיף כמצטדק, „אני כבר לא ליכודניק".

האידיליה הופרעה כשיצא פרס מבית משפחת משה. כשבני משפחת רמאדי, שביתם בשכונת עזרה נהרס לפני שבוע ע"י העירייה, ניסו לספר לרה"מ על מצוקתם אך נחסמו מיד ע"י כוחות המשטרה. כמה מתושבי התקווה התפרצו לעבר פמליית רה"מ ולא חסכו את לשונם — לא מצ"יץ שליווה את פרס („רוצח! רוצח!") ולא מפרס („חשבת שיקבלו אותך כאן רק בסוכריות? למה נתת שיורידו לנו את ביטוח הילדים? למה נתת לשר האוצר לסחוט אותנו שנתיים?"). גם הסיור ברחובות המשופצים של שכונת התקווה לא לווה רק בחיוכים, ופרס שמע מכמה תושבים שהתפרצו לעברו על „הבלוף" של פרוייקט השיקום, שטייח, לדבריהם, את בתיהם כדי שייראו כמשופצים, אך למעשה הבתים סובלים מרטיבות קשה.

ההסתדרות תובעת מהממשלה מיליארד ד' לחידוש הצמיחה

מאת אבשלום קווה, כתבנו הכלכלי בירושלים

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, אמר אתמול, כי ההסתדרות תובעת מהממשלה מיליארד דולר לחידוש הצמיחה במשק. קיסר אמר דברים אלה במועצה המכינה של עובדי „מרכבים" בפתח־תקווה לקראת מועצת חברת העובדים.

קיסר הוסיף, כי ההסתדרות לא תניח לממשלה להתנער מהתחייבויותיה להבטחת תעסוקה ולמלא את יעדיה של התוכנית הכלכלית על כל סעיפיה.

בהתייחסו למצב הנוכחי במפעלי חברת העובדים קרא המזכ"ל למינהלת חברת העובדים לגבש הצעות מעשיות וחדשניות בתחום שיתוף העובדים בהנהלות וברווחים.

יו"ר צוות הניווט של המועצות המכינות, מולי דור, מסר, שהמועצות מסוג זה שהתקיימה אתמול במפעל „מרכבים", יתקיימו בלמעלה מ־300 מקומות עבודה ומפעלים של חברת העובדים.

האבטלה פוגעת בפריון

יצירת אבטלה אינה מסייעת לעליית פריון העבודה וכמחצית השנייה של 1985 ירד פריון העבודה ב־8 אחוזים והפריון לשעת עבודה ב־5 אחוזים. נתונים אלה, העומדים להתפרסם בימים הקרובים על־ידי המכון למדידת התפוקה, גילה אתמול מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, בכנס „עיונים בכלכלה" באוניברסיטה העברית בירושלים.

קיסר מתח ביקורת חריפה על העולם האקדמי ששתק נוכח הפעלת צווי חירום ביחסי עבודה. „ייתכן שימוש חוזר בכך לצרכים פוליטיים לא סימפאטיים", הזהיר קיסר.

● סגן ראש הממשלה ושר־החינוך־והתרבות, יצחק נבון, אישר הקצבה מיוחדת של 430 אלף שקלים חדשים לרשתות לחינוך טכנולוגי „אורט" ו„עמל".

מזג־האוויר

הטמפרטורות: ירושלים 2־15, רמת־הגולן 3־15, צפת 4־13, חיפה 12־22, טבריה 7־22, נצרת 6־19, עפולה 2־21, שומרון 2־18, תל־אביב 9־20, נתב"ג 5־21, יריחו 5־21, עזה 7־21, באר־שבע 3־21, אילת 12־25. (עתים)

אסיר ועציר נמלטו מכלא באר־שבע וממשטרת ערד

מאת עלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

אסיר ועציר נמלטו מכלא באר־שבע וממשטרת ערד. העציר חשוד ברצח שוטר בירושלים. כוחות גדולים של משטרה, משמר אזרחי, ומשמר הגבול, עסקו אתמול בלילה בחיפושים אחריהם.

האסיר שנמלט מכלא באר־שבע הוא אבו סולוב, בן 26, השפוט ל־22 שנות מאסר לאחר שהורשע בביצוע 3 מעשי אונס.

האסיר נמלט מכלא באר־שבע בשעות הערב המוקדמות. כוחות משטרה גדולים, שהקימו מחסומים בדרום ללכדו, הוזעקו במהלך החיפושים לחיפוש אחר עציר נמלט נוסף, עומר איברהים פרג', בן 21. העציר זה 10 ימים כחשוד ברצח השוטר במזרח ירושלים.

העציר קרח פתח באחד מקירות בית המעצר של משטרת ערד, בה היה עצור, ונמלט.

עד לשעת מסירת הידיעה טרם נתפסו הנמלטים ומחסומים הוצבו בכל איזור הדרום ללכוד את השניים.

לכל צעירי חקבה"א!

חברי „כנס להבות" נפגשים בעין החורש בשישי שבת 21־22.2.86

אנו מתחילים ב־09.00 (יום שישי)

כולכם מוזמנים!!

* „בראש ובראשונה הידיים"

מפלגת הפועלים המאוחדת – המרכז

ישיבת מרכז

מתקיימת היום, יום רביעי, 19.2.86, באולם „אוהל שם" בת"א בשעה 15.00

על סדר היום:

● דיון מדיני
● בחירת מזכירות המפלגה
● בחירת ועדת הביקורת של המפלגה

נא לדייק

מים לשיף באמצעות מכבי־אש

מאת א. שילוני, כתבנו בבת־ים

משאית של מכבי־אש בת־ים, טעונה מיכלי מים ומשאבה, שנשכרה על־ידי המלונאי חיים שיף, סיפקה השבוע מים למיכלי החירום הממוקמים על גג מלון „מרינה" בבת־ים – לאחר שהעירייה חדלה לספק מים למלון, בשל חוב מים גדול ששיף חייב לעירייה.

שיף חייב מליונים רבים למים וארנונה. העירייה חתמה עמו על ההסכם להחזיר החוב בששת תשלומים, וזאת בתנאי שלא יפטר את עובדי המלון. שיף איננו ממלא אחר ההסכם, אינו משלם את חובו ושילח 90 עובדי המלון לחופשה ללא תשלום.

העירייה נקטה נגדו בסנקציה נוספת. היא העבירה מהמלון את „פורום בת־ים", המתכנס לעתים מזומנות בהשתתפותם של כמה מאות אנשים המשלמים עבור ארוחות צהרים. הפורום, שיתכנס ב־27 לחודש זה ויארח את שר האוצר יצחק מודעי, הועבר למלון „מגדלי הים־התיכון". כן שוקלת העירייה לפנות לערכאות שימנו כונס נכסים למלון „מרינה", בגין החוב הגדול לעירייה.

גם בנק הפועלים מפחית הריבית

מאת אייל שגב, כתבנו הכלכלי בת"א

בנק־הפועלים הודיע גם הוא אתמול על הפחתת הריבית למשיכות יתר. הריבית הבסיסית תהיה, כמו בבנקים האחרים, 1.75 אחוז לחודש במקום 2.5 אחוז לחודש עד כה.

הריבית החריגה תהיה גם היא 1.75 אחוז לחודש, ולפיכך מי שיחרוג מקו האשראי שנקבע לו, ישלם ריבית החל מ־3.5 אחוזים לחודש במקום 4.5 אחוזים לחודש עד כה.

על משיכות יתר לשכירים וללקוחות פרטיים תחול הריבית הבאה:

● עד 500 שקל חדש – 2.25 אחוזים לחודש, לעומת 3 אחוזים עד כה (זוהי הריבית הנמוכה ביותר המוצעת לשכירים וללקוחות פרטיים במערכת הבנקאות).

● מי שיבקש מסגרת אשראי של עד 1500 ש"ח, יחוייב בריבית של 2.75 אחוזים לחודש, במקום 3.5 אחוזים לחודש עד כה.

● מי שיבקש מסגרת אשראי של 2000 ש"ח, ישלם 3 אחוזים לחודש במקום 3.75 עד כה.

● מי שיחרוג ממסגרות האשראי הללו ישלם ריבית של 4.5 עד 5 אחוזים לחודש לעומת 5.5 עד 5.75 אחוזים עד כה.

סיכויים לשובה מרומניה לזכות בתחרות השחמט

מאת אבי אמיר, כתב „על המשמר"

סיכוייו של רב־האמן מיחאי שובה מרומניה לזכות במקום הראשון בתחרות הבינלאומית הנערכת בבאר־שבע, נראים כסבירים ביותר. בסיבוב העשירי ולפני האחרון בתחרות, שנערכה אמש, הופסק משחקו של שובה נגד אליהו שווידלר במצב עדיף לשובה. קודם לכן סיים השחמטאי הרומני בתיקו עם צ'ום מהונגריה לאחר משחק עצבני.

אלוף ישראל בשחמט אלון גרינפלד, שב אמש לנצח בגוברו על נתן בירנבוים. אתמול נמשך בשנית המשחק בין גרינפלד לשובה מהסיבוב השמיני, והוא עדיין לא הסתיים לאחר ארבע שעות משחק נוספות. רב־האמן הפולני שמידט סיים בתיקו עם גדי רכליס, ובאותה תוצאה הסתיים המשחק בין קינדרמן ממערב־גרמניה לארגנטיני בראגה. המשחק בין בירנבוים לגורביץ' מארה"ב, מהסיבוב השמיני, הסתיים אתמול בתיקו.

היום יוקדש להשלמת משחקים לא גמורים מסיבובים קודמים ומחר יערך הסיבוב האחרון בתחרות.

לשובה – 6.5 (2) נקודות, אחריו בצמרת: גרינפלד 6.5 (1), שמידט 6, רכליס 5.5 (1).

מיליוני דולרים נקברים במזבלות

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

הזנחת מיחזור פסולת בישראל, עולה למשק המדינה עשרות מיליוני דולר בשנה, טוענת חברת „אמניר" מקבוצת מפעלי נייר אמריקנים ישראלים.

שמואל רותם, מנכ"ל החברה מסר, כי המיחזור בישראל מפגר פיגור רב בהשוואה לעולם המערבי, שם הנושא זוכה לעידוד ממשלתי ולהקצאת משאבים וחקיקה. בעקבות זאת צצים באירופה ובארה"ב מפעלים למיחזור חומרים מפסולת וכן מתפתחות שיטות סילוק המשלבות הפרדת חומרים לשימוש חוזר.

חברת־בת של מפעלי נייר אמריקניים מרחיבה זה עתה את פעילותה מאיסוף נייר למיחזור חומרים אחרים כולל פלסטיק זכוכית ועוד.

מפעל „אמניר" בבני־ברק, שייחנך בשבוע הבא, הוקם בהשקעה של 1.2 מיליון דולר.

המפעל ישמש תשתית לפיתוח מערך איסוף פסולת בשנות ה־90. אורי ספיר, מנכ"ל „אמניר" אמר, שמדי שנה מסלקים לקבורה כשני מיליון טון אשפה בהוצאה של 120 מיליון דולר.

בתהליך הסילוק אובדים למשק המדינה כ־600 אלף טון, חומרים שניתן היה לנצלם ושערכם עולה על כ־35 מיליון דולר בשנה.

בישראל ממוחזרים רק 24 אחוז מהנייר והקרטון הנצרך, לעומת 30 אחוז בעולם המערבי בכלל, 44 אחוז בשוויץ ו־50 אחוז ביפאן.

הזכאות האישית לביטוח סיעוד — רק בעוד שנתיים

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

הזכות האישית במסגרת חוק הביטוח הסיעודי, תיכנס לתוקפה רק בעוד שנתיים — אמר אתמול מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי נסים ברוך בישיבתה של ועדת העבודה והרווחה, אשר התחילה לדון בהצעת חוק ביטוח הסיעוד.

השנתיים הקרובות, אמר המנכ"ל, יוקדשו להרחבת שירותי הסיעוד הקיימים.

כתבנו מעיר, כי בידי ענף הסיעוד במוסד לביטוח לאומי, הצטברו במשך ארבע השנים האחרונות כ־80 מיליון דולר. האוצר, בהסכמת משרד העבודה והרווחה, הניח ידו על כספים אלה והוא מבקש להשתמש בהם כתחליף לתקציבים השוטפים.

חייקה גרוסמן (מפ"ם) הגדירה את הצעת החוק הממשלתית כמסורבלת. עם חוק כזה, ספק אם משהו יתקדם. לדבריה, טרם התחיל הדיון בחוק עצמו.

מרכז מפ"ם אישר בהצבעה גלויה הרכב המזכירות החדשה

תמנה 191 חברים לעומת 121 בהצעה המקורית

מאת דורית גפן, כתבנו לענייני מפלגות

ברוב קולות גדול אישר אתמול מרכז מפ"ם — בהצבעה גלויה — את רשימת הרכב מזכירות המפלגה, שהוגשה על־ידי הוועדה הפרסונלית.

מזכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות ציין בפתח הישיבה, כי קבלת המלצת הוועדה היא הדרך הקצרה ביותר לבחירת המזכירות. הוא ציין, כי ההצעה חורגת מהתקנון והחוקה הן במספר חברי המועצה (191 לעומת 121 שקבועת החוקה) והן מהתקנון, הקובע, כי שיטת הבחירה תהיה אישית וחשאית.

המרכז גם אישר בהצבעה גלויה את הרכב ועדת הביקורת החדשה. המרכז לא קיים דיון לפני ההצבעות.

בפתח הדיון המדיני הביע מזכ"ל מפ"ם צער ואבל על מותו של החייל דניאל עמר, והשתתפות עם משפחות שני החיילים הנעדרים. הוא הביע גם תקווה לשחרורם המיידי מידי שוביהם. גרנות סקר גם את המצב המדיני. והציע שמפ"ם תתבע מן הממשלה לעשות מאמצים להגיע להסכם מדיני ובטחוני שיבטיח ביטחון ויאפשר לצה"ל לצאת כולו מלבנון, ולהגן על המדינה מהעבר הישראלי של הגבול.

"התהליך המדיני נמשך"

בהתייחסו ליחסים עם מצרים, ציין, כי עדיין אין שגריר מצרי נמצא בתוכנו, וכי יחסי התיירות, המסחר והתרבות אינם דו־צדדיים. הוא קרא לממשלת ישראל למלא אחר כל ההתחייבויות שנטלה על עצמה בהסכם קמפ־דייויד ולתרום את חלקה בשאלת טאבה. בנושא השלום בגבול המזרחי חזר גרנות על עמדות מפ"ם, כפי שבוטאו בין היתר באינטרנציונל הסוציאליסטי בחודש אוקטובר. הוא ציין את המו"מ הקשה המתנהל בין האמריקנים והפלשתינים וטען, כי התהליך המדיני נמשך. הוא ביקר את ראש הממשלה שמעון פרס, אשר מיהר להכריז כי התהליך הזה הסתיים. עוד יצא נגד תוכנית האצלת הסמכויות של פרס בשטחים, ואמר כי היא גרועה מתוכנית האוטונומיה שבהסכם קמפ־דייויד ותוכנית האוטונומיה החד־צדדית של השר יעקבי. מאחר שבתוכנית של פרס, צה"ל ימשיך להיות נוכח במרכזי היישובים הערבים. גרנות קרא את הצעות ההחלטה שהוכנו לסיכום הדיון, אשר היו ברוח דבריו, ועסקו גם בנושא הטרור.

ותד נגד תגמול

ח"כ מוחמד ותד יצא נגד הסעיף בהצעות הללו, העוסק בטרור, ואמר, כי על מרכז מפ"ם להתרכז בנושא המדיני. "איני יכול לקבל שמרכז פוליטי נותן כרטיס פתוח לממשלה לפעולות תגמול", אמר.

דן וישניצר הציע שמפ"ם תגיד לא ל"מלחמת הכוכבים" ולהשתתפות ישראל בה. הדיון המדיני לא הגיע לסיכום והוחלט, כי הוא יימשך ויסוכם גם על־פי ההצעות שהוגשו לתיקון הצעת ההחלטה, בישיבת המזכירות הקרובה.

רה"מ בהלוויית תא"ל גדעון מחניימי. בתמונה: האלמנה רעייה. הבן עוזי ואשתו סקה. (צילום: ברוטמן)

אלוף ברק: הלך מאיתנו קצין וחבר

תא"ל גדעון מחניימי הובא אתמול למנוחות

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

תת־אלוף גדעון מחניימי ז"ל, הובא אתמול למנוחת עולמים בטקס צבאי מלא בחלקה הצבאית בבית הקברות בקריית־שאול. אחרי ארונו של מחניימי ז"ל הלך קהל אלפים שבא לחלוק כבוד אחרון לאיש משפחה מסור, לידיד אמת ולחבר לנשק, שבתולדות חייו קיפל פרק נכבד בבניין קהילת המודיעין של ישראל.

אחר ארונו, שנישא על כתפיהם של שישה קצינים בדרגת אל"מ, הלכו בני משפחתו, ראש־הממשלה שמעון פרס, שר־הבטחון יצחק רבין, שרי הממשלה, הרמטכ"ל, אלופי צה"ל בהווה ובעבר, עשרות קצינים בכירים במילואים, ראש עיריית ת"א יפו, ראשי קהילת המודיעין, ח"כים ואישי ציבור. החזן הצבאי הראשי נשא תפילת "אל מלא רחמים" ובנו של המנוח, עוזי, אמר קדיש.

קצין וחבר

אלוף פיקוד המרכז אהוד ברק מי ששימש עד לפני זמן קצר בתפקיד ראש אמ"ן ספד לידידו גדעון מחניימי: "הלך מאתנו קצין וחבר לדרך ארוכה, אדם שבנה את בניין מערכת המודיעין, גדעון הנער. הלך אל אוהלי הפלמ"ח ומשם דרך פעולות התגמול בשנות ה־50 אל בניין קהילת המודיעין. הוא היה אדם שרגל בערכים והפגין יחס חם לחבריו. אנו נפרדים היום מגדעון. איש שפיו וליבו היו תמיד שווים. ומעולם לא נרתע ממחיר האמת. אדם שנדרך מיידית כששמע שחבר בצרה. לוחם ומאמין של ארץ ישראל הישנה והטובה" — סיים האלוף ברק.

גדעון מחניימי ז"ל היה בן 58 במותו. הוא נולד ברוסיה ושאב במעט השנים שהיה שם מתרבותה. אחת לכמה זמן נהג להגיש בגלי־צה"ל שעה של שירים רוסיים.

את שנותיו האחרונות עשה גדעון מחניימי במשרד רה"מ, בתפקיד סגן היועץ למלחמה בטרור. בתפקידו זה תיאם בין כל שרותי הבטחון העוסקים במלחמה בטרור.

ביום ג' חש מחניימי ברע ועשה דרכו לבית החולים. בדרך הכניעו ליבו. עם ישראל, קהילת המודיעין וצה"ל נפרדו אתמול מקצין בכיר ומוכשר, איש אמת שבפועלו רב הנסתר על הגלוי.

ידו של שרון נותרה ללא מענה

כזה אחר זה עברו ליד הקבר הטרי ראש־הממשלה, השרים ואלופי צה"ל, הם הרכינו ראש מול קברו של גדעון מחניימי והשמיעו דברי ניחומים לבני המשפחה. כשביקש אריאל שרון ללחוץ את ידו של עוזי מחניימי, בנו של גדעון, סירב עוזי ללחיצת היד. השר הושיט לו את היד ולא נענה. הושיט שוב ואז הבין והמשיך בדרכו הלאה.

שרות בטחוני עם אהבת הארץ

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

ראשי המדינה, מערכת הבטחון ושרותי המודיעין ליוו אתמול למנוחות את תת־אלוף גדעון מחניימי. מחניימי, קצין מודיעין ותיק, מוכשר ומנוסה, איש־תרבות רחב אופקים וידיד של אמת למאות ואלפי חבריו לדרך הבטחונית הארוכה, הלך לעולמו באופן פתאומי, במוות מר ונמהר. גדעון מחניימי נולד לפני 58 שנים ברוסיה, וכילד עלה לישראל והצטרף "למחנות העולים". מחטיבת "יפתח" בפלמ"ח עשה דרך ארוכה בבניין מערכת המודיעין של צה"ל עד לתפקידו האחרון כסגן יועץ רה"מ לטרור. הדבר שייחד יותר מכל את מחניימי הוא מושג החברות: חברות של אמת במלוא המשמעות, אדם מקרין וחם מוקף מאות ידידים איתם הקפיד מאוד לשמור על קשרים הדוקים. תא"ל מחניימי המנוח הקים את ביה"ס למודיעין, הכשיר את הסגל הראשוני של החייל העלום. במבצע קדש שירת כקצין מודיעין של חטיבת הצנחנים, ואחר כך כקצין מודיעין של פקוד המרכז. בכל תחנה בדרכו אסף אליו האיש ידידים רבים.

על גדעון מחניימי סיפר לי אתמול חברו הטוב של האלוף (מיל') רחבעם זאבי: "שרתנו יחד בחטיבת "יפתח", הייתי בגדוד הראשון והוא בגדוד השליש. התקרבנו יותר כשהתמניתי לתפקיד ראש מטה של פיקוד מרכז הוא שימש כקמ"ן עד יומו האחרון הוא קרא לי "ראש המטה" ואני לו "ראש המרגלים".

תא"ל גדעון מחניימי

נפרדו אתמול מאחר הנציגים של ארץ ישראל הישנה והיפה ששילב שרות בטחוני ארוך עם אהבת הארץ" סיפר אמש גנדי.

לאחר מלחמת יום הכיפורים בכנס הפיקוד הבכיר של צה"ל עלה תא"ל מחניימי אל הבמה ותבע את התפטרותו של שר הבטחון משה דיין. לצידו ישב ידידו תא"ל (מיל') דן פקר איש חיל האוויר. שסיפר לי אתמול על אותן הדקות הגורליות: "ישבתי לידו בכנס אתנו היה ידידו הטוב של גדעון, אברהם ארנון שנפטר לפני שש שנים. דיין דיבר בכנס. גדעון לא היה שקט. לפתע התחיל להחוויר וביקש רשות דיבור. הוא התכנס בתוך עצמו עלה לבמה, בשורה הראשונה ישבה גולדה מאיר. גדעון פנה למקרופון וביקש מדיין לקחת אחריות ולהתפטר. למחרת נאמר לו שלא להגיע להמשך הכנס. 13 שנה נשא מחניימי את אותה ניכנת לא מוצדקת. הוא מתח ביקורת על הדרג המדיני ושילם את המחיר.

גדעון היה איש מיוחד במינו, חבר בלתי רגיל ששמש מרכז לכותל המערבי למאות ידידים. אמר לי דן פקר.

צלצול מהיר

מנחם ברגר, ראש לשכת עורכי־הדין

למנוע טעויות במינוי שופטים

על הוועדה הממנה שופטים. מופעלים לחצים פוליטיים — כך צוטטת אתמול.

— כל שאמרתי הוא, שכדי למנוע אפשרות של השפעות ולחצים, חשוב שיימצאו קריטריונים אובייקטיביים למינויים של שופטים טובים. ומאחר וישנם לפעמים כשלונות, ומינויים של שופטים שאינם מתאימים לתפקיד מזיק למערכת כולה, חשוב למנוע זאת, בייחוד כשמדובר במינוי עד גיל 70.

מיהו שופט טוב?

— שופט טוב הוא בעל מזג שיפוטי: סבלנות וסובלנות, יחס נאות לציבור המתדיינים ולעורכי־הדין. הבנה בפסיכולוגיה הבסיסית של הציבור המופיע בפניו. נימוסים — כל המכלול הנותן את המזג השיפוטי הנכון. ואת יכולה לתאר לעצמך מהו ההיפך מזה.

כיצד ממנים היום?

— עורך־הדין המועמד ממלא שאלון מפורט. מקבל חוות־דעת מנשיאי בתי־המשפט ומשופטים, ומתקיימת עימו שיחה של רבע שעה בנוכחות 3 מחברי ועדת המינויים, כשזהו המגע הישיר היחיד עם המועמד. אני חושב, שצריך להעמיד המועמדים למבדקים פסיכולוגיים, לבדיקת התאמתם לתפקיד מבחינת האישיות והמזג. דבר נוסף שיזמתי, הוא השתתפותם של המועמדים לשפיטה בקורס בן 6 ימים, במסגרת המכון להשתלמות שופטים, שבו ניתן לצוות המכון לעמוד על כושרם ואישיותם של המועמדים. אלא אם כן מדובר במישהו שהוא ארטיסט גדול ומסתיר משהו באמת.

האם קיים חשש להפעלת לחצים פוליטיים בשיטת המינויים הנוכחית?

— אנחנו מכירים יפה את כל המערכות שלנו. אז בואי לא נדבר על לחצים והשפעות. לובינג ישנו? וזה משפיע כך או אחרת? ברור הרי. שכשיש שני מועמדים שווים, שלאחד מהם יש גיבוי, סיכוייו טובים יותר. או במנגנונים אחרים זה בסדר. אבל בשפיטה, צריך להיות מנגנון אובייקטיבי טהור, שימנע אפשרות כזאת.

היועץ המשפטי לממשלה התפטר — כך אומרים — כדי לאפשר לראש הממשלה למנות יועץ אחר לפני שיחזור הליכוד לשלטון. האם גם המערכת המשפטית מבקשת להיערך לאפשרות הזאת?

— לא הייתי אומר.

אתי רונאל

אמש במוקד

רבין רומז על קרע עם הליכוד

שר הביטחון נדרש אתמול לשלוש סוגיות גדולות שכל אחת מהן יכלה להספיק לתוכנית "מוקד". זו גם הסיבה שאף אחת מהן לא נתבררה די. הראשונה, נגעה לחיילינו החטופים ולפעולות צה"ל מעבר לרצועת הבטחון. פרט להבטחה שמדובר בשהות זמנית קשה היה להבין שהפעילות הצה"לית קשורה אמנם בתקווה (הקלושה) לאתר בשטח זה את חיילינו.

בתגובה על נאום המלך חוסיין אותת רבין לפלשתינים בגדה ואולי אף למלך שזו השעה לאזור אומץ ולדבר עם ישראל בלי אש"ף. אך בפיו של רבין לא היה כל מסר משמעותי שיעודד וידרבן את הצד השני, כמו למשל הכרזה שאפשר לדבר על שלום תמורת שטחים. דברי רבין בעניין אפשרות פירוק ממשלת האחדות היו יותר מאשר מרומזים. רבין התייצב לימין פרס בעניין תוכנית הצמיחה והדבר מעיד אולי כי צפוי "פייט" אמיתי בין המערך והליכוד בימים הקרובים. גם התקפתו של רבין על מודעי מגבירה רושם זה. אולי גם לא היה זה מקרה שרבין הסתמך על דברי ח"כ אברהם שפירא.

אם היה ניוו כלשהו ב"מוקד" היה זה בתחום היחסים בין השותפים בממשלת האחדות. וגם זה עדיין בסימן שאלה גדול. דורית גפן

שולץ: המצב הכלכלי בישראל נשאר "שביר"

מתנגד לתוספות שכר בישראל

מאת זאב בליצר, כתב "על המשמר" בארה"ב

וושינגטון.— מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ, מנה אתמול שורה של צעדים נוספים, שעל ישראל לעשות כדי להתגבר על המשבר הכלכלי.

את המלצותיו הביא שולץ בפני ועדת התקציב של הסנט, שדנה בסיוע החוץ לשנה הבאה.

שולץ אמר, שהמצב הכלכלי בישראל "נשאר שביר" וכי הבעיה העיקרית היא המשך ההוצאות הממשלתיות הנרחבות. לדעתו, חייב לבוא קיצוץ נוסף בהוצאות הממשלה.

שולץ אמר, שיש מקום לדאגה גם נוכח תוספות השכר האחרונות. לדבריו, באפריל ישתווה השכר הריאלי לזה שהיה ביוני שעבר. לפני שחיקת השכר המאסיבית כאן הקיץ.

מזכיר המדינה אמר, כי יש להמשיך ולהגביל את הצריכה הפנימית וכן את מחירי המוצרים — ותוספות שכר משיגות את ההיפך.

באשר לצעדים ארוכי־הטווח אמר שולץ שהם צריכים להיעשות בתחומי התעסוקה, המיסוי וההשקעות.

● 200 רבנים, נציגי הזרמים השונים בארה"ב, יגיעו ארצה באמצע השבוע הבא לכנס תיירות המאורגן ע"י משרד התיירות בשיתוף עם "אל־על" והבונדס. מטרת הכנס לעודד תיירות קהילתית מארה"ב.

הננו מודיעים בצער רב
על מותה של חברתנו היקרה
מרים רבינוביץ
הלוויה תתקיים היום, יום ה', 20.2.86
בשעה 15:00
המשפחה וקיבוץ מסילות

על המשמר
עתון יומי
على الهمشمار
جريدة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ
בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדת סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2 תל־אביב. טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St Tel-Aviv 67771 Phone. 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102־121. טל' 6־224125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבונר 17. טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

שצ'רנסקי: צריך לדבר עם הערבים

רוצה להשוות בין כלא סובייטי לכלא ישראלי

וושינגטון. — אנאטולי שצ'ארנסקי, ששוחרר בשבוע שעבר אחרי 9 שנות מאסר בבריה"מ, אמר כי הוא מעוניין לבקר בכלא ישראלי. בציינו כי התעניינותו בזכויות האדם מקיפה גם את מולדתו החדשה.

בראיון שפורסם אתמול ב"וושינגטון פוסט". אמר שצ'ארנסקי שהיה רוצה להיות מסוגל להשוות בין תנאי המאסר שהכיר בבריה"מ ובין אלה הקיימים בכלא ישראלי, אותם תיארו הסוהרים הסובייטיים באוזניו כקשים במיוחד.

הוא גם אמר, כי בכוונתו ללמוד ערבית — דבר שבו כבר התחיל בכלא בעזרת ספר־לימוד סובייטיים שעברו לרשותו — לבקר בגדה המערבית, ולהתעמק בסכסוך הישראלי־ערבי.

"כמו כל אורח פשוט בארצי, אני רוצה להכיר את הבעיות" אמר. לדבריו: "יש ערבים רבים בישראל, ואם נרצה או לא נרצה, סבורני כי עלינו לנסות ולשוחח עמם. אולי אז ידברו כלי הנשק קצת פחות". (ע"צ)

צה"ל פושט — הסטודנטים שורפים

סטודנטים שיעים שורפים דגל ישראל מאולתר בביירות - במחאה על פשיטת צה"ל בדרום־לבנון. (צילום: אי.פי.)

פרס שוקל: ישיבת הממשלה לא לפני ברור ליכוד־מערך

מקורבי מודעי: אם הישיבה ביום א' תידחה — צעד ללא תקדים ● רה"מ טרם גיבש דעתו בעניין סולל־בונה — ממתין לתוצאות בדיקת הוועדה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

ראש הממשלה, שמעון פרס, שוקל לא לקיים את הישיבה הקרובה של הממשלה ביום א', בטרם ייערך בירור על הבעיות הכלכליות העקרוניות שבמחלוקת בין הליכוד למערך — מסרו אתמול מקורות בלשכת רה"מ.

המקורות אמרו, שמחלוקת זאת כוללת את נושאי הצמיחה הכלכלית, את דרכה של המדיניות הכלכלית בעתיד ואת לוח הזמנים של חידוש הצמיחה במשק.

ההחלטה על הביטול האפשרי של ישיבת הממשלה החלה להתגבש אצל פרס ברגע סיום ישיבת הממשלה הסוערת ביום א' שעבר. פרס — כך נמסר — טרם גיבש את דעתו בנושא ישיבת הממשלה והוא "רק שוקל". לדברי לשכת פרס, כאשר יחליט רה"מ סופית על אי־קיום ישיבת הממשלה בטרם ייערכו הבירורים, הוא יפנה אל מנהיגי הליכוד וירצה לשמוע את עמדותיהם בנושאים שבמחלוקת.

מקורות המקורבים לשר האוצר, יצחק מודעי, אמרו אמש, כי שר האוצר לא יגיב בעניין זה. המקורות אמרו שלא היה תקדים לביטול כזה של ישיבת הממשלה. אם אכן יבצע פרס את הצעד הזה.

אתמול קיים רה"מ התייעצות בלשכתו על עתיד סולל־בונה, בהשתתפות המנכ"ל, אהוד שילו, מזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, ומזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר. שילו העלה דרכים אפשריות להצלת סולל־בונה, ופרס הסתפק בשמיעת סקירת המנכ"ל.

לסולל־בונה חובות בסך של כ־300 מיליון דולר. החוב המעיק על החברה מגיע לכ־130 מיליון דולר והתוכניות להצלתה מתרכזות בגיוס סכום זה. על־פי דיווחים שונים, ממתין סולל־בונה לקבלת תשובה מבנק ישראל על תביעה לגייס הלוואות בחו"ל.

לדברי לשכת פרס, רה"מ עדיין ממתין לתוצאות הבדיקה שעורכת ועדה משותפת לממשלה ולהסתדרות, בראשות הממונה על התקציבים, אהרון פוגל. רק לאחר שהוועדה תסיים את עבודתה ותגיש את המלצותיה יגבש פרס את דעתו בנושא סולל־בונה. אמרו בלשכת רה"מ.

"התפטרתי מסיבות אישיות" — הפריך קניג האשמות הליכוד נגד המערך

"לא היתה אלי פנייה מצד אישיות פוליטית כלשהי לעכב את ביצוע הצווים"

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

הממונה על מחוז הצפון במשרד הפנים, ישראל קניג, הפריך אתמול בוועדת הפנים של הכנסת את האשמות הליכוד, בדבר התערבות פוליטית של אישי מערך לעיכוב צווי הריסה של מבנים בלתי־חוקיים בגליל. לשאלת יו"ר הוועדה, דב שילנסקי, האם וייצמן לא ביקש לעכב צווי הריסה. השיב קניג, כי לא היתה אליו פנייה מצד אישיות פוליטית כלשהי לעכב צווים.

לדברי קניג, מספר המבנים הבלתי־חוקיים שנבנו בצמתי כבישים ראשיים ובשטחים ציבוריים, ואשר לגביהם קיימים צווי הריסה — אינו עולה על מאה. בעקבות הקמתה של ועדה בינמשרדית בראשות חיים קוברסקי, החזירה המשטרה לקניג 29 תיקים שלגביו קיימים צווי הריסה בידי בתי־משפט.

לשאלת ח"כ דראושה (מערך), אם התפטרות קניג לא באה כמחאה על אי־ביצוע צווי הריסה. השיב קניג כי התפטר מסיבות אישיות. לדבריו, ירד באורח ניכר מספר מקרי הבנייה הבלתי־חוקית.

נסים: היועץ המשפטי הבא לא יהיה איש המערכת הפוליטית

מאת מוטי בסוק
כתב "על המשמר" בכנסת

"היועץ המשפטי הבא לא יהיה איש המערכת הפוליטית. השעה אינה בשלה להכניס שינויים במעמדה של מישרה זו" — דברים אלה אמר אתמול שר המשפטים, משה נסים, בהשיבו לשלוש הצעות לסדר היום בנושא התפטרותו של יצחק זמיר מתפקידו.

נסים ציין, כי מישרת היועץ המשפטי לממשלה היא יצירה ישראלית מקורית. בכל העולם הדמוקרטי אין מוסד כנ"ל. בעתיד יהיה צורך לדון בהיקף הסמכויות ובעצמאות שיש לנושא מישרה זו. יועץ משפטי לממשלה אינו יכול לעבוד, ולו גם שעה, אם אין לו גיבוי של שר המשפטים. נסים נתן גיבוי מלא לזמיר, גם אם לא תמיד היה שלם עם החלטותיו.

"היועץ המשפטי של ממשלת ישראל צריך לגלות רמה מקצועית גבוהה ביותר, יושר אינטלקטואלי, ואומץ־לב אמיתי, הוא צריך לדעת לכבוש את השקפתו הפרטית בפני החוק", אמר.

אורה נמיר טענה, כי התפטרותו של זמיר מחייבת את הממשלה לחזק את מעמדו העצמאי והבלתי־תלוי של היועץ המשפטי לממשלה, ויש למנות לתפקיד זה משפטן מעולה, מאנשי האקדמיה, ולא אישיות פוליטית. ההתקפות הפרועות, חסרות הרסן והתרבות, של אישים פוליטיים, הן שהביאו להתפטרות זמיר. הוא גם לא זכה לגיבוי מוחלט וחד־משמעי — לא מצד רה"מ ולא מצד שר המשפטים. לדעתה, נשא זמיר את דגל מישרת היועץ המשפטי לממשלה, בגאון ובאומץ.

יוסי שריד (ר"צ) העריך, כי מי שרצה ודיבר על הדחת יצחק זמיר — הימין הקיצוני (התחיה) והפחות קיצוני (הליכוד) — השיג הפעם ניצחון. יש לדאוג כי היועץ הבא לא יפול בשיעור קומתו מזמיר, ובכך יוברר לציבור ולימין, כי היה זה ניצחון פירוס. מה שקרה שלשום בכנסת, משמש רקע יוצא מהכלל להסברת ההתפטרות. הכנסת בגדה בתפקידה. היא לא נתנה לעם את החוק נגד גזענות, היועץ המשפטי לממשלה נחל מפח־נפש. מי שדרש בשעתו גיור כהלכה, תובע עתה גזענות כהלכה. לעיתים קרובות מדי נאלץ זמיר להילחם לבדו נגד סיירת הלכה וקומנדו ארץ־ישראל השלמה. הממשלה נחלצה לעזרתו רק כמה מלים חלושות. שר המשפטים היה נרפה במיוחד. ירא ורך לבב. היועץ המשפטי פשוט נשבר. גם בארזים נופלת השלהבת, כאשר הם שומעים כל מה שאומרים עליהם אזובי הקיר.

בני שליטא (ליכוד־ליבראלים) העריך, כי היועץ המשפטי לממשלה מרכז בידיו יותר מדי כוח, ויש לבחון סוגייה זו עתה מחדש. לדעתו, שגה זמיר כאשר קבע, כי יש להעמיד לדין את יצחק מרדכי, קצין צנחנים וחייל ראשי. גם הגיבוי שנותן זמיר למשטרה — אינו לרוחו של שליטא.

בכנסת

מוטי בסוק ויצחק שור

ח"כ מנחם הכהן פרש מהשדולה הדתית

חבר־הכנסת הרב מנחם הכהן, הודיע אמש, כי לא ישתתף עוד בפגישות "השדולה הדתית" בכנסת, בגלל מה שהגדיר "התבזזות הגדולה של המפלגות הדתיות בעניין חוק הגיוּנות".

בהרצאה שנשא בכנס ליהדות ורוח במרכז הקהילתי התורני "גבורת מרדכי" בגבעתיים, אמר כי לדעתו, אין כלל צורך בחקיקה דתית נוספת. המפלגות הדתיות הציוניות נגררות אחר "אגודת ישראל" וש"ס, ובכך מאבדות את דרכן היהודית. הדבר מביא להקצנה ולהחרפה ביחסי הדתיים והחילונים במדינה באופן שלא ניתן לגישור. הרב הכהן הזכיר, כי בישיבת ועדת החינוך של הכנסת נדון נושא החזרה בתשובה בבתי הספר. לדעתו, תופעת החזרה בתשובה חיובית, רק אם היא מובילה לאינטגרציה בשרות בצה"ל ובהנחלת יחס חיובי למדינה ולציונות. (עתי ב)

ייבדק מחדש ייצוג הממשלה בלוויות צבאיות

נושא ייצוג הממשלה בלוויות צבאיות ייבדק מחדש — אמר אתמול יצחק נבון, יו"ר ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים. בתשובה לשאילתא בע"פ של בני שליטא (ליכוד — ליבראלים).

שליטא טען, כי משפחות יהודים שכולים מתלוננים על כי שרים נמנעים מלהשתתף בלוויות צבאיות. שר החינוך סיפר, כי הלוויות נערכות עפ"י הפקודות הכלליות של הצבא, שאינן מחייבות השתתפות נציג הממשלה.

השר נבון ציין, כי הנושא הועלה שוב על שולחן הממשלה ב"א.ג.ג., ורה"מ ביקש כי העניין ייבדק מחדש. הדבר הוטל על ועדה בינמשרדית. המלצותיה יועברו לוועדת השרים לענייני סמלים וטקסים. הוועדה תדון בנושא, תבחן אותו מכל היבטיו, ותגיש את המלצותיה לממשלה.

צוות מיוחד יבדוק היבטי סגירת הטלוויזיה

שר החינוך, יצחק נבון, הממונה על ביצוע חוק רשות השידור, מסר אתמול כי בעצה אחת עם היועץ המשפטי לממשלה, החליט להקים צוות שיבדוק את כל ההיבטים הארגוניים והמשפטיים של סגירת הטלוויזיה ופתיחתה מחדש.

בתשובה על הצעות לסדר־היום של אברהם ורדיגר (מורשה) ונאווה כהן (ליכוד), אמר השר כי איננו תומך בצעד חפוז של סגירה חד־צדדית של הטלוויזיה. השר סיפר כי אמר להנהלת רשות השידור, לנציגי הטכנאים וההסתדרות, כי ההידרדרות ברמת התחנה עלולה להביא לסגירתה. עם זאת, הדעת נותנת, סוף ימצא בהחשבה תהילה. ואין לסגור את הטלוויזיה בלי להיות בטוחים, כי תוך זמן קצר תיפתח מחדש.

"אין נתונים על עלייה בגניבת נשק מצה"ל"

לצה"ל אין נתונים על עלייה, כביכול השנה, בגניבת כלי־נשק ואמצעי חבלה — אמר אתמול סגן שר־הביטחון, מיכאל דקל, בהשיבו לשאילתא בע"פ של גרשון שפט (התחיה).

דקל ציין, כי מערכת הביטחון וצה"ל רואים בחומרה את התופעה של גניבת נשק לצרכים פלילים ואחרים. הצבא נוקט הכל לצמצום דרסטי של התופעה. חיילים שנתפסו בגניבת נשק, מועמדים לדין בפני בתי־דין צבאיים, ונידונים לתקופות מאסר ארוכות.

רק חצי אחוז מהעשירון העליון — לא־יהודים

רק חצי אחוז מן העשירון העליון הם לא־יהודים — אמר אתמול נציג העובדים הסוציאליים, מאירק עבר אליהו בוועדת העבודה והרווחה.

לדבריו, 26.2 אחוז מהאזרחים המאכלסים את העשירון התחתון הם לא־יהודים, וזה פי־10 אחוז יותר מחלקם של הלא־יהודים בכלל האוכלוסיה. נציגה אחרת של איגוד העובדים הסוציאליים, לילה שאליוט, אמרה שתקציב הרווחה במגזר הערבי חשוב לביטחון המדינה לא פחות מתקציב הביטחון.

ח"כ ותד, שהעלה את הנושא לסדר יומה של הוועדה, אמר כי מספר המובטלים במגזר הערבי נמצא בעלייה, ואילו אנשי שירות התעסוקה והמוסד לביטוח לאומי מערימים קשיים במתן זכויות.

גור: תיתכן הטלת פיקוח מחירים על הרפואה הפרטית

ההסתדרות הרפואית מניחה, כי שבעים אחוז מרופאי בתי־החולים הממשלתיים והציבוריים עוסקים גם ברפואה פרטית. יתכן, כי משרד הבריאות יבקש שפקחים ידאגו למחירים הנוהגים ברפואה הפרטית. דברים אלו אמר אתמול שר הבריאות, מוטה גור, בהשיבו לשאילתא בע"פ של אורה נמיר (מערך).

השר ציין כי פנה שלוש פעמים לציבור הרופאים, בבקשה לדאוג למחירים הנוהגים בתחום הרפואה הפרטית. פירסום המדד האחרון הוכיח, כי אלה התעלמו מכל הפניות והבקשות — הדגיש גור.

הרצוג קורא לנקוט צעדים נגד „כך" על פגיעה בנשיאות

ח"כ כהנא ביקש להיכנס לבנייני האומה אך נאלץ לעזוב בבושת פנים

משרד החינוך יאסור הפצת כרוזים ופירסומים שיש בהם הסתה וקריאה לפעולה אלימה

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" בירושלים

שבוע ימים לאחר שסירב להופיע בבנייני האומה בירושלים, בפתיחת ועידת „כך", חזר נשיא המדינה, חיים הרצוג, לאותה אכסניה — הפעם כדי להתריע באוזני בני הנוער על הסכנה הטמונה בגזענות ועל הבורח לסלקה משני העמים — היהודים והערבים. כ־1500 תלמידי בתי־ספר מירושלים ומסביבתה התכנסו ביום השנה השלישי להרצחו של אמיל גרינצוויג ז"ל, כדי לשמוע את אשר בפי המבוגרים.

היתה זו השחקנית, חנה מרון, שריתקה אותם בדברים היוצאים מהלב: „אני שחקנית הנוהגת לקרוא מה שכותבים לי ולא נואמת או פוליטיקאית — אמרה — אולם את יום מותו של אמיל לא־אוכל לשכוח, כי בעצם היום הזה נפלתי קורבן להתקפת מרצחים בשדה התעופה במינכן. כששמעתי על הרצח בירושלים, נזעקתי: הדברים קרו פה, על אדמתי, בארצי, אצלי, ומידיים „יהודיות". מרון קראה לצעירים ללמוד על מהות הדמוקרטיה. „אתם חייבים לדעת על מה אולי ידרשו מכם קודבנות בעת גיוסכם לצבא. אנא, היו סבלניים. אין לנו דרך אחרת".

אמש, נמנעה כניסתו של ראש תנועת „כך", ח"כ מאיר כהנא, לבנייני האומה. במהלך העצרת, ניסו ח"כ כהנא ועימו חבר עוזריו, להיכנס אל האולם המלא והגדוש תלמידים. השומרים בפתח ביקשו ממנו שיציג אישור כניסה. מאחר שלא היה לו כל אישור, פנו השומרים למזמינת האולם, שולמית כנען, וביקשו את רשותה. היא סירבה, וככך נאלץ כהנא לעזוב את המקום בבושת פנים.

הרצוג: לנקוט אמצעים משפטיים

נשיא המדינה, חיים הרצוג, אמר בעצרת, כי יש לנקוט אמצעים משפטיים נגד תופעות של פגיעה בנשיאות, כפי שבאו לידי ביטוי בוועידת „כך", בשבוע שעבר. „על כבודה של הנשיאות בישראל אינני רשאי ואינני מוכן למחול. אסור לנו להחשות נוכח פגיעות בסמליה הלאומיים של המדינה — בדגלה, בהמנונה ובנשיאה" — אמר.

בנאומו הוסיף הרצוג, כי הוא אינו חושש לקריסתה של הדמוקרטיה הישראלית. „אני מוטרד מעצם ההתהוות של גרעינים אנטי־דמוקרטיים וגזעניים במדינת ישראל, בניגוד מוחלט למורשת ישראל, להיסטוריה היהודית ולמגילת העצמאות של המדינה". הוא הדגיש, עם זאת, כי יש להימנע גם מהכללות ולזהות תופעות קיצוניות עם החוגים הדתיים. לדבריו, רוב הציבור הדתי מתון וסולד מן השימוש שנעשה בדת ישראל ככסות לעמדות קיצוניות, אנטי־דמוקרטיות וגזעניות.

הרצוג תקף בחריפות ללא תקדים את תנועת „כך" ואת מנהיגה, מאיר כהנא, ואמר, כי זו „תנועה הסוגדת למנהיג מתעתע, השולל את עקרונות מגילת העצמאות של מדינת ישראל ורוגל באידיאולוגיה המזכירה מקומות אחרים וימים אפלים בתולדות האנושות ובקורות עמנו". לדבריו, כהנא מחלל את שמם של נופלים בכנותו אותם „בוגדים" ו„מתייוונים", בעוד שבעת המלחמות הוא עצמו העדיף לשהות בחו"ל.

משרד החינוך יאסור הפצת כרוזים שיש בהם הסתה

משרד החינוך והתרבות יאסור הפצת כרוזים ופירסומים בבתי הספר, שיש בהם הסתה, קריאה לפעולה אלימה או הטפה להפליה ולאיבה כלפי מגזרים מסוימים של אוכלוסיה במדינה — הודיע היועץ המשפטי של משרד החינוך, עו"ד אריה ברק, ליועץ המשפטי לממשלה, פרופ' יצחק זמיר.

ג'יימס אברמסון במסיבת העיתונאים. אתמול (צילום: מתי שטרן)

„תוכנית ההגנה של ארה"ב תגן על ישראל מפני טילים"

מאת עודד ליפשיץ, כתב „על המשמר"

הגנראל ג'יימס אברמסון ראש תוכנית ההגנה האסטרטגית של ארה"ב, אמר אמש שבמסגרת המחקר המתבצע בנושא זה, יימצאו פתרונות צבאיים שיוכלו לתת לישראל הגנה יעילה מפני טילי היאס.אס־21 וטילי קרקע־קרקע אחרים המסכנים את ביטחונה.

להערכתו, ישראל תוכל לתרום תרומה משמעותית לתוכנית ההגנה של ארה"ב, ושיתוף פעולה בין שתי המדינות יהיה לתועלת שני הצדדים.

הדברים נאמרו במסיבת עיתונאים, אמש, בשגרירות ארה"ב בתל־אביב. אברמסון בא ארצה לביקור קצר וישתתף בכנס הישראלי ה־28 לתעופה ואסטרונאוטיקה. במהלך ביקורו התכוון הגנראל לסייר במפעלי תעשייה ומוסדות־מחקר אוריים וצבאיים בישראל, כדי לעמוד על הישגיהם ועל יכולתם לתרום לתוכנית שהוא עומד בראשה.

לדבריו, יוזמת ההגנה האסטרטגית של הנשיא רייגן נועדה בראש ובראשונה לפתור את בעיית הטילים הגרעיניים ארוכי הטווח של ברית־המועצות, אך ארצות־הברית אינה מתכוונת להסתתר מאחורי מגן ולהפקיר את בעלות־הברית. היא תפתח גם אמצעי הגנה מפני טילים גרעיניים וקונבנציונאליים לטווח בינוני וקצר, המאיימים על ביטחון מערב־אירופה וישראל.

ההתרשמות של גנראל אברמסון היא, שבישראל יש פוטנציאל מדעי וטכנולוגי ניכר וכן אנשים יוצרים, שיוכלו לתרום תרומה משמעותית לפיתוח טכנולוגיות הגנה חדשות. יש חילופי משלחות בין ארה"ב וישראל כדי להעמיק את ההיכרות ולהרחיב את הידע ההדדי על ההישגים ועל הצרכים הביטחוניים של שתי המדינות.

כדוגמה לפיתוח ישראלי ייחודי, שיוכל לתרום לתוכנית ההגנה של ארה"ב, הציג הגנראל בפני העיתונאים מקרר זעיר, המשמש לספינת עופרי חום של גלאי קרינה אינפרה־אדומה. לדבריו, ממדי המיתקנים המקבילים, המיוצרים בארה"ב, גדולים בהרבה מאלו של המיתקן הישראלי, ולמיזעור מיתקנים יש חשיבות עצומה כשמדובר בשיגורם לחלל.

לדבריו של אברמסון, ארה"ב עוסקת כיום במחקר בלבד, ולכן התקציבים מצומצמים, יחסית: 2.7 מיליארד דולר ב־86' וכ־4.8 מיליארד דולרים ב־87', שמרביתם יוצאו בארה"ב עצמה. על כן, אין לצפות שייחתמו חוזים לפיתוח וייצור פריטים שונים בהיקפים גדולים. סביר יותר להניח, שייחתמו חוזים רבים בסכומים קטנים.

עם זאת, יש לצפות בתחילת שנות ה־90, כשתיפול החלטה על ייצור והצבת מערכת ההגנה האסטרטגים של ארה"ב — יהיו התקציבים גדולים בהרבה וגם חלקה של ישראל עשוי לגדול כהתאם.

לדברי גנראל אברמסון, יש סיכוי וטוב שפיתוחן של מערכות נשק חרשניות הדרושות לביטחון ישראל — מערכות לייזר טאקטיות נגד טילים קצרי־טווח ותותח מסילה אנטי־טנקי — יושלם בהקדם, והן יגיעו לשלב הייצור וההפעלה, לפני שיסתיים תהליך פיתוחם של מיתקנים רבי־עוצמה וארוכי־טווח הדרושים לארה"ב.

המדיניות הבסיסית של ארה"ב היא לחשוף טכנולוגיות חדישות שיפותחו במסגרת תוכנית ההגנה שלה לשימוש צבאי ואזרחי, ויש סיכוי טוב לניצולן בשטחים רבים: „כשעסקנו בהנחתת אדם על הירח, לא חשבנו שאחת התוצאות תהיה ציפוי טפלון למחבתות".

ארה"ב תגלה גמישות אשר לצורות ההתקשרות בינה לבין מדינות אחרות, במסגרת תוכנית ההגנה. היא מוכנה להתקשרות מקיפה בצורת מיזכר הבנה רשמי, וגם לקשרים ישירים עם חברות תעשייתיות ומוסדות מחקר. יש גם סיכוי טוב לפרויקטים משותפים של גורמים בארה"ב וכישראל.

אברמסון (53) הוא מהנדס אווירונאוטיקה, טייס קרבי ואסטרונאוט של חיל־האוויר, הוא בעל ניסיון מרשים מינהלי רב בפרויקטים של מחקר ופיתוח. כבר ב־1961 השתתף בפיתוח לוויין תצפית, ב־1971 ניהל את פרויקט הפיתוח של ה„מבריק", טיל אוויר־קרקע מנחה טלוויזיה, ואחר־כך עמד בראש פרויקט F־16. כישוריו והצלחותיו הביאו לכך שהנשיא רייגן מינה אותו למנהל תוכנית ההגנה האסטרטגית, הנחשבת למבצע המדעי־צבאי הגדול ביותר בכל הזמנים.

אלפים הלכו אחר ארונו של דניאל

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

סמל דניאל עמר, בן 19, הובא אתמול למנוחות בחלקה הצבאית בנתניה. אלפים ליוו את ארונו, ביניהם הוריו, מרי וחיים, שני אחיו הצעירים, משפחתו הענפה, מפקד חיילים, אברהם בן־שושן וראש עיריית נתניה, יואל אלרואי.

בין אלפי האבלים בלטו חיילי חי"ר במדיהם הלבנים. רבים מהם לא עצרו כוח ופרצו בבכי מר כשנטמן דניאל. צוות רפואי נדרש לטפל בבני משפחה רבים שהתמוטטו בזעקות שבר.

„סמל דניאלעמר בחרטום ספינת הרכור. כאשר אש קטלנית גדעה את נפשו של העלם התמיר ויפה־הנפש" — אמר מפקד היחידה בדברי ההספד.

התעשיינים מזהירים מהעלאת שכר

על אף השחיקה בשכר, קוראים התעשיינים לממשלה ולהסתדרות שלא להעלות את השכר בתקופה הקרובה, מפני שכל תוספת שכר תישחק על־ידי פיחות ואינפלציה והעובדים יינזקו — אמר אתמול מנכ"ל התאחדות התעשיינים, ארנון טיברג, כאשר הציג את התוכנית הכלכלית של ההתאחדות במסיבת עיתונאים בתל־אביב.

תוכנית זו, מסר, הוגשה בתחילת השבוע לראש הממשלה, שמעון פרס, ולצמרת הכלכלית הממשלתית. היא קוראת, בין היתר, לחידוש הצמיחה במשק באמצעות הקטנת עודף היבוא, הגדלת מקורות־הון בלתי־מסובסדים חעשיה ושחרור המשק בעתיד מעול ההצמדה על שכר והון.

טיברג, שהביע תקווה לפתיחה מהירה של המו"מ על הסכמי השכר, טען, על־פי נתונים ממקורות בלתי־תלויים, כי לתעשיה לא היה כל יתרון משחיקת שכר העובדים. הקיפאון במחירים מאז התחלת התוכנית הכלכלית והתייקרות התשומות גרמו לכך שעלות העבודה לא ירדה — אמר.

לציבור החקלאים

קו אופ רשת הריבוע מרחיבה אספקת תוצרת חקלאית למוסדות ואירגונים.

החקלאים המעוניינים להציע אספקת תוצרתם יפנו בכתב לקו אופ רשת הריבוע הכחול, רח' תפוצות ישראל גבעתיים, ויציינו ע"ג המעטפה מחסן פרות וירקות „יחדיו".

קו אופ
רשת הריבוע הכחול

אנשים ואירועים

תושב אילת: אתנצר אם לא תגויר אשתי

הרב הראשי הספרדי בעיר: מתאהבים בגויה — והופ, רוצים חתונה?

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

תושב אילת, שמעון בר־ציון, בן 43 העובד במלון המלך שלמה, מאיים להתנצר אם הרבנות באילת לא תסייע בידו לגייר את אשתו לאורה, בת ה־42.

אשתו היא לילית שווייץ, נשואה לו כנישואים אזרחיים זה 7 שנים ועתה הם מצפים לילדם הראשון. בני־הזוג פנו לשני הרבנים הראשיים באילת, הרב הכט (האשכנזי) והרב הדאיה (הספרדי), וביקשו לגייר את האשה. שני הרבנים דחו את בקשתם על הסף, בטענה שהם — כעובדי מלון — מועסקים בשבתות ולא מקיימים מצוות. הרב הדאיה אמר לבר־ציון, שהוא אישית אינו מוכן לגייר אותם וממליץ לו „לזרוק אותה" ולהתחתן עם ישראלית.

הרב הדאיה אישר אתמול, שאכן כך השיב לבר־ציון ואמר אתמול בכעס: „אני צריך לחתן לאיהודיים? זו העבודה שלי? אין מספיק יהודיות בארץ? מתאהבים בגויה — והופ רוצים חתונה? מה קורה לנו כאן? אם הוא רוצה שאחתן אותו, שיתחתן עם יהודיה. לנו נמאס מכל הפניות של לא־יהודים לגיור. נכון, אנחנו לא מעוניינים בגיור ואף בית־דין רבני לא יגייר אותה. יש לנו מספיק יהודים במדינה הזו שאינם מקיימים מצוות ואינם שומרים את השבת אז אנחנו צריכים גם גויים?".

הרב האשכנזי של אילת, הרב הכט, אמר בתשובה, שרק בית־דין רבני רשאי לגייר את לאורה בר־ציון, אך ברור לו מעל לכל ספק, שבית־הדין ידחה את בקשתה לגיור, משום שהיא עובדת בשבת. וגם לאורה עובדת בבית־מלון. הרב הכט הוסיף שהוא אינו מתרגש מאיומו של בר־ציון להתנצר. „איומים כאלה אנחנו מקבלים יום־יום", אמר הרב הכט.

נמרי אילת, התכוננו

„בבתא", הנמרה הישראלית שנלכדה לפני כעשר שנים בעין־גדי, הועברה אתמול מהמרכז הזואולוגי בתל־אביב אל משכנה החדש, במרכז חי־בר באילת, בתקווה שתהווה יחד עם בן־זוג, גרעין רביה של נמרים נדירים. (צילום: רחמים שאול)

רוב הציבור תומך בהפקעת מונופול הממסד האורתודוקסי על נישואין וגירושין

סקר דעת קהל שנערך באחרונה על־ידי מכון „דחף" בניהולה של ד"ר מינה צמח, מצביע על כך, שרוב הציבור היהודי הבוגר בישראל שולל את הסטטוס־קוו הנוכחי בענייני דת.

הסקר הוזמן על־ידי ארגון חמד"ת, ועד ציבורי למען חופש מדע דת ותרבות, לקראת העצרת השנתית של הארגון שתתקיים ב־26 בפברואר ש.ז. בירושלים, תחת הכותרת „פלורליזם או כפייה דתית — מה דרכה של מדינת ישראל?"

לפי ממצאי הסקר, 62.9 אחוז מכלל המשיבים במדגם סבורים שיש להפקיע את המונופול על נישואין וגירושין מידי הממסד האורתודוקסי ותומכים בפתרונות אלטרנטיביים שונים, בעוד שרק 33.7 אחוז תומכים בהשארת המצב הקיים.

450 צירים — במועצה הע"ח של השוה"צ שתתכנס במארס

מאת כתב „על המשמר"

המועצה הע"ח של תנועת השומר־הצעיר תתכנס ב־11 במארס לשני ימי דיונים. במועצה, שתעסוק בנושא „החנוך של השומר־הצעיר לדמוקרטיה", יטלו חלק 450 צירים מ־67 קיני התנועה בערים, בשכונות ובקיבוץ הארצי.

דיוני המועצה יתקיימו ב„בית דני", בשכונת התקווה בתל־אביב. המשתתפים ידונו בדמוקרטיזציה של התנועה ובמעורבות החניכים בה. בין הצעות ההחלטה — הקמת מרכז חניכים ארצי, שיהיה שותף להנהגה הראשית בקביעת סדר היום התנועתי.

צירי המועצה והאורחים יקיימו עשרה חוגי־דיון, בהשתתפות אישים וביניהם: שר המשפטים, משה נסים, יו"ר הכנסת, שלמה הלל, הרב הראשי לישראל וחברי ועדות־הפנים והחינוך של הכנסת.

מזכיר תנועת השומר־הצעיר יעקב יואלי, מסר, כי בשנה האחרונה הקים השומר־הצעיר 3 קינים נוספים ביבנה, בירושלים ובגבעת המורה, קן נוסף בבית־הספר החקלאי בן־שמן. ממיפקד חניכים שהסתיים החודש עולה, כי חלה עלייה של שישה אחוזים במספר חניכי התנועה בסקטור העירוני.

קרנות הפנסיה — קדימה הסתער

הדלפות מפוקפקות

האוצר מנגח את קרנות הפנסיה ומפחיד את הגימלאים ■ בהסתדרות מעדיפים שלא להשיב מלחמה כדי שלא תימשך ההתעללות בקשישים

דב פלג

מאת אבשלום קווה

הידיעות המודלפות מהאוצר, בדבר מצבן האקטוארי של קרנות הפנסיה, גרמו, לדברי יו"ר האגף לבטחון סוציאלי דוב פלג, לנזק מוראלי מסויים בקרב הגימלאים. אך ההסתדרות נמנעה מלהתקיף את האוצר, משום שהעצבים של הקשישים חשובים יותר מהמאבק הפוליטי.

קרנות הפנסיה ההסתדרותיות הפכו כבר מזמן מטרה לניגוח מצד האוצר וגופים כמו חברות הביטוח, המנסות לקדם את ביטוחי המנהלים. לאחר שורה ארוכה של פגיעות בגימלאים ובקיצבאותיהם מצא האוצר שעת־כושר מפוקפקת כדי לפגוע באחד המכשירים העדינים של המשק הישראלי המורכב. „באוצר מחפשים כל עילה אפשרית לנגח את ההסתדרות, בין אם הדבר הוא מעשי או תקשורתי בלבד" דברי פלג, „אין אנשי האוצר בוחלים בשום אמצעי ויוצרים מהומה על לא מאומה".

בעוד 20 שנה

אולם יש להדגיש, כי ההסתדרות אינה מתעלמת מכך שלקרנות הפנסיה אכן יש בעייה, שיכולה ליהפך לאסון בעוד כעשרים שנה אם לא יתחילו לטפל בכך כבר עתה. משבר זה, המשותף לכל המשק המערבי, נובע מעליית תוחלת החיים ורכת החיים בחלק זה של כדור הארץ. גם בריטניה נרעשה לאחרונה מפרסומים, כי כל האי הירוק עלול לקרוס תחתיו בשל קרנות הפנסיה. יש לציין כי גם בדו"ח המודלף של האוצר נאמר, כי מדובר בנזק שיהיה אקטואלי בעוד עשרים שנה.

מיזוג קרנות

ייתכן כי הפסדו של הדו"ח יצא ברווח של זירוז כמה מגמות ותהליכים ביחסי העבודה. אחד הנושאים שיש להם הסכמה רבתי הוא, שאין מנוס מהגדלת ההפרשים בצורה הדרגתית בשנים הקרובות. עתה מופרשים כשישה־עשר אחוזים והמגמה היא להגיע ל־19־20 במשך חמש השנים הקרובות. שני שלישים מכך מופרשים על־ידי המעביד ושליש מפריש העובד. בפגישה שהתקיימה זה לא כבר בין אנשי האגף לבטחון סוציאלי לאנשי האיגוד המקצועי סוכם, כי במדיניות המקצועית בעתיד ייקבע מרכיב של קבע, שיעסוק בהעלאת ההפרשה לקרנות הפנסיה.

נושא שני רחב ומורכב למדי, העולה ויורד מסדר היום האקטואלי של ההסתדרות, הוא איחוד שבע קרנות הפנסיה או, בלשון אחרת, הקמת אירגון־גג. השינויים החריפים שפקדו ופוקדים את המשק יצרו מצב בו יש קרנות שהזרימה היא מהן החוצה בלבד — תרשים לגרעון מתמיד. לגבי האיחוד שבדרך אומר פלג, כי אם עד כה הגישה היתה שהחזקות בין הקרנות יעזרו לחלשות, הרי עתה הכיוון כי יהיה איחוד בו קרן אחת תתמזג עם רעותה, על כל יתרונותיה וחסרונותיה.

מקלות בגלגלים

קרנות הפנסיה הן קרנות ציבוריות, שאינן בנויות לצבירת רווחים. כאמור, יש קרנות הגוררות גרעונות, אך לדברי פלג, תמיד נמצאת קרן חצי סנטימטר מעל או מתחת לקו האיזון, אשר לאלה הנמצאות מתחת, יש עדיין די זמן לטפל בכך.

האוצר מסרב לאשר את שהוחלט בזמנו בין ההסתדרות למעסיקים הפרטיים — שהאחרונים יפרשו אחוז אחד לקרנות הפנסיה כחלק מהסכמי השכר. הדבר סוכם שחור על גבי לבן בהסכם הקיבוצי. אשר תוקפו יפוג בקרוב. הנושא יועלה שוב בדיונים המתחדשים, והפעם יתבעו אנשי ההסתדרות ערבות יותר מוצלחות לכך שהאוצר לא ישים מקלות בגלגלי קרנות הפנסיה.

אחת הסיבות לכך שלא התעוררה פאניקה רבתי עם פירסום הדו"ח, הוא הקשר הרציף הקיים בין הנהלות הקרנות לבין המבוטחים והגימלאים. לכך ממגע שוטף מתקיימים דיונים עם ועדי עובדים ועם נציגות מטעם קבוצות גימלאים ואלה תפסו, כי מדובר במאבק פוליטי מובהק.

ההסתדרות, שהיתה יכולה לצאת למאבק באוצר עם תחמושת לא מבוטלת, מעדיפה שקט תעשייתי כדי שלא תימשך ההתעללות בציבור הגימלאים, ומעבר לכך עומד הטיפול היסודי, לטווח הארוך, בקשיים הקונקרטיים של הקרנות.

יצחק מודעי — אני מעוניין בפוליטיקה!!!

האיש שאין לו עניין בפוליטיקה

מאת לוי מורב

שר האוצר, יצחק מודעי, העיד על עצמו השבוע שאין לו עניין בפוליטיקה, רק בייצוב המשק. „לא יעלה על דעתי", אמר מודעי, „לערב נושאים כלכליים בעניינים פוליטיים". אמר. והמיקרופון לא כרע, והנייר עליו הודפסו דברים אלה לא הצהיב והמאזינים (ורואי־חשבון מעונבבים) לא פרצו בצחוקים פרועים.

קחו למשל, המצאה יוצאת מן הכלל — קרנות הפנסיה. שר האוצר מינה ועדה לבדוק את איתנותן. לגמרי „במקרה" דלפה לכלי־התקשורת ההערכה, שכאילו גובשה בוועדה, שלקרנות הפנסיה נשקפת סכנה חמורה, שלא יוכלו בעוד כמה עשרות שנים לשלם למבוטחים את כספי הפנסיה על־פי ההסכמים. ההדלפה נעשתה רק מתוך חרדה עמוקה לכלכלת המדינה. לא חלילה מתוך כוונה לניגוח פוליטי. כידוע, רוב קרנות הפנסיה הרציניות הן קרנות הסתדרותיות או כאלה הקשורות לגופים כלכליים של תנועת העבודה. אבל שר האוצר הרי לא מערב פוליטיקה בכלכלה.

כל ההחלטות שקיבל שר האוצר עד כה הן החלטות „מקצועיות" מובהקות. למשל, במסגרת ההסכם לייצוב המשק הוחלט שהאוצר יגדיל כאחוז אחד את הפרמיה לקרנות הפנסיה תמורת תוספת היוקר עליה ויתרו השכירים במסגרת ההסכם. שר האוצר מסרב בנחישות ובתקיפות עד רגע זה לאשר את הגדלת הפרמיה, למרות שהוא חתום על ההסכם. הוא התחייב גם לעדכן את מדרגות המס וכעת מתכחש לכך. שר האוצר מודאג מאוד ממה שיקרה לקרנות הפנסיה אבל ישן בשקט למרות שהשר יודע מנין יקח את מיליארדי הדולרים לצורך פידיון המניות הבנקאיות שבידי הציבור. שר האוצר לא אוהב כאשר מדליפים מישיבות הממשלה. זה לא הפריע לו כאשר הדליפו את מסקנות הוועדה בעניין קרנות הפנסיה. לשר האוצר יש מוסר כפול בכל עניין. למשל, הכנסות מהון, מדיווידנד ושאר ירקות פיננסים לא מטרידים את מנוחתו. הוא מבקש לשמור עליהם שלא יהיה להם קר, שלא יאיימו עליהם. הוא מסרב בכל תוקף להטיל מס ריווחי הון נטו. הוא מסרב לטפל בהר הנכסים הפיננסים שבידי יחידים. ואני לא מתכוון לחסכונות לטווח ארוך ולכספים בקרנות הפנסיה, אלא לכסף הזה והגויל שבידי חלק קטן מהציבור. הוא טוען, שאם חלילה יגעו בכסף זה הוא עלול לברוח מן הארץ, כאילו שזה מפחיד מישהו.

*

אבל כהכנסות מעבודה לא חושש שר האוצר לטפל. להיפך. הוא לא מסתפק בשחיקה העמוקה בשכר. הוא רוצה להשאיר את השכר ברמתו הנוכחית גם בשנתיים הבאות, והוא טוען, שאלה שיקולים כלכליים, מקצועיים, אובייקטיביים, ולא פוליטיים. שר האוצר חושב שכולם טיפשים. אין הולטה כלכלית שאינה החלטה פוליטית. כל החלטה כלכלית, מהגדולה והרצינית ביותר ועד לטיפשית ביותר, היא החלטה פוליטית.

למשל, ההלטה להדביר את האינפלציה. אפשר היה להדביר אותה על־ידי הפסקת המיתותים, פיקוח על המחירים וקליטתו של ההון הפיננסי הנגיל. במקום זה העדיפו לשחוק את שכר העבודה. התוצאה — מקבלי השכר הפסידו כ־ב.1 מיליארד דולר ואילו בעלי ההון הרוויחו, אחרי ניכוי המס, סכום דומה. זאת החלטה פוליטית או כלכלית? או למשל, הוויכוח המתחיל כיום בנושא חידוש הצמיחה. שר האוצר, שהוא כידוע אדם בלתי פוליטי לחלוטין, שנבחר לתפקידו בזכות מומחיותו בליפסטיק ובדיאודורנטים והיה שנים אחדות מנכ"ל „רבלון", העדיף לבחור בתוואי של מיתון, האטה כלכלית, אבטלה ואי־צמיחה מכוונת. לגמרי במקרה פוגעת אי־הצמיחה בכל התשתית הכלכלית של חברת העובדים ותנועת העבודה. וכאן אולי המקום להרחיב מעט. המדיניות הכלכלית „הנכונה" אותה מבצע יצחק מודעי פוגעת בהסתדרות מכל הכיוונים. מן הכיוון של האיגוד המקצועי הפגיעה היא כפולה. הן מצד שחיקת השכר הברוטאלית והן מפיטורים ובאיומי הפיטורים הפוגעים פגיעה קשה ביכולת המאבק של העובדים. מצד שני, ההסתדרות היא כידוע בעלת נכסים — סולל בונה, הסנה, בנק הפועלים, תנועת הקיבוצים, התנועה הקיבוצית, תנובה, קונצרן כור, תיעוש ועוד ועוד.

מדיניות מכוונת של אי־צמיחה, התכווצות הביקושים בשוק המקומי, ריבית מטורפת — כל אלה פוגעים בעיקר במיגזר היצרני. ומה יכולה לעשות ההסתדרות, הנאנקת בחירוק שיניים על כל מוכטל, כאשר בגלל המדיניות הכלכלית ה„מקצועית" הלא־פוליטית של האוצר, היא צריכה לפטר אלפי עובדים? או היא לא מפטרת, והמפעלים ממשיכים לייצר למלאי. ומוציאים עובדים לחופשות מאורגנות. אי־צמיחה כמדיניות כלכלית מנוגדת לא רק להשקפת־העולם של תנועת העבודה, חברת העובדים וההסתדרות, היא גם אנטי־ציונית ובעיקר היא פוגעת בגורמים אלה פגיעה אנושה כמה כלכלי חברתי וכסופו של דבר... כבוח פוליטי.

*

וכאן אנו חוזרים לשר האוצר המקצועי, האובייקטיבי, חסר הפניות הפוליטיות. לכאורה מדיניות אי־צמיחה היא מה שהמשק שלנו זקוק לו ביותר כרגע. עובדה, אפילו הפרופסור ההוא שנסע לשנת שבתון בלונדון וברונו, כתב כך במכתב לשר האוצר. או מי שרוצה עכשיו צמיחה, רוצה את זה משיקולים פוליטיים.

מדיניות אי־צמיחה, המלווה ברבית דרקונית בצד הפגיעה בייצור וביצירה מחנקת את המערכת הפיננסית, מעודדת אותה, מעלה את רווחיה ומגדילה בסופו של חשבון את... כוחה הפוליטי. או בואו לא נבלבל את המוח. כל החלטה כלכלית היא החלטה פוליטית. אנחנו מעולם לא התיימרנו לטעון, שהמדדי לבות הכלכליות שלנו הן „כלכליות". להיפך, תמיד אמרנו שלהחלטות הכלכליות שלנו יש בסיס פוליטי־חברתי־אידיאי, שתעסוקה מלאה היא מטרת המדיניות הכלכלית, שאבטלה אינה אמצעי לריפוי מחלות המשק, אלא המחלה הקשה והרעה ביותר, שטכר נבוה ורמת חיים עולה של ציבור העובדים היא מטרת המדיניות הכלכלית, שמדינת רווחה, ביטוח בריאות כללי מקיף, שחינוך רחב ומשובח, שטיפול בחולים ובזקנים — כל אלה הן מטרות חברתיות וכלכליות נעלות ולא נסל מיותר שצריך לנצל את ההזדמנות הראשונה כדי להיפטר ממנו.

מה שמגוחך בכל הסיפור הזה, ששר האוצר הפוליטי ביותר מאז קמה המדינה, מתיימר להיות שר מקצועי. אפילו יגאל הורביץ, שביטל את התכנית הכספית של חברת העובדים ופגע ביכולת גיוס הכספים לצורכי פיתוח ויצירת מקומות עבודה חדשים, אפילו הוא יצר טוב ירושלים לעומת הברוטאליות והנסות של שר האוצר הנוכחי.

בשיטותיו מעודדת הערצה מכה יצחק מודעי בגוף אחר אחרי השני הקשורים לתנועת העבודה: קופת חולים, סולל בונה, תנועת המושבים, החקלאות, הקיבוצים, המערכת הרציפית התעשייתית, וכור ועוד; והקודה התאורון — קרנות הפנסיה. בשיטותיו שכניות מנסה שר האוצר לתקוע טריז בין ראש הממשלה לבין ההסתדרות, שר האוצר מכצועי לכיון חברת העובדים, „אתם רוצים שאציל את סולל בונה, בבקשה, תשלמו בכך שלא תקבלו שום דבר בתחום השכר. ואחר־כך אני אסביר לציבור העובדים, מיהם הכנולים האלה שכדי להציל את סולל בונה ויתרו על שכר". כך יטען מודעי, אם יצליח להגשים את כזיפתו.

*

כדי להמחיש את מידת הצביעות, עוות המצח והחוצפה בה מצויד שר האוצר, נביא לכם את העובדות הבאות. לכאורה אין בכך כל חדש. הרי כל אחד יודע אותו. ובכל זאת, שר האוצר הנוכחי היה חבר מבוגר בממשלה בה היה יורם ארידור ושבזמנו נעשו כל המשגים הכלכליים כולל הגזל בלה מלבסקין של האוצר. כחבר ממשלה, אחראי מודעי לכל מחדליו ומשגיו של ארידור. הוא לא עשה כטמלין ולכן אינו יכול להתחמק. הוא, הרוחץ בעת בניקיון כפיים מעיטה, היה שותף לכלכלה הבחירות של ארידור ביום הלוו והגבורה יותר של כתן־אוסנר כ־84, ולכן כל הדיבורים והצהוטותיו „לא אנהל כלכלת בחירות גם אם תוקרבנה הבחירות", הן בבקרה הטוב מעודדות בחילה.

כל זאת בלי לשכוח את חלקו של שר האוצר בייזוכה ובתמיכה במלחמה בלבנון.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב

עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמנית אנטר

פאניקה מגמתית

מאת יוסף שמי

הצעת האוצר לשנות את מבנה ההשקעות של קרנות הפנסיה תגרום לכך, שחלק לא מבוטל מן הכספים בקרנות יושקע בשוק ההון החופשי ללא פיקוח ממשלתי, זאת במקום שקרנות הפנסיה ירכשו אגרות־חוב ממשלתיות כתשואה קבועה ומובטחת של 6.3 אחוז. הצעה זו אינה מקובלת על שלום תנעמי, מנכ"ל קרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות. הסיבות: אלה קרנות פנסיה ציבוריות, שנוסדו לא למטרות רווח, אלא להגנה על האדם העובד ואין לסכנן.

כשל האופי הציבורי של קרנות הפנסיה, אנו מעדיפים ביטחון מירבי על פני תשואה גבוהה, שכרוכה בסיכון קרנות הפנסיה — אומר תנעמי. כספים אלה הם מקור חסכון נוח, אין ניזיל לטווח ארוך ומאוזן ומתמיד. יכולו מקור להשקעה במשק וליצירת מקורות תעסוקה נוספים, כאשר הממשלה ערבה לכספים.

מוסיף תנעמי: הצעת האוצר היא מגמתית, פוליטית, שמטרתה ליצור פאניקה בקרב המבוטחים ולשחרר את הממשלה מאחריות ישירה על מערכת הביטוח הפנסיוני המצטבר, שרובו נמצא בשבע קרנות הפנסיה של ההסתדרות.

בהצעת האוצר יש רגרסיה כביטוח הסוציאלי שנחשב כאחד המתקדמים בעולם. לדעת שלום תנעמי אין לסכן כספי עמיתים וניתן למנוע זאת באמצעות מאבק ציבורי נגד הצעת חקיקה. בנוגע לאיחוד קרנות הפנסיה מספר תנעמי, כי בימים אלה הוקמה ועדה, שמונתה על־ידי הוועדה המרכזת של ההסתדרות ואשר תברוק את נושא האיחוד. תנעמי, מנכ"ל הקרן ההסתדרותית השנייה בגודלה בארץ, מחייב צימצום מספר הקרנות, עד לשלוש קרנות. איחוד חלק מן הקרנות יחזק אותן ויגדיל את הון, תנעמי מחייב חקיקת חוק פנסיה ממלכתית באמצעות קרנות הפנסיה הקיימות.

מיסמך

רקוויאם לגימלאי

כבר לא נותנים כבוד
לזקן השבט
רוח אחרת עכשיו נושבת
ולעת הזאת החלש ייבול

ישראל את דרווין
מחדש המציאה
שעה חדשה לכאן הגיעה
יחיה ישרד בה רק מי שיכול

אז נוה אם חרשת
אז נוה אם זרעת
אז נוה אם שילמת
בזמן מסים
וגם אם לחמת
ולמדינה תרמת
היום מדבר רק
רק תיק נכסים.

דאגה לפרט!!
לשלום הזולת!!
מעכשיו האמן לי
הכל בבל"ת!!

סוציאליזם הומני!!
אמנה חברתית!!
לא נעים איש יקר
הצחקת אותי!!

מדברים על שקום
אומרים צו־שעה
האם אינך חש
תחושת הבראה!!

וגם מכולם
לקצץ הבטיחו
אז איך על גבך
את הכל הניחו!!

אז למה עליך
עכשיו לקוות?
למי זה יזיק
אם, למשל, תשבות?

והרי אמוראי
וגם מודעי
סומכים עליך
חבר אחראי...

עזרא דלומי

חמש מחשבות על הצמיחה (3)

העיתוי והפיתוי

מאת פ. סבר

סממני הנפילה הבין־עשורית (1965 עד 1975 עד 1985) אינם מצלצלים באוזנינו ואינם רועמים מעל ראשנו. להפך: הקורא את עיתוני הארץ יכול להתרשם ולהשתכנע, שהמשק הישראלי מצוי היום בקצה הסופי של מירוץ מטורף אחרי הגדילה. הקורא יכול להתרשם, שרק מאז „תוכנית יולי" יש בנו איזו מנוחה של לוחם צמיחה ללא הפסק. לכן, אנא הצומחים תנו לגגב את הידעה ולהירגע בכמה חודשים תחת צילו המקריר של מיתון מזרמן. אומרים וכותבים מעצבי דעת קהל כלכלית.

אי־התאמה בין השקפות לעובדות בדרך־כלל אינה מזיקה למחזיקי ההשקפות, ובמיוחד לאלה הנעולים בעמדותיהם. העד אותם באשמורת השלישית משנתם הדרודה ושאל מה היתה בעייתו של המשק הישראלי בשנים האחרונות ויאמרו לך, בלי לפתוח עפעף, התרחבות־יתר — זו היתה אם כל חטאתו ולא יועיל שנצעק ליד אוזנם, מה פתאום התרחבות הצטמקות, לא התרחבותו — ליבם גס בשיכנוע עובדתי. ואף־על־פי־כן, לא נרים ידיים, אלא נחזור להציג סטאטיסטיקות:

עשור מול עשור, שיעורי שינוי ריאליים לנפש (ממוצעים שנתיים)

	מ־1965 עד 1975	מ־1975 עד 1985	מ־1981 עד 1985
תוצר לאומי	+4.3%	0.0%	-1.5%
צריכה פרטית	+5.0%	+1.8%	0.0%
השקעה גלמית	+4.0%	-4.0%	-4.0%
יצוא כולל	+7.7%	+4.2%	+3.0%
שכר לשכיר	+2.0%	+1.8%	-2.5%

מקור: הלשכה המרכזית לסטאטיסטיקה

שום מיקבץ של מספרים אינו מייצג עשור או שניים במלוא מורכבותם, במיוחד מספרים מאקרו־מאקרו, הצורפים (מהמילה „צירוף") וממוצעים (המילה „ממוצע") גלים בכלכליים שעולים ויורדים. מגמות הסותרות זו על פני ידיעתה. ובכל זאת, באור החד, הקר של הסטאטיסטיקה נחשפים ההבדלים העיקריים בין שני העשורים.

בין 1965 ועד 1975 כבר יורד המשק הישראלי מן המסלול המסחרר של התרחבות בלתי־מבוקרת, הידועה בכינויה „הפלא הישראלי", שנמשך מאז היציאה מן הצנע ועד המיתון של ספיר. בעשור זה הוסף המשק את המיתון הנ"ל, את מלחמת „אין ברירה" האחרונה, ואת ההרעה העמוקה בתנאי סחר החוץ, הנובעת מייקור הנפט וחומרי־גלם אחרים המיובאים ארצה, בעשרות אחוזים, ייקור שהוא מס עקיף שהטילו האופ"ק הגדול והאקארטלים הקטנים שצצו אז לידיו, על הכנסתנו הלאומית: השפעת תנאי הסחר הללו גורמה, בשנים 1965 עד 1975, להפסד כפוי מצטבר של התוצר הלאומי השנתי בהיקף של כ־38% (במונחים של תוצר של 1965), ומוליכה להאטה ניכרת בפעילות הכלכלית. אף־על־פי־כן אנו עדיין מתפקדים בצירוף המואר של הירח, הנבחן בקנה מידה אחד: האם אתה מייצר יותר ממה שאתה רוצה לצרוך? מדי שנה. בין 1965 ועד 1975, מוכים וחבולים על־ידי כוחות כלכליים בינלאומיים שאגרופם מונף גם מעל ראשם, מצליחים הישראלים האמיצים דאז להגדיל את התוצר שהם מייצרים בכ־4.2% לנפש, ומסתפקים בגידול של 3% לנפש בצריכה הפרטית. כך נותר חסכון המפנה גם להגדלה מהירה של ההשקעה וגם להרחבה של היצוא.

בין 1975 ועד 1985 ההאטה הופכת לקפאון מוחלט. מכת ייקור הדלק השנייה, ב־1979/80 נספגת גרוע יותר מן הראשונה, מסלקת סופית כל סיכוי לצמיחה. כעשרים אחוזים מן התוצר הלאומי של שנת 1975 הולכים לאיבוד, עקב הרעה נוספת זו בתנאי הסחר. ההרעה בכושר החשיבה והביצוע של ההנהגה של ממשלות הליכוד, המנהלות את המדיניות הכלכלית, גורמת להפסד רווחה ותוצר נוסף, לא־מדיד, אך מוחשי מאוד. הפרופורציות מתהפכות: עכשיו אנחנו לא מגדילים במאומה את התוצר לנפש, אך מבקשים להמשיך ולהעלות את רמת החיים הפרטית, לפחות בכ־2% לשנה. לשם כך מוותרים הישראלים הצרכניים על השקעות, מקטינים את המשאבים המופנים ליצוא, יוצרים חסכון לאומי שלילי מאד, ומגיעים למשבר מאזן התשלומים. בארבע השנים האחרונות אכן יוצא המשק הישראלי מן הקפאון: אחורה הוא יוצא. אל השפל. התוצר כבר לא אפס — הוא יורד מדי שנה. תוספת הצריכה היא אפס. ההשקעה שלילית, השכר יורד, ואפילו היצוא משתעל וסוחב בקושי.

וכך, עייפים, סחוטים, וחולים, אנו נגררים אל 1986, בתום מסע של עשור כמו לילה מפרך במדבר צחיח. ומה אומרים פה, בנווה השליו של המימסד הפרשני־כלכלי? איזה חיים עשתה הכלכלה בשנים האחרונות? אומרים, אוף, הגיע הזמן לעצור קצת. לא לרוץ כה מהר. מזהירים. הלאה הצמיחה המיוזעת! צועקים, תחי הזחילה האיטית.

זו איפוא מחשבתי השלישית על הצמיחה: אם צריך לציין קנה מידה מובהק אחד לבריאותו של המשק, הרי זה כאשר קצב גידול הייצור מהיר מקצב גידול הצריכה, כלומר־החסכון הלאומי גדל. לפי מודד זה, הצלחנו לשחות נגד הזרם החזק שטפי אחורה בשנים 1965 עד 1975, ולא הצלחנו כך בעשור שלאחריו. אם לא יהיה לנו חסכון לאומי, לא תהיה לנו השקעה לאומית, ולא יהיה לנו חסכון לאומי אם הממשלה תמשיך במדיניות הריסון. תמשיך, אני כותב, מפני המדיניות הזו היא כבר בת ארבע או עשר שנים. הכל תלוי בטיב העיתוי.

טעמו של קיבוץ

„אין לנו בית הארחה, אין לנו מסעדה מיוחדת ואין לנו פארקים ומוזיאונים" — מודה רכז ענף התיירות של קיבוץ צרעה. אז איך בכל זאת עולים על מפת האירוח ומקבלים מכתבי תודה מגרמניה ושווייץ? אין כאן פטנט, אבל קשה לחקות

מאת בצלאל עמיקם

מדוע דווקא צרעה? בארץ פזורים יותר ממאתיים ושבעים קיבוצים. וטעם של קיבוץ הרי אפשר לטעום בכל קיבוץ. מעון חביב, רכז ענף התיירות בקיבוץ צרעה, אינו נבוך מעצם הצגת השאלה. ויש לו תשובה מוכנה. „מדוע דווקא שוקולד „עלית"? ומדוע דווקא מרק מתוצרת זו או אחרת? הרי אותה שאלה בדיוק ניתן לשאול לגבי כל עניין. יצרנים רבים יכולים לייצר ולהגיש אותו מוצר עצמו. ולמרות זאת טעמיו יהיו שונים."

המטעמים שמגיש מעון חביב לאורחיו יחידים במינם. אמנם, בנושא „הגשת קיבוץ" קדמו לו רבים, והם עושים זאת בדרכם שלהם. אבל רבים אחרים, אנשים ומדריכים מנוסים, המכירים את ענף התיירות ואת הקיבוץ, מציינים כי לצרעה יש תרומה ייחודית משלה. ובנושא זה אין לו מתחרים.

במה אתם טובים יותר? — שואלים את מעון חביב.

„לא בכל אנחנו מתחרים. אין לנו בית־הארחה שבו יכולים התיירים ללון. אין לנו מסעדה מיוחדת לתיירים ואין לנו פארקים ומוזיאונים. אבל יש לנו קיבוץ בנוי לתלפיות. מאורגן, מסודר, ומטופח. יש לנו אוכלוסיה מגוונת של אנשים בכל הגילים, אנשים היודעים לחייך ולקבל בסבר פנים יפות, ויש לנו ענף התיירות, שכל־כולו בנוי על נושא אחד ויחיד: התמחות בהצגת רעיון הקיבוץ דרך הקיבוץ — דרך הבית."

לתפריט שהכין חביב לתייר הוא קורא: סמינר קצרצר על הקיבוץ. אורכו שעה וחצי עד יום שלם, על־פי ההזמנה. וזהו סמינר מרתק, מעניין ומאלף, נעים וארוך. „בוגריו" נושאים עימם את זכרונו זמן רב. התיירים מגיעים על־פי תיאום מראש לחצר המשק. שם הוקצה חניון מיוחד לכלי־הרכב שלהם. הם מתכנסים בחדר התרבות המרווח. ועל כוס קפה ועוגיות שומעים הרצאה ממצית על הקיבוץ בכלל ועל צרעה בפרט. חביב והמארחות האחרות, הדוברות שפות שונות המשקפות את הרקע החברתי של הקיבוץ קולט העלייה, ממחישים בתצלומים מהעבר איך נראה הקיבוץ בימיו הראשונים. כשלגבי מצבו הנוכחי אין טוב ממראה עיניים. הדברים קולחים באווירה נינוחה, נטולת־מתח ודנים בהם על אידיאולוגיה ומציאות, קליטת עלייה ובעיות חינוך. אנשי המשק אינם נלאים להשיב על כל שאלה. ולו גם תישמע כנלעגת ביותר.

תם החלק העיוני ונפתח הסיור בשבילי הקיבוץ. איזור מגורי החברים, בתי הילדים, המוסד החינוכי, בתי התינוקות ופינת החי — סיור שיגרתי, שלתייר הוא בבחינת חידוש מרנין ומרענן. לאחר שהזינו האורחים את עיניהם במראות הקיבוץ, הם מוזמנים לחדר האוכל. כשמגשים בידיהם, במעט מבוכה, הם חולפים על פני הדלפקים המהבילים, ממלאים את צלחותיהם ואחר־כך מסבים יחדיו, עדיין מרותקים, מחברי המשק, לסעודת הצהריים. ושוב עם מגשים ביד, הם מחזירים את הפנכות הריקות ומציינים כי ארוחה כה עריבה לחיך לא אכלו בבתי המלון היוקרתיים שלהם. טעמו של קיבוץ.

לקינוח, הם נלקחים למפעל הבובות הקטן כדי לראות במו־עיניהם כיצד חברה בת שבעים ושלוש עדיין עובדת ליד מכונת התפירה בלי שתיאלץ לצאת לפנסיה ולהנות מבגדים בעלת המוניטין „כנען". קבוצות תיירים שזמנן בידן ומבקשות לשהות שעות נוספות בקיבוץ, יוצאות על גבי „פלטפורמה" לפרדס או למטע — הכל בהתאם לעונת השנה — ומוזמנות להושיט יד לבציר שעתיים. בקיץ יוצאים לבקר בשדות הכותנה וללמוד על שיטות ההשקאה החדישה. בדרך חזרה למשק, עוצרים לדקת דומיה ליד בית העלמין. שם מצויה חלקה צבאית קבור. שכן סיפורה של צרעה הוא סיפורה של מדינת ישראל. למתעניינים — ביקור ברפת הענקית של הקיבוץ (כאלף ראש) וביקור בכרמי המרינו שבהם משתבח הקיבוץ. מעון חביב מוכן לארח ולאכסן גם מבקרים ממושכים יותר ללמוד תולדות הקיבוץ. לסמינרים אלה מוזמנים מרצים אורחים מהתנועה הקיבוצית ומשולבים בהם עבודה ולימוד.

„חברי המשק לא קיבלו בנקל את הרעיון לפתוח את ביתנו לתיירים. רבים עיקמו את האף למראה סיעות האורחים שפלשו לחדר האוכל ופגעו באינטימיות שלנו. אך כששוקלים את היתרונות — ההכנסות והכלכליים — מול חוסר הנוחות, נזכרת הביקורת".

תעריף הארוח צנוע: סיור מקוצר, קפה, עוגה והרצאה ניתן לקבל תמורת 4 דולר. תמורת 4 דולרים נוספים אפשר לסעוד בצוותא עם חברי המשק בחדר האוכל. סיור חקלאי בשדות עולה 5 דולר.

איך רואים התיירים והמבקרים את ביקורם בצרעה?

בימים אלה מלאו חמש שנים לענף התיירות בצרעה. חביב פירסם על לוח המודעות לקט מהמכתבים שנשלחו אליו. „ביקור בצרעה נעשה לאחד השיאים של ביקורנו בישראל" — כותבים חברי קבוצה מארה"ב. מבקרים משווייץ מסכמים: „ההרגשה שקיבלנו כאן היתה הטובה בארץ. למדנו הרבה על החיים בקיבוץ". ומנהלי בתי־ספר חקלאיים מביירן, בגרמניה, מכריזים כי יבואו לארצם מלאי התפעלות.

„טעמו של קיבוץ" — ביקור בצרעה בארץ שמשון, הולך וכובש לעצמו מוניטין. אך עדיין אין לתוכנית מחקים.

צרעה מוכר עצמו לתיירים – זה עובד. עובדה...

העטינים יבשים והפרה בועטת

מאת אשר שילוני

הציבור אינו יכול לעמוד בעול המסים העירוניים ■ ההעלאות הדראסטיות נוגדות את רוח ההקפאה ■ הפקרות בשדה המיסוי העירוני

החלטת הרשויות המקומיות, להעלות את המיסים העירוניים ב־175%־200% אחוז בממוצע, מנסה לחלוב עוד ועוד מפרה שעטיניה כבר יבשים. אבל יש סימנים ראשונים לכך, שהפרות התחילו לבעוט בחולביהן.

על האזרח רובץ לא רק עול המיסים העירוניים. הוא נחלב בצורות שונות על־ידי השלטון, הן המרכזי והן המקומי, והגזירות נחתות עליו כל שני וחמישי, בצורה של מיסים ישירים ועקיפים: פגיעה בתוספת היוקר: חיוב בעד שירותים שבעבר ניתנו על־ידי הרשות המקומית (מפעל הזנה, שירותי חינוך שברשות, ביטול פטורים שונים וכו').

השאלה שהממשלה והשלטון המקומי חייבים לשאול את עצמם: עד היכן? האם אינם מותחים את החבל עד שייקרע?

אמנם נכון, מצבן של הרשויות המקומיות קשה מאוד. ההפגנות של ראשי ערי־הפיתוח, של ראשי רשויות מקומיות ערביות, מצבה הקשה של ירוחם, שיש כוונה למנות לה ועדה קרואה — כל אלה הם עדות לכך. כאשר הממשלה מקצצת בתקציבי משרדיה (חינוך, רווחה, בריאות ועוד) זה נותן מייד את אותותיו בתקציבי הרשויות המקומיות, בנוסף לקיצוץ הישיר בתקציבים ובמענקים לשלטון המקומי ולאי־עמידתה של הממשלה בהתחייבויותיה כלפי הרשויות המקומיות.

אי־ההזרמה הממשלתית לשלטון המקומי והצעקות שמקימים ראשי הרשויות, הם שהביאו את משרד־הפנים ללחוץ על השלטון המקומי שיעלה את מיסי הארנונה. דבריו של שר־הפנים יצחק פרץ, שיינקטו צעדים נגד אותם ראשי ערים שהעלו את המיסים מעל ל־200 אחוז — הם מס שפתיים ותו לא. אילו היה השר חרד באמת למצב שהתהווה ברשויות המקומיות, לא היה מרשה השתוללות זו בשדה המיסוי. כאשר כל רשות מקומית מעלה את מיסיה בשיעורים שנראים לה. למשרד־הפנים, המתווך בין השלטון המקומי לממשלה ונתון ללחצים מצד שניהם, נוח וטוב לו שראשי הערים יגדילו בצורה זו את הכנסותיהם ופחות יבואו בדרישות אליו. מסיבה זו גם לא הכלילו את המיסים העירוניים בצווי ההקפאה שחלה על כל המשק.

נהנות מההקפאה

ראשי הרשויות המקומיות, מצידן, הבינו את הרמז השקוף למדי של משרד־הפנים והחליטו לנצל עד תום את הסמכות שניתנה להם, להעלות את המיסים מבלי לשאול את פיו של שר־הפנים (החוק מחייב אותם לקבל אישור משרד־הפנים אם רוצים להעלות את המיסים באמצע שנת התקציב. לא כן לקראת תחילת שנת התקציב) והם מנצלים סמכות זו מעל ומעבר. בהעלאה דראסטית זו של מיסי הארנונה למגורים ולעסקים מפצות הרשויות המקומיות את עצמן עבור שנים שהמיסים לא היו צמודים למדד. שכן, אסור לשכוח שהעלאת שיעורי המיסים הנוכחיים, בממוצע של 200 אחוז, היא העלאה על ההעלאות קודמות בתחילת שנת התקציב ובאמצעה, בשנתיים האחרונות.

כתבנו לענייני הסתדרות מוסר, כי מנתוני סקר שערכה הרשות להגנת הצרכן, ומשלחת מטעמה הביאה בפני ועדת־הפנים של הכנסת, עולה כי העלאת הארנונה בין אפריל 85' לאפריל 86' בשיעור של 170 אחוז היא כפולה מעליית המדד החודשי. עוד מתברר לפי אותו סקר, שבשעה שמדד אפריל 1984/5 עלה ב־407 אחוז עלתה הארנונה באותו זמן, בממוצע ארצי, ב־611 אחוז. מה ההצדקה לכך?

סימני מרי־מיסים

אנו עדים עתה לסימנים ראשונים של מרי־מיסים של סקטורים כלכליים ועסקים, שגם מצבם איננו שפיר ביותר. לא צריך אמנם לרחם על המלונאי המסכן חיים שיף, שחב מיליונים רבים לעיריית בת־ים: אבל אם הוא מוציא 90 עובדי מלון „מרינה" בעיר לחופשה ללא תשלום (שלב לקראת פיטורים) — מהיכן יקחו עובדים אלה כסף לשלם מיסים כה כבדים לעירייה?

המקומון „בת־ים" מוסר בגיליונו האחרון, שעובדי בית־החולים הממשלתי על־שם אברבנאל בבת־ים פנו במכתב לראש העירייה, אהוד קינמון, בו הם כותבים שעובדים המשתכרים 300 ש"ח לחודש לא יוכלו לעמוד בנטל המיסים. ועד ארגון הגננות הפרטיות בבת־ים שיגר מכתבים לכל חברי מועצת העירייה, בהם נאמר שנוכח ההחלטה המדהימה להעלות את מיסיהם ב־203 אחוז לא יקלטו גנים אלו השנה ילדים בני 3+, שהם בני פיקוח. גופים אלה אינם בודדים בתסכולם ובמריים.

החגיגה חייבת להיפסק

ראשית, על משרד־הפנים לקבוע נוהגי מיסוי קבועים, שיחייבו את כלל הרשויות המקומיות, לפי קריטריונים מסויימים. חייבים לחוקק חוק המחייב את הרשות המקומית לקבל אישור משרד־הפנים לכל העלאת מיסים, גם בתחילת שנת התקציב.

על הרשויות המקומיות לייעל את עצמן, להפסיק את הבזבוז; את הטיולים לחו"ל למרות ההקפאה; להפסיק את התמיכה במוסדות שאולי קיימים רק על־גבי הנייר; לדחות למועד טוב יותר פרוייקטים ראוותניים, שאינם הכרחיים עתה.

החגיגה הזאת על־חשבון האזרח חייבת להיפסק.

נסע שוב באמצע

מאת דורית גפן

יודע רשע נפש מתחסדיו

השיעור על רגל אחת, שנתן מאיר כהנא לבאי ועידת „כך" איך להתחמק מהחוק נגד הסתה לגזענות, היה מוקדם מדי. הקואליציה עבת הרגליים מתנועעת בכבדות, ועוסקת במקח־ממכר בינה לבין עצמה על החוק, שהיה צריך להיות כבר מזמן רשום וכתוב בספר החוקים של הכנסת. כך יכולים אנשי „כך" להמשיך ולפעול: אם לכנסת לא איכפת — מה יגידו אזובי החברה? סימן שהמתריעים בפני הסכנה מפריזים. שבוע אחרי ועידת „כך" ב„בנייני האומה" בירושלים, עדיין יש לקואליציה — ובתוכה מפלגת העבודה, זמן.

יודע רשע (כהנא) את נפש הצדיקים המתחסדים וחברי הכנסת בקואליציה. זה מסביר את החיוך המכוער של כהנא, ואת השאננות שלו כאשר אמר לחבר תומכיו ביום רביעי שעבר, כי חוק הגזענות הוא שום דבר. אל תפחדו, הרגיעו אותם. אני אגיד לכם איך לדבר: תגידו, אנחנו מוקיעים את הגזענות, אנחנו שוחרי שלום; אבל מכיוון שהערבים

האיש מטבריה
כך הוא מסית

מהווים סכנה — אנחנו מציעים להוציא אותם: כדי לחזק את בטחונם של תומכיו אמר: אין חוק בעולם שיחסום את תנועת „כך" ואת מה שיש לנו להגיד: בינתיים, למרבה החרפה, אין בכלל חוק — וכהנא יכול להמשיך ולצחוק את צחוקו המכוער.

קל באור להתפתות לזלזול, ולייחס של בינול. לאחר שרואים את ה„כוח" של כהנא — את הפסיפס האנושי שרובו ככולו מתחתית השוליים. שוליים של דרידות מושבתית ודלות בביטוי. צעירים רבים רבים עם כיפות. בני התשחורת, הלובשים את החולצה הצהובה, עם סמל „כך" הצבוע שחור. רבים מהם עונדים על צווארם שרשרה עם מגן דוד ובתוכו האגרוף הקפוץ. הנשים מעטות בשישים, אך בולטות בים הגברים. אחת מהן, אשר אחר־כך הופיעה בפני קהל הוועידה כמי שניצלה על־ידי אנשי „כך" מבעל ערבי, עמדה לפני תחילת הכינוס בפתח „בנייני האומה" וקיללה את המפגינים, שעמדו ברחבה מול. מישהו בילבל אותה. היו אלה הכרזות „הקראו": רק כך. ובתוכם ציור ידים משולבות של יהודים וערבים. היא שאלה בתמהון את אחד הסדרנים של „כך": מה אנחנו עם „שלום עכשיו"? פעיל בעל גוף הסביר לה: לא. זו קריקטורה. הם רוצים להיות עם הערבים. הצעירה הפליטה קללה ושאלה: כל אלה נגדנו — או מי כן לטובתנו. כאשר התגברו קולות המפגינים השתתפה בצעקות נגד והקללות של חבריה מ„כך".

★ ★ ★

על הבמה, הפעילים של „כך", שהתקבצו ובאו לוועידה, שהיתה במת ביטוי לפעילים הכרוזיים — כשבעה־שמונה איש וביניהם גם כסעודה אוחנה — אמה של אסתר אוחנה שנהרגה על־ידי מחבלים מאבן גדולה שפגעה בראשה בעת שנסעה במכונית. הקהל יושב ומקשיב. פה ושם התפרצויות של מחיאות־כפיים וקולות הסכמה, אך בדרך־כלל אווירה שקטה יחסית. לעתים, כמעט סולידית. הדוברים השונים נושאים בפיהם את שם הדמוקרטיה, לא סתם דמוקרטיה אלא דמוקרטיה יהודית. שלמה פרץ, נציג „כך", יודע מי הם הערבים. הוא מכיר אותם. עד 48' היו הערבים נכנסים ואומרים הן. הם לא מרדו בשלטון העותומני במשך 400 שנה, ולא בשלטון הבריטי. היהודים נתנו להם חינוך ועבודה וזכויות, ועכשיו גדל דור ערבי צעיר שהוא מסוכן למדינת ישראל. באנו לבנות מדינה יהודית — לא נחכה ונשאיר לבנינו פצצת־זמן. אחרי התיאור הזה באות כמובן המסקנות: לבצע מיד את 8000 צווי ההריסה בסקטור הערבי — להכניס כוחות בטחון לישובים הערביים. גם אחרים מדברים על דמוקרטיה — ליהודים בלבד: המפגינים בחוץ מהווים מטרה לגידופים, השלוחים ללא רסן: בולשביקים. נאצים. פאשיסטים. שמאלנים. אחד הדוברים אומר בקול צורם: מתירים את דמו של כהנא. חייבים לשמור אותם עד הסוף — את השרצים בחוץ. הם מביאים אותנו למצב שתהיה חרב איש על רעהו. הערבים רק מחכים — כדי שיוכלו לגמור את המלאכה. האיש מטבריה, בעל הפרצוף המתעוות — שנראה בטלוויזיה ביום שישי האחרון — מסביר. השמירות עם זה לפגוע בגנים שלו — בפרוגרמציה שלו. על המפגינים הוא אומר, כי הם הצאצאים של אלה שאכלו בתקופת הנאצים בשר אדם. הם חולי נפש — אומר האיש, שכל הוויתו ודבריו תובעים אשפוז מיידי.

הפעילים. גם אם לא ספרנו אותם אחד לאחד, הם בחלקם הגדול בני עדות המזרח. המטורף הטבריייני יודע עובדה זו, ועושה בה שימוש וולגארי ומסית: אילו שמו של צ'רנסקי היה אזולאי או אבוטבול — האם גם להם היו שולחים מטוס מיוחד?

גם כהנא יודע אל מי הוא מדבר: האינטליגנטים הם שהרסו את העם. אתם העם, אתם הרוב — וזו המדינה שלכם: על נשיא המדינה, שיהיה מטרה ללעג ולקלס ולגידופים מעליבים הוא אומר: חומץ בן יין. מפאניקי: הוא מדבר על דמוקרטיה. הדמוקרטיה שלהם השמידה רוחנית מאות אלפי יהודים מעדות המזרח: את הערבים הרוצים תעסוקה הוא שולח לכוויית. ומכריז מלחמת קודש ומלחמת חורמה — ייהרג ובל יעבור — נגד מפגשים בין תלמידים יהודים וגויים. זה הפתרון הסופי של השנאה — אבל הוא מבטיח להם כי הוא יסבל אותו. לקהל שומעיו הנלהב הוא מסביר מדוע שונאים אותו ואותם: אנחנו עושים פה מהפכה — מזה הם מפחדים. למה הם לא שונאים את „התחיה"? למה הם לא שונאים את „גוש אמונים"? הם יודעים שאנחנו לא נוותר ולא נתפשר. שאנחנו הולכים עד הסוף אתם.

★ ★ ★

יותר מכפי שכהנא האיש מסוכן, הרי הסכנה האמיתית היא הכהניזם. הרווח לא רק בשוליים הצרים ותחרי המציאות של הפוליטיקה הישראלית, אלא במפלגות ותנועות ביוזן ההילוני והדתי, אשר אינם נושאים את שם הגזענות וההסתה נגד הערבים ונגד הדמוקרטיה ברישי גלי, ובאותן מלים בוטות וקשות. אך בכלים יפות יותר בתחכום רב יותר — אך רוצים למעשה אותו דבר. המאבק נגדם קשה הרבה יותר — השיטות שלהם מסוכנות בהרבה.

דיעותיו של כהנא בכל הקשור לערבים אינן נופלות על אוזניים אטומות. די להיזכר בסקרי דעת הקהל שנערכו בקרב תלמידים בנושאים אלה. אין גם להתעלם מהסקרים המראים עלייה לכהנא ותנועתו. הלגיטימציה המחפירה שקיבל כהנא בעצם ישיבתו בכנסת ישראל — היא חטא שאת עונשו תיאלץ החברה הישראלית לשלם במלואו. כמו גם את הפשע של עיכוב החוק נגד גזענות.

חגיגה — 90 אחוז (+)

אכן ימות המשיח הגיעו — ואנו לא ידענו. היינו כחולמים וכהוזים. מי היה מאמין למראה העיניים ולמשמע האוזניים. חגיגה בליכוד, ולכבוד מי? לכבוד יצחק מודעי!

האיש, שכולם אהבו לשנוא וכולם אהבו להשמיץ, יושב בתוך — בין חבריו, הנוטפים נופת־צופים של מחמאות. לא תשעים אחוז של כישורים. גם לא מאה אחוזים. הרבה הרבה יותר.

אם מודעי לא היה לליכוד — הם היו צריכים להמציא אותו. מי עוד היה „מכניס" למוסה גור ולשחל, ואפילו לראש הממשלה. נכון, שרון עשה זאת, אבל הוא כמעט שילם בראשו.

כאשר רואים את המחזה המרנין הזה — את ההתלקקות הזו — הופכים דבריו של מודעי, שנאמרו בשעתו, כי בבוא העת יתמודד על ראשות הליכוד המאוחד, לריאליה פוליטית.

צוחק מי שצוחק אחרון ויצחק מודעי עוד יתגלגל מצחוק. בדיוק כפי שבוודאי צחק בינו לבין עצמו מול חגיגת הצביעות של כמה וכמה מעמיתיו, שאת דיעותיהם הקליניות עליו הוא שמע לא פעם ולא פעמיים.

ח"כיות (משמאל) חייקה גרוסמן (מפ"ם) וגאולה כהן (התחיה) ושולמית אלוני (ר"צ) – שם המשחק: מאבק ומרפקים

מין ופוליטיקה

לא, אין מדובר בסקס ופוליטיקה. אלא במין הנשי בפוליטיקה.

המחסומים העומדים בפני הנשים המבקשות לפגוע במסלול הפוליטי הם רבים. לא רק הגברים מפריעים להן — גם הן עצמן. לא לעתים קרובות מוצאים סולידאריות נשית בפוליטיקה. נשים רבות עדיין סבורות, כי לגבר יש יתרונות, והן מעדיפות לא פעם להתמוך בגבר בינוני — על פני אישה מוכשרת כמוהו.

יש איזה ליקוי בסיסי בייצוג הנשי בפוליטיקה הישראלית. הנשים הן המהוות כ־51 אחוז מהאוכלוסיה. אך בכנסת הן מהוות פחות מעשרה אחוזים. עשר ח"כיות מבין מאה ועשרים — אחת מתוך תריסר. וזהו לא רק אנומליה — זהו פיגור בלתי נסבל.

בצמרות המפלגות — בעיקר בגדולות והמבוססות — הנשים עדיין חיות על־פי „קוטה". הן זוכות לשריון, שבעיקרים ה„טובים" מגיע לעשרה אחוזים, ובדרך־כלל לשוליים אחוזים. וזהו — תחום־כוחם פוליטי, אשר מבטיח להן מינימום מסויים, אך מבליט ומדגיש ביתר שאת את קיפוחן.

הליכוד, לשל, המתגאה כל כך בדמוקרטיה הפנימית שלו, ובייצוג הנאה שהוא נותן לצעירים ולבני עדות המזרח, מקפח את הנשים. רק שתי ח"כיות: אחת מ„חרות" — מרים תעסה־גלזר, ואחת מהליברלים — שרה דורון.

מפלגת העבודה במצב מעט טוב יותר. אך לא בהרבה — ארבע ח"כיות בסך הכל: אורה נמיר, שושנה ארבלי, נאוה ארד ועדנה סולודר.

מפ"ם בולטת הפעם בשתי הח"כיות שלה — ביחוד השיטה: חייקה גרוסמן ואמירה סרגוני. האמנם זהו תקדים וסימן לבאות או רק דקירה בלבד?

שתי אופוזיציונריות נוכפית הן שולמית אלוני מר"צ וגאולה כהן מ„התחיה".

כיצד מתהווה מצב כזה? האם הנשים מתעניינות פחות בפוליטיקה? הבעיה מתחילה בלימוד. כשהבינה הגיעה, אם בשלב הנזיוך הזה של הפעילות המפלגתית אין הנשים תובעות לעצמן את הייצוג ההולם, הולכים הפער והתקיפה ומתרחבים בכל רמה גבוהה יותר — בוועידה, במרכז, במזכירות ועל אחת כמה וכמה בייצוג כלפי חוץ — בכנסת ובממשלה. ספק אם ניתן לתקן את העיוות הזה באופן מכאני בלבד. בפוליטיקה כמו בחיים — רק לעתים רחוקות מגישים לנשים ה„מיוחד" על מגש של כסף, או אפילו על מגש של פלאסטיק. שם המשחק הוא מאבק. עקביות, אמביציה וגם מרפקים. יש נשים שיודעות זאת — ומגיעות רחוק.

השבוע הופיעו בכנס ח"כיות ישראליות והעלו את נושא קיפוחן של הנשים בפוליטיקה. הן כיוונו את דבריהן לאותן מפלגות, הנערכות בחודשים אלה לוועידות ארציות. הבעיה, כאמור, אינה עכשית, כין נעדר לוועידה, כי בהירות לבחירות. זוהי בעיה מתמשכת. אשר פתרונה תלוי בראש וראשונה בנשים עצמן.

כולם ניצחו

ההשוואה בעיני אנשי התקשורת בין הבחירות הפנימיות ב„חרות" לבין הבחירות בפיליפינים נבעה כמובן מהדיון שבטענות כל הצדדים — כאן וגם שם — כי הנצחון שייך להם. אך ספק אם היו לוי רוצה, לשיטה, שהסיום יהיה דומה. כהנכת, שני שהוא — הוא שניצח, שמיר אינו מרקוס. ולוי אינו קוראזון אקינו.

או מי בכל זאת ניצח ב„חרות"? ההלוקה עדיין שנויה במחלוקת. גרסה אחת, כי יש שוויון בין מחנה שמיר למחנה לוי וכל אחד בארבעים אחוזים ולשרון — עשרים אחוז. גרסה אחת, המדברת אף היא על שוויון בין מחנה ראש הממשלה לבין סגן ראש הממשלה, טוענת כי כל אחד מהם מחזיק רק 35 אחוזים, ואילו לשרון יש 30 אחוז. אנשי לוי ירדו קצת מההתרברבות הראשונה שלהם כאילו יש להם רוב ב„חרות". אך עדיין מחזיקים בטענה, כי הם המחנה הגדול ביותר.

בעוד מקורבי השניים מתווכחים על איזה כוח או אחר הכפריד ביניהם, ראוי לתת את הדעת למחנה של שרון. עשרים אחוז או שלושים אחוז — על כך אפשר להתווכח. אך אין איש יכול להתעלם מהעובדה כי שאלה הם [illegible], אשר גם לוי וגם שמיר ייאלצו לחזור אליה כדי להגיע לרוב ב„חרות". והכלום עכשיו בתוך פוליטי שאו — באשר השתירות זה כנגד זה.

בינתיים, ויתור הרנית אפשרית, כי שני המחנות יחליטו בשלב מסויים להגביר ידיה כדי לעצור בעד שרון. אך שרון אורב אחרי הסיבה — ובבוא העת יעיב עדיין.

בינתיים הצליח שרון לידו עם לוי להשיג נצחון מוחלט. אך גם בשבועות כאשר בית־הדין של „חרות" קיבל לעיכוב את עתירתם, ומנע משמיר להוסיף עוד 150 צירים, שהיו עשויים לשנות בצורה דראמטית את יחסי הכוחות בין המחנות השונים ב„חרות", לטובת שמיר.

המשמעות העיקרית של ההחלטה של בית־הדין היא, כי בוועידה שתיפתח ב־9 במארס — יהיה המאבק צמוד מאד. ועל כן [illegible] מאד, כל ציר יהיה חשוב.

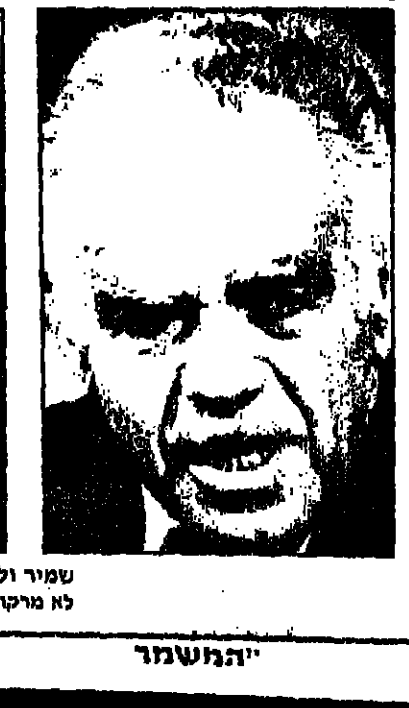

שמיר ולוי
לא מרקוס ואקינו

ארגון הגנת הדייר יש רק אחד

רוב ציבור הדיירים המוגנים באיזור המרכז קשור לארגון הגנת הדייר, הרשום בחוק. לא קיים אירגון ארצי. וכל שמציג עצמו כ„ארצי" גורם נזק לציבור הדיירים המוגנים. מדי פעם מופיעות ידיעות על פלוני ואלמוני העומד כביכול בראש אירגון ארצי — אך אירגון כזה אינו קיים בחוק בשום מקום. לא יכול להיות אירגון ארצי בלי שנציגות הרוב הגדול של הדיירים המוגנים תעמוד במרכזו.

אירגון הגנת הדייר, שבראשו עומדת רות ב., רשום כדין בעמותה ומייצג את הרוב הגדול של הדיירים המוגנים ועם חבריו נמנים דיירים מאיזור רעננה עד רחובות, דיירים ירושלמים ואף מצפון הארץ, טבריה ועוד. הוא נהיה ארגון ארצי המפקנה. כל הנ"ל נזקקים תכופות לשירותי הייעוץ של הארגון [illegible] ומשפטיים ורשומים בו כחברים.

אותו „אירגון ארצי", נכתב על „באילו בחירות" שנערכו באסיפת כהאה של דיירים ב־28.1.86. אכן, ב־28.1.86 התקיימה בבית הוועד הפועל של ההסתדרות אסיפת דיירים, שהיינו בין יוזמיה ושותפים בה. על סדר יומה היתה הודעה ונאספים על כוונת משרד השיכון לשנות, לרעתם, את חוק הגנת הדייר. באסיפה זו אין נערך כל דיון בכל הנוגע לבחירת מיוחדת לאירגונים האינטרגרטיים השונים. לאחר סיום הדיונים של האסיפה, ולאחר שנציגי האירגון הגדול ביותר, שמרכזו בתל־אביב, כבר לא היו באולם [illegible] על דעתה, את עצמו ועוד שניים מחבריו כ„הנהלת אירגון ארצי", שבאמת אינו קיים.

יובי יחל,
יו"ר אירגון הגנת הדייר, ת"א

הגימלאים זקוקים לחקיקה

אני מתייחס למכתבו של ג. שבואלי „הגימלאים כיין לענבים" („על המשמר", 11.2.86).

צודק מר שבואלי בטענתו שיוזם כל הגזירות החמורות נגד הגימלאים והקשישים הוא שר האוצר יצחק מודעי, איש הליכוד. אולם לא פחותה אחריותם של ראשי מפלגת העבודה וכיו"ר ההסתדרות, אשר ערב הבחירות נתנו ל־400 אלף הגימלאים הבטחות בשפע, ואחרי הבחירות לא קיימו אפילו הבטחה אחת. ואילו סגן שר האוצר, עדי אמוראי, [illegible] של שר האוצר [illegible] כנגד ישראל, הפך למבצע נלהב של גזירת ה„בוס" שלו.

גם ראש הממשלה אינו פטור מאחריות לגזירות נגד הגימלאים, שאותן חייב היה למנוע לאור ההבטחות שניתנו במצע מפלגת העבודה, ובאיגרת האישית ששיגר ערב הבחירות ל־400,000 הגימלאים. ראש הממשלה חייב היה למנוע הגשת תקציב [illegible], שיש בו „עשירות [illegible] של פגיעה בגימלאים". בדברי ח"כ [illegible], יו"ר שדולת חברי הכנסת לקשרי הגימלאים, והיא הגדירה [illegible].

יו"ר הסתדרות הגימלאים, אוריאל אברמוביץ, התפטר מתפקידו ובמכתב ההתפטרות לישראל קיסר, [illegible] (25.12.85) הוא מנמק את התפטרותו. בין היתר, בהם שמצבים מיכחותה הגרועים של מפלגת העבודה כלפי הגימלאים במדינת ישראל, בהכרזה „הכושי עשה את שלו, הכושי יכול ללכת".

אברמוביץ מזכיר במכתבו גם את „החברים, ובינהם בעלי זכויות בתנועתנו, אשר טוענים כי אין דרך להגן על ענייני כלל הזהב" מאשר לבטיח את כוחם האלקטוראלי על־ידי רשימה עצמאית בבחירות לכנסת, והסתדרות ולגופים נבחרים אחרים". אברמוביץ מתייחס בדבריו אלה לרשימה שנגבשה באחרונה ע"י ועד גימלאי משרד החוץ להקמת „גימלאים", רשימה על־מפלגתית לכנסת, הפועלת באמצעות ועדי הגימלאים השונים, ואשר כבר הקימה ענפים ברחבי המדינה.

התלכדות 400 אלף גימלאים וקשישים, ותמיכת בני משפחותיהם, עשויות להבטיח לפחות 10־12 חברי כנסת. אם תהיה להם סיעה בלתי־תלויה בכנסת, היא תבטיח באמצעות חקיקה את מעמדם, כבודם וזכויותיהם.

ד"ר אבא גפן,
יו"ר גימלאי משרד החוץ, ירושלים

בשם הדמוקרטיה

העלאה הקריאות בכנסת לקבלת חוק הגזענות נדחתה „דמוקרטית" ע"י הליכוד. כך התאפשר למנכ"ל רוקי ניכנברג לקיים. דמוקרטיה, את ועידתם — לבזיון מדינתנו בעיני העולם הדמוקרטי.

את שיא החוצפה גילתה ח"כ גאולה, אשר לשמע דברי יו"ר הכנסת קראה: „איזו היסטוריה!".

נאמנת על איחרתו של שמעון בן שטח, שאמר לאשתו, המלכה שלומית אלכסנדרה: „אל תתיראי מן הפרושים והצדוקים, אלא מן הצבועים".

יצחק שמי, עין שמר

בעריכת עליזה זהבי

מאת יששכר ישניג

קולנוע

סינמטק ת"א

"רמבטיקו" (יוון 1983)

במאי: קוסטאס פריס. "רמבטיקו" משקף את ההסטוריה של יוון במחצית הראשונה של המאה ה־20 בעזרת מוסיקת "רמבטיקה", זרם מוסיקאלי ייחודי שהיה פופולארי מאוד באותן שנים. השירים בוצעו בדרך־כלל בידי זמרים מן המעמד התחתון ומספרים על אהבה נכזבת, בגידה, צער, כאב ובריחה. הסרט מתרכז בחייה של מאריקה, זמרת כזו, מיום הולדתה דרך ילדותה האומללה, התפתחות הקאריירה שלה עד להיותה מלכת ה"רמבטיקה" ומותה בטרם עת ב־1955. הסרט רצוף בביצועי שירים והם גם הקטעים המרשימים והמרגשים שבו. 22/2 ב־19.30.

בסינמטק ירושלים

"ראמבל פיש"

בימוי: פראנסיס קופולה. משחק: מאט דילון, דיאן ליין, דניס הופר, מיקי רורק. מיד אחרי "נערי הכרך" מאת הינטון עיבד קופולה רומן נוסף של אותה סופרת נעורים אמריקנית. הסרט מתרחש בפרבר עירוני מוזנח ויש בו מנהיג כנופיית נערים המתגורר בחברת אביו, פרקליט שתיין, ומעריץ את אחיו, האופנוען האגדי. מלבד העלילה יש כאן סגנון בימוי פנומנלי, המציב את קופולה בין רבי האמנים. הסרט מצולם בשחור־לבן וכאשר דגי־קרב מופיעים בו בצבע לשניות ספורות) ומפליא בסגנון הצילום, התאורה והקומפוזיציה שבו. בארה"ב היה הסרט כשלון קופתי. בארץ להיט.

תיאטרון

"פלשתינאית"

מאת: יהושע סובול. בימוי: גדליה בסר. משתתפים: יוסף אברורדה, קיי לוטמן, סלווה נקארה חדד, רוברטו פולק, יפתח קצור, לאורה ריבלין ואחרים.

דראמה בתוך דראמה. במהלך הפקת סרט טלוויזיה המגולל את פרשת יחסיה של צעירה פלשתינית עם ידידה הערבי, עם אהובה היהודי ועם מאהבה האנגלי, מתפתחים סכסוכים ונרקמים יחסים בין חברי צוות ההפקה. בזמן הצילומים, בהם משחקת יהודיה את תפקיד הצעירה הערביה, מסתבר, כי תבנית היחסים השוררת בין עמים הנתונים בסכסוך משתלטת בין בני האדם. יחד עם זאת מתבהרת גם הברירה היחידה: יצירת חיים בעבודה משותפת, או אלימות ורצח.

22/2 ב־14.00 בתיאטרון ירושלים.

"לשונות"

מאת: סם שפרד ויוסף חייקין. תרגום: ג'אנה ברוך. ביצוע: רפאל גולדוושר. ביצוע: רפאל גולדוושר. כלי הקשה: אברון פולקוב.

הטקסט "לשונות" בנוי מקטעי שירה מינימליסטיים ומונולוגים חסרי רצף הגיוני, הפורשים יריעת חיים רחבה, פנימית וחיצונית. נגינת כלי ההקשה השזורה בטקסט יוצרת תחושה של סביבה חיצונית או של רופק פנימי. התנועה, הצליל ושפת הגוף הם כלי הביטוי המרכזיים בהצגה. ההצגה הועלתה לראשונה בפסטיבל לתיאטרון אחר בעכו והתקבלה באהדה ע"י הקהל והמבקרים.

26/2 ב־21.00, בית יד־לבנים ת"א

מוסיקה

משפחת סמואלס מנגנת

רביעיית מיתרים: אנט — כינור, תמר — ויולה, דוד ויולה, עימנואל — צ'לו, קרול גלעד — חליל. מקהלת נשים (קיבוץ מעברות) בתוכנית: י.ס. באך, הרי זיסמן, שוברט.

22/2 ב־18.30, בית "גטרוד קראוס", עין הוד.

תזמורת סימפונית חיפה

מנצח: ז'אן קלוד ברנר. (צרפת) סולן: מרסל פריין, סקסופון (צרפת) בתוכנית: פורה, טומאסי, מארטין, רוול, מוצארט.

22/2 ב־20.30, בית נגלר קריית־חיים.
23/2 ב־20.30, אודיטוריום חיפה.
24/2 ב־21.00 קיבוץ עברון.

הסינפונייטה הישראלית

מנצח: אבי אוסטרובסקי. סופרן: לילי טונה. פסנתרן: אוריאל צחור. בתוכנית: חיים אלכסנדר, סן־סנס, מנדלסון 25/2, 24, 23, 22 באולם הקונסרבטוריון בבאר־שבע.

מוסיקה, שיקופיות, מכתבים ויומנים

בית אריאלה מארח קונצרט של מוסיקת בארוק ורנסנס אנגלית. היצירות נכתבו בתקופה האליזבטנית ועד 1750 ע"י מלחינים אנגלים ואחרים, שחיו באנגליה בארמונות משפחת המלוכה. הקונצרט ילווה שיקופיות של יצירות אמנות — דיוקני דמויות מרכזיות, תחריטים וקריקטורות מהתקופה, וכן בקריאת קטעים ממכתבים ויומנים של המלחינים עצמם, אצילים ואנשי רוח.

מבצעים: מיכאל מלצר, מרים מלצר, עידית שמר, יוסף בועזסון, דוד שמר, גליה מלצר. בתוכנית: פרסל, פפוש, מיכלי, בירד.

26/2 ב־20.30, אודיטוריום בית־אריאלה ת"א.

מסך ראשון

האם אפשר לביים את השואה?

מאת גיורא מנור

בלב כבד כבד יצאתי מאולם תיאטרון "נחמני", אחרי הצגתו החדשה של התיאטרון לילדים ונוער "האי ברחוב הציפורים" מאת אורי אורלב ובעיבודו; בימוי: בנימין צבוח; מוסיקה: דניאל שורוצמן עם תפאורה של משה שטרנפלד; תלבושות שעיצבה טלי יצחקי ותאורה מאת גדי קופרמן. זהו נסיון להראות את השואה דרך עלילה מחיי ילדים. סיפורו של נער, שהתחבא במשך חודשים ארוכים לבדו בחורבה, עד שחוזר אביו מהמלחמה ומוצא אותו בריא ושלם מאותם ניסים, שאכן התרחשו.

וכי איך אפשר להראות לילדי בית־ספר מהי שואה, ללא קצת קונדסות של נערים וסיום מרגיע: הרי בקושי אנו, המבוגרים, שעדיין זוכרים את התקופה, מסוגלים לתאר לעצמנו מה באמת התרחש. האמת היא כה איומה, שהדרך היחידה להעלותה על הבימה היא הדרך העקיפה. והרי אורי אורלב עשה זאת לא מכבר, בהצגתו המצויינת של התיאטרון העירוני חיפה על יאנוש קורצ'ק.

כל מה שהיה משכנע ואמין, מרגש ולכן גם אנושי ועשוי ביושר בהצגה החיפנית, נשמע בימתי, מאולץ, לא אמין ומלאכותי בהצגה החדשה של התיאטרון לילדים ונוער.

ראשית: בן כמה אמור להיות הנער אלכס? פעם הוא מגיב כמו ילד בן 7־6 ופעם הוא מנהל רומן של אהבהבים בגיל הטיפש עשרה וכל הזמן יעקב אוילי, השחקן המוכשר אבל הגבוה כמעט מכל יתר משתתפי ההצגה, משחק ואינו משחק ילד. כאילו לא היו הוא והבמאי מסוגלים להחליט, בן כמה הגיבור שלהם ובאיזה אמצעים משחקיים לאחוז: האם לגלם דמות של ילד כדי להסתיר את העובדה, שלפנינו שחקן בוגר, או לנסות ולשכנע בילדותו של אלכס.

העיבוד והבימוי התלבטו כל העת ונעו בין קוטב הריאליזם להתעלמות מהמציאות. אחרי תכניות הטלוויזיה והסרטים הרבים על השואה לא יתכן כלל לנסות לשכנע על־ידי פרטים בימתיים מציאותיים, שסיפור זה אכן כך וכך התרחש. מצד אחד חלב מבשיי וניתוח של הוצאת קליע מפצע, ומצד שני נער, המסתתר חודשים לבדו בחורבה והוא לובש חולצה לבנה, כאילו גיהצו אותה הבוקר. מצד אחד פתיתי־שלג יורדים ממרום ומצד שני מחליקים שני הילדים על גבי קרח ללא מחליקיים. אגב התנועה הפאנטומימית של ההחלקה על הקרח היתה מבצע בימתי נאה של מדריך הפאנטומימה, בוריס סבידנסקי.

השימוש במוסיקת־מעברים, הכתובה לפי הנעימה של "שיר הפרטיזנים", היא על גבול הטעם הרע, והשמעת הסברים היסטוריים מעל הפסקול הוא אמצעי מיושן ורחוק מפתרון בימתי אמיתי של בעיית העברת האינפורמציה הדרושה.

הגישה הישירה לעלילה הפכה את המחזה למעין "אמיל והבלשים" או"מערכון של גטו". אנשים נורים ונופלים מתים, מבלי שהדבר יהווה זעזוע, כמעט כמו בטלוויזיה, בה האלימות סטרילית ומנוטרלת.

אני מבין היטב, שאי אפשר להציג זוועות לבני 9־10. אבל אם בכל זאת... מבקשים להמחיש את השואה לנכדים ולנינים של קורבנותיה, אין ברירה, אלא ללכת בדרך העקיפה. אין זה מקרה שיומנה של אנה פראנק הוא תעודה מזעזעת. דווקא משום שהחיים המתוארים בו מתנהלים כביכול כמשהו נורמאלי. הדרך העקיפה היתה גם הסיבה להצלחתו של המחזה "מר סליק" מאת ליליאן אטלו, שהוא מתאר גורלם של ילדים בשואה " אבל ללא ריאליזם, המוכרח להיראות כזיוף.

אני בטוח, שהכותבים, המעצבים והמבצעים ביקשו לעשות מעשה חינוכי חשוב. הטעות שלהם, לדעתי היא הדרך האמנותית בה בחרו.

"האי ברחוב הציפורים" – מאולץ ולא אמין

צנזורה

איזה ישבן נאה

מאת דוד אור

הצנזורה ממשיכה למלא את תפקידה בתור אשת יחסי ציבור של כל הצגה חדשה או ישנה שיש בה, רחמנא ליצלן, עירום או מילים גסות. במלון "הילטון" נערכה השבוע מסיבת עתונאים של ההצגה "הו כלכותה", שעומד להביא לארץ המפיק רפי שחר.

בברודווי עולה ההצגה על הבמה זו השנה ה־18. כאן הצנזורה פסלה אותה. נורמן קיין, המפיק האמריקני של ההצגה הציג במסיבה העיתונאים את בקשתו: "התירו לכל מבוגר מגיל 18 להחליט בעצמו, אם ללכת להצגה או לא..."

"הו כלכותה", שהועלתה לראשונה על הבמה באנגליה ב־1969, היא אוסף מערכונים פארודיים ושירים על נושא המין, שנערך בידי איש מכובד – מבקר התיאטרון הידוע קנט טיינן, שאמרו עליו שהוא המבקר החשוב ביותר מאז ימי ברנרד שאו. השחקנים עולים על הבמה לבושים חלוקים, ולקצב ריקוד סוער מתפשטים וממשיכים את ההצגה בעירום. החומר נכתב בידי שמות מפורסמים ומכובדים כמו ג'ול פייפר (והסרט "רציחות קטנות"), סם שפרד – המחזאי והשחקן; רוברט בנטון – במאי הקולנוע ודוד ניומן; ומחבר סופרמן ובוני וקלייד). וזה כיוון שזו היא מסתובבת ברחבי העולם, שוברת קופות ומחסומים רגשיים בקשר לנושא המין, אין זו פורנוגרפיה אלא פארודיה עליה, והיום, אחרי שראינו כבר על הבמות את כל מה שאפשר בלי בגדים ועם בגדים, הוויכוח הזה נראה קצת אנאכרוניסטי.

המפיק נורמן קיין אומר: "בשבילי ההצגה היא תשוקה, ריגוש ודרך חיים. לפעמים אני שואל את עצמי עד מתי, ואז אני חושב שאולי בני, שהוא היום בן 14, יהיה פעם המפיק של ההצגה... בשיחת טלפון שהיתה לי עם הצנזור שלכם, יהושע יוסטמן, הוא הסביר לי שההצגה נפסלה בגלל פורנוגרפיה וניבול פה. קשה לי להבין שמדינה נאורה כמו ישראל עדיין לא עיכלה את הנושא הזה ולא מאפשרת להציג את ההצגה. באתי להסביר את עמדתי בפני הצנזורה ואם הערעור לא יתקבל, נלך לבית המשפט העליון".

רפי שחר, המפיק, מספר שהצנזורה פסלה את ההצגה בעקבות סרט וידאו בשחור־לבן, שלא מוסר את האווירה האמיתית. הוא מקווה שההצגה אכן תאושר בסוף. הוא מבקש לגייס את דעת־הקהל למען האישור, ולשם כך גם הובא המפיק מברודווי.

שחר מתכוון להציג את "הו כלכותה" במשך חמישה שבועות, החל בפורים, בשלוש הערים הגדולות. פירוש השם הוא "איזה ישבן נאה יש לך" והוא שם ציור של הצייר הצרפתי קלוויס טרו – אשר שימש כהשראה לעורך הראשי, קנט טיינן.

לא אכנס כאן לוויכוח בדבר חשיבותה של הצנזורה. אני חושב שכן נחוץ גוף כזה. אך נראה לי שהיום, אחרי שהקהל ראה כבר הכל וכמה גופות עירומים בוודאי לא יפתיעו אותו, הצנזורה חייבת להיות ליברלית יותר ולא לספק סקנדלים בזה אחרי זה ("אפרים חוזר לצבא" – בתיאטרון חיפה – עדיין לא אושרה).

רבותי הצנזורים, אשרו את ההצגה לא בגלל חופש הדיבור בלבד, אלא כדי להוכיח שיש לכם חוש הומור...

נורמן קיין, מפיק "הו כלכותה", בהילטון – ת"א. "נלך לבית־המשפט העליון". צילם אנדרה ברוטמן

תקליט

זר כלניות ושיר אהבה

„אסור שחומר נהדר כזה, בביצוע מיטב אמני ישראל, יישאר רק במסגרת של תוכנית רדיו", אומר מולי שפירא, מפיק מופעי ההצדעה לווילנסקי וארגוב. בימים אלה יצאו לשוק שני תקליטים המנציחים את האירועים

מאת עופר ניר

תקליטים ורדיו קשורים זה בזה קשר בל־יינתק. תוכניות רדיו רבות, "בלוקים רבות", בשפת העורכים, מורכבות מרצף של מוסיקה. ללא השמעות ברדיו, אין כמעט סיכוי למכירת תקליטים. אבל לעיתים, לא תכופות מדי, ניתנת זכות בכורה לרדיו וחברות התקליטים נכנסות לתמונה רק בשלב מאוחר מדי. כך קרה לשני תקליטים חדשים־לא חדשים, שיצאו לשוק לאחר שזכו לחשיפה ראשונה בתוכנית רדיו של גלי צה"ל: "זר כלניות" למשה וילנסקי ו"שיר אהבה חיילי" למשה ארגוב.

שני התקליטים מבוססים על תוכניות רדיו ששודרו בגלי צה"ל. הראשונה הוקלטה במאי 1982 והשניה כעבור שנתיים. שתיהן בצוותא תל־אביב. בשני המקרים התייצבו רבים וטובים מאמני ישראל לחלוק כבוד למלחינים, ששיריהם הם נכסי־צאן־ברזל של הזמר העברי. נזכיר שמות כמו יהודית רביץ, שושנה דמארי, גידי גוב, יוני רכטר, מתי כספי, חוה אלברשטיין, נורית גלרון ועוד.

מי שהיה אחראי להפקת המופעים ההם, ובסופו של דבר גם דחף להרפסת התקליטים, הוא מולי שפירא, מנהל מחלקת תרבות ובידור בגלי צה"ל. שפירא החל את דרכו בתחנה דווקא כעורך של תוכנית בענייני משפט. "הייתה אתה השופט". מאחוריו לימודי תואר שני במשפטים וקרימינולוגיה אבל גם, ובעיקר, עבר של שירות בלהקה צבאית וילדות בבית ספוג תרבות ואהבה אמנות. תשע שנים הוא אחראי על נושאי התרבות בתחנה הצבאית. כיום, מפיקה המחלקה שלו 40 שעות שידור בשבוע והיא הגדולה ביותר. מבחינת היקף הפעילות אבל לא מבחינת כוח־אדם ומשאבים. תקציב אפס מחייב אותו ואת שלושת עוזריו במחלקה לתמרון בזהירות רבה ובמיומנות בעזרת פנייה אל רגש הסימפאטיה של אמנים ומפיקים ואמרגנים, שלא יציגו דרישות פינאנסיות שהתחנה לא תוכל לעמוד בהן. בשבוע שעבר, אגב, החלה גלי צה"ל לשדר הצגות תיאטרון במסגרת "תיאטרדיו". בעתיד הקרוב, בגלל האילוצים הכלכליים, מתכננים הפקות משותפות עם תזמורת צה"ל.

רדיו — אקטיבי

שפירא אומר בגלוי, כי היות שאין לתחנה משאבים רבים, הוא "מנצל" את העיתונות שתעשה יחסי־ציבור למופעים שבהפקתה. הוא משתמש במילים "רעש תקשורתי" ונראה מרוצה בעליל מן העובדה שהרעש הזה עזר. הוא אומר שהמחלקה שהוא עומד בראשה אינה רוצה להיות רק רדיו פאסיבי, אלא רוצה ליזום ולדחוף וליצור. "בעבר, לדוגמה, עשינו את ערבי שירי המשוררים, משום שחשבנו אז שיש בעיה למילה הכתובה במוסיקה הישראלית ונראה לנו שיש שירי משוררים רבים שיכולים להפוך לנכס־צאן־ברזל של הזמר העברי", הוא נזכר. "עשינו שלושה ערבים כאלה, הבאנו אופנה של הקלטת שירי משוררים על־ידי אמנים יוצרים. הפנינו ספוט ציבורי לעניין. אני רואה את תפקידי כמי שצריך להפנות תשומת־לב ציבורית לעבר דברים שאני מאמין בהם. אחרי שירי המשוררים, חיפשתי נושא אחר.

"אני לא המצאתי את ערבי ההצדעה", הוא ממשיך. "בארצות־הברית, לדוגמה, נותנים כבוד גדול ליוצרים מבוגרים ולמוסדות תרבות. ואצלנו הכל חדש, הכל מתחלף במהירות ואין מסורת. בעיקר בזמר העברי. הגעתי למסקנה שצריך לעשות ערבי־הצדעה, ולא רק לזמר העברי. עשינו ערבים כאלה גם לתיאטרון הקאמרי, לרטוש, לוף, לקלצ'קין, חפר. נראה לי אבסורד שווילנסקי כמעט ולא מושמע ברדיו. ארגוב, סשה הגדול, שהיום יוצרים צעירים מתייחסים אליו כאילו היה האורים ותומים שלהם. כמעט ולא השמיעו שירים שלו בראשית דרכי ברדיו. בראשית שנות ה־70, בשנים האחרונות היתה לו עדנה, לא מעט בזכותנו, גם בזכות אחרים שחלפו ורוקן לעבר המוסיקה שלו."

גיוס אמנים

משה וילנסקי שכב אז חולה אנוש. כאשר הוחלט להפיק ערב־הצדעה לכבודו, עמד וילנסקי על כך שלא יתייחסו למחלתו, שלא זו תהיה הסיבה להעלאת המופע. שפירא החל בגיוס האמנים. זה לא היה קל, ודאי לא לערב הצדעה ראשון. "וילנסקי הוא המלחין הכי פורה שלנו. אני עצמי גרזמתי כמה שירים, שהם כאילו עממיים, נכתבו על־ידיו. שוחחתי בטלפון עם אמנים ושאלתי אותם אם הם יודעים מי כתב את השיר הזה והזה. הם אפילו לא ידעו שווילנסקי הלחין את כל השירים שהזכרתי. תוך כדי השיחות איתם, שיכנעתי והתכנעתי. מגיע לו ערב הצדעה. היתה אווירה של התרוממות רוח".

בין השירים שבוצעו באותו ערב היו "סתיו", "לימון וצלחת", "אני מצפת", "מגדלור", "טננו כפר סבא" וכמובן, איך לא, "כלניות". וילנסקי זכה אחר־כך בפרס ישראל יחד עם חיים חפר ונעמי שמר. ארגוב לא זכה. "זה נראה לי אבסורד גמור", אומר שפירא. "אז הענקנו לו את פרס גלי צה"ל והפכנו את זה לאירוע תקשורתי".

מולי שפירא – הקלאסיקה של הקלאסיקה

לאחר ההצלחה של ערב ההצדעה למשה וילנסקי, היה יותר קל לגייס אמנים למופע של סשה. "הייתי צריך להזמין חברת שמירה, בהתנהגות כמובן, משום שהלחץ היה עצום. לפי כמות ההזמנות לצוותא, אפשר היה להעלות את המופע לא רק בהיכל התרבות, אפילו בבלומפילד... התברר שסוג כזה של מוסיקה עובד על קהל מאוד רחב. אספנו את הקלאסיקה של הקלאסיקה".

מתכנית לתקליט

במופע ההצדעה לארגוב בוצעו, בין השאר, שירים כ"וידויי" וביצוע מרגש של יהודית רביץ. "הוא לא ידע את שמה". "פנס בודד". "שיר ערש" ומתי כספי שר עם סשה) וגם "שיר אהבה חיילי", שהעניק את שמו לתקליט. הדרך מתוכנית רדיו לתקליט מסחרי נראתה מאוד הגיונית. "אסור שחומר כזה נהדר, בביצוע מיטב אמני ישראל — וזו אינה קלישאה למרות שמרבים להשתמש בהגדרה הזאת בזמן האחרון — יישאר רק במסגרת של תוכנית רדיו", אומר מולי שפירא. "כל חובב זמר עברי צריך להחזיק את התקליטים האלה בביתו. רון בן־ישי, המפקד הקודם של גלי צה"ל, מאוד עודד את העניין והבין את חשיבות הטבעת התוכניות על תקליטים, שאפשר יהיה לעשות שימוש חוזר לאותם רגעים מרגשים. פניתי לחברת סי.בי.אס. והצעתי להם את הפקת התקליט. מחברת הד־ארצי, שכמה מהאמנים שהופיעו חתומים אצלה, ביקשתי שישחררו את אמניהם לטובת התקליט. הם היו נחמדים מאוד בעניין הזה. סי.בי.אס. קיבלו אמנם חומר מוקלט מוכן, אבל השקיעו הרבה, למשל בעטיפות (של טרטקובר), לדבריהם משהו כמו 6000 דולר. זה התקציב שלי לחמש שנים..."

וכך, שני תקליטים חדשים בשוק, מחוות לשני האריות של הזמר העברי. הצדעה של זמרים ותיקים וצעירים, למלחינים שעזרו לעצב את פני המוסיקה הקלה בארץ.

אדם וביתו

בעריכת צביה בן־שלום

זהירות, מקרה־אמא!

בהכרתנו הנשואה מאוד. כאשר רווקה או רווק מתחילים להעלות אבק, שואלים לפעמים אם הוא/היא ובדרך כלל היא/ גר/ה עם ההורים.

תשובה חיובית מתקבלת במנוד־ראש, של סכנה מצד השואל. כי אצלנו, מגורים משותפים עם ההורים נחשבים לרע במיעוטו "עונת "היות בודד כמו כלב".

גם בימים שלפני־כוודעי. תנאי החיים בארץ – השירות הצבאי, תקופת הלימודים, יוקר החיים והדיור. עוודו תלות כלכלית ממושכת של הצעירים בהוריהם. אך כאשר צעירים לחזור לצמיתות אל הקן המשפחתי הם והנות, חישבו נא על המחיר היקר, עלולים אתם והוריכם לשלם ברכות הימים – ולא בכסף.

דרישת ההורים, שהבן או הבת הבוגרים ייחיו בצל קורתם יתאימו עצמם לאורח חייהם והשקפותיהם, צודקת כשלעצמה. שכן בית הוא ביתם. אך ככל שתאריכו למכור את עצמאותכם בנזיד עדשים של נוחות ביתית כלכלית, כן עלולה יותר להימכר זכותכם לחיים שלמים של אדם בוגר ועצמאי, גם אם אתם יוצאים לעבודה.

אז, המותק של אמא, ניטע אידיש ביידיש. איזה צליל מוכר שומעות אוזנייך גם אחרי השקפותיהם המוצהרות המודרניות של הורייך המתקדמים? כן, לא טעית, זה קול "עיייה מני אז. ניגונים ישנים. היישארי בתולה עד ליום הכלולות בשמלה לבנה. כי השקפות הדשניות לחוד, ומה מריעים ומשדרים באנות כלפי הבת, שונה לחלוטין. לכן, אם חפצה נפשך לבלות לילה מחוץ לקן המשפחתי, רצוי לומר, למען שנייכם, שאת לנה אצל הילה ואילו הילה, בתורה, לנה אצלך...

אשר לבן, שונה דינו של "קוטר" מדין החתולה. מכירים יותר בזכותו להתנכית ולהעדר בלילות מבית ההורים. העיקר שלא יביא לנו איזה כלה שאינה יאה לו. ובקיצור גם הילה וגם יואל לא יוכלו, בדרך כלל, לארח כרצונכם, וכל חבריהם וחברותיהם יעברו תחת שבט הביקורת המשפחתית. שאם לא כן — ירגישו ההורים שהבית אינו ביתם!

הורי־ישראל נמנים על שני זרמים עיקריים, שאינם שווים בגודלם: ההורים "הייקים" — וההורים "הפולנים". "הייקים" הם נושאי דגל תרבות המערב של "חייה לנייך עצמך". תמצא אותם בבריכות שחייה ובתי־קפה, באולמי הקונצרטים ואצל חבריהם בני־גילם. אושרם אינו תלוי כל כך ב"נחת מן הילדים" (והתוצאה — שיעור נמוך יותר של "יענטעס"). ההורים "הפולנים", שאצלנו הם עדיין הזרם העיקרי המקיף (ועליהם נמנים, אגב, גם יוצאי עדות המזרח) הם חסידי ההשקפה של "הכל למען הילדים". ואם הנחת מן הילדים בוששה לבוא, הם פגועים עד עומק נשמתם.

כאשר הורה מן האסכולה הפולנית מהלך את צל קורתו עם בן או בת בוגרים, הרי ברבות הימים יהיה נוטה להסתמך עליהם יותר ויותר. לא ישתדל לקנות לו עניין משלו בחיים, ואף לא ירבה להתיידד עם בני־גילו. אולי אף לא יעשה את הסידורים הנאותים לעת זקנה. ואז, האם תעזבו את אבא ואמא לבד בביתם, לאחר שתמכו בכם כל ימי חייכם?

הסיפור המזעזע על אם ובתה בת הארבעים וחמש, שהתאבדו יחד לפני כשנה בדירתן בחולון, הוא אמנם מקרה קיצוני. אך מהווה אזהרה מפני תלות הדדית מנייבבת כדי שפירושה חיים שאינם חיים.

נורית שרוני

מתכונים למחברת

בקדרה אחת

מאכלי קדרה טובים לחורף. מרביתם דורשים, אמנם השקעה של מצרכים זמן ועבודה. אבל בסיכום הם חסכוניים למדי. כי הם באים על תקן של ארוחה שלמה. אם מגישים מאכל קדרה – די בסלט קל (ירקות, אבוקדו) לפני ובפירות העונה לקינוח. מרבית מאכלי הקדרה מקורם במסורת עניים ו/או חסכוניים

רגו אירי (IRISH STEW)

1 ק"ג בשר כבש (אפשר גם בקר). 400 גרם בצל; 1.5 ק"ג תפוחי־אדמה; 3/4 ליטר מרק (מאבקה); זר עלי פטרוזיליה, מלח, פילפל.

חותכים את הבשר לקוביות גדולות. קולפים את התפודים והבצל. פורסים לפרוסות דקות את הבצל וחצי ק"ג תפודים (רצוי – לא צעירים). מסדרים בסיר גדול שכבות של בשר, בצל ותפודים. מכסים במרק, מתבלים במלח ופילפל ומבשלים כ־90 דקות על אש קטנה מאד. מועכים את התפודים למחית ומערבבים את מה שבסיר. מוסיפים שכבה עליונה של תפוחי־אדמה (רצוי שיהיו בגודל אחיד). ממליחים קלות וממשיכים לבשל על אש קטנה מאד (רצוי – פלטה של שבת) בסיר מכוסה עד שהתפודים רכים. זורים למעלה פטרוזיליה קצוצה.

קדרה סקוטית (HOTCH POTCH)

חצי ק"ג בשר כבש (אפשר גם בקר); כרובית קטנה, לפת קטנה; 2 גזרים; החלק הלבן של כרישה (לוף). 50 גרם שעועית לבנה, קטנה; 50 גרם אפונה ירוקה; (קפואה, טרייה או משומרת). בצל קטן; רבע ראש כרוב; מלח; פילפל.

משרים את השעועית למשך הלילה. חותכים את הבשר לקוביות גדולות. שמים בסיר. מכסים במים רותחים ומבשלים על אש קטנה. מנקים וחותכים את הירקות: הגזר – לפרוסות דקות. הלפת – לקוביות. הכרוב – לרצועות דקות. הבצל – לפרוסות. את הכרובית – מפרקים לפרחים. מוסיפים את הירקות והשעועית לבשר (שהתבשל כחצי שעה) וממשיכים לבשל עד שהבשר רך. מוסיפים אפונה ירוקה. מבשלים עוד 5 דקות. מגישים בצלחות עמוקות.

קדרה הולנדית (HUT MEAT KLAPSTUK)

1 ק"ג בשר בקר; 800 גרם תפוחי־אדמה; 250 גרם בצל; גזר; 30 גרם מרגרינה; מלח; פילפל.

מבשלים את הבשר 60־90 דקות (לפי הסוג) ב־3/4 ליטר מים עם מעט מלח, גזר ובצל פרוס. מוסיפים תפוחי־אדמה קלופים וחתוכים לרבעים וממשיכים לבשל עד שהם מתרככים. מוציאים את הבשר. חותכים למנות. מכינים מחית מהתפודים. הבצל והגזר. מזלפים במרק ומרגרינה. שמים בצלחת הגשה תלולית של מחית וסביב לה מנות הבשר.

ריזוטו נוסח פירנצה (RISOTTO ALLE FLORENTINA)

400 גרם אורז; 100 גרם בשר עגל (או הודו) טחון; 100 גרם בשר בקר טחון; 100 גרם נקניקיות; 300 גרם עגבניות (או 2 כפות רסק); בצל; מלח; פילפל; 30 גרם חמאה (מרגרינה) אפשר גם: גבינת עמק או גולן בקוביות קטנות; 100 גרם גבינה פרמזן (או טל עמק) מרוסקת.

קולפים וקוצצים את הבצל. מטגנים בחמאה (מרגרינה) עד שיזהיב. מוסיפים את הבשר הטחון והנקניקיות. חתוכות לפרוסות. מטגנים תוך ערבוב. מוסיפים את העגבניות. קלופות וחתוכות לקוביות ומאיידים 20 דקות על אש קטנה בסיר מכוסה. מוסיפים 3/4 ליטר מים רותחים (אם משתמשים ברסק – יש להוסיפו בשלב זה) ואורז. מתבלים במלח ופילפל. מערבבים. מבשלים במשך 25 דקות על אש קטנה מאד. או בתנור – בחום בינוני. לפני ההגשה זורים על הריזוטו קוביות גבינה וגבינה מרוסקת.

מה ראו הקניינים

השנה קוראים לזה ימי קניינים במקום שבוע האופנה. ואין אפילו צורך להצטדק למה זה נמשך רק שלשום, אתמול והיום. לא היו תצוגות נאלה שהבלגאן תמיד חגג בהן. לא היו תצוגות למיוחסים יותר ולמיוחסים פחות. לא הובאו עיתונאי־אופנה. מי שרצה לבוא – בא על חשבונו. עוד נסכם. כשנקבל את המידע ממכון היצוא. בינתיים – כמה תצלומים. כי אכן הדברים יפים.

שילוב של הדפס ואפליקציה במערכת דו־חלקית (שש־עשרה פלוס).

משחקי צבעים וקוביות: סוודר מפוטר. אריג וסריג; צווארון גולף גבוה. מכנסי סקי (קסטרו מודל).

סריג שזור חוטי לורקס כתפיים מרופדות. אם תרצו – טוניקה. אם תרצו – שמלת מיני (ליז).

ג'ינז במרקם חדש. במערכת תלת־חלקית עם עיטורי ג'ינס ז קארד (טופר).

זקארד פרחוני במערכת דו־חלקית מצמר ולורקס. חולצה בעלת צווארון קשירה (ניבה).

קומיקס בחזית של אימונית מפוטר. בשילוב אריג ג'ינס מודפס (לודזיה – דומיניק).

מישהו גדול. משהו מרשים. סריג. (אופנת זום של דורינא).

בעריכת רונית אדלר

החדשים של „בורוז"

אבי פרי, מנכ"ל „בורוז־כלל מערכות" תחרות חריפה עם יב"מ

„בורוז — כלל מערכות" מכריזה על A10 ו־A15 בישראל במסיבת עיתונאים שנערכה ביום א' הכריזה חברת „בורוז־כלל מערכות" על מחשב A10 ו־A15 בישראל. כבר עתה ידוע על שתי הזמנות למחשב ה־A15, שמחיר כל אחת מהן נע בין 3 ל־10 מיליון דולר. התקנה ראשונה תבוצע במערכת הביטחון בסביבות חודש אפריל. מחשב ה־A10 מקביל לסדרת מחשבי יב"מ הבינונית, דגמי 4381, ולמחשב דיגיטל הגדול ביותר, ה־8800. ה־A15 מקבילים לדגמי „סיירה" הגדולים של יב"מ והגדול מביניהם יכול לפעול במהירות של 50 מיליון פעולות בשנייה.

במהלך שיחה עימו תיאר אבי פרי, מנכ"ל החברה, את התחרות החריפה עם יב"מ ישראל, ואת העובדה כי זו שינתה חלק מן הטאקטיקה השיווקית שהיתה נהוגה בידה עד כה. עם זאת עדיין תצטרך נציגות בורוז בישראל להתאמץ רבות על־מנת לזנב באופן משמעותי בנתח השוק של יב"מ. עיקר מאמציה של „כלל מערכות" מופנים כעת לפיתוח ותמיכה בפתרונות אפליקטיביים, שיוכלו לקדם את מכירת מחשבי בורוז בצורה טובה יותר. עד כה הושקעו בחברה כ־1.5 מיליון דולר, וצפוי כי ההשקעות יימשכו גם בשנה זו.

זכרון כפול

שני דגמי כניסה חדשים בקבוצת המחשבים הגדולים יב"מ 3090, הכפלה של הזכרון המשני בדגמים הקיימים בקבוצה זו וארבעה מעבדים חדשים בקבוצת המחשבים הבינוניים יבמ 4381, הוכרזו בו־זמנית.

לקבוצת מחשבי הענק יב"מ 3090 נוספו שני דגמים קטנים יותר: דגם 150 ודגם 180 וכן ניתנת עתה אופציית הרחבה של הזכרון המשני בדגמי 200 ו־400.

בקבוצת מעבדי יב"מ הוכרזו דגמי 11, 12 ו־13, שיש להם מעבד יחיד, ודגם 14 בעל מעבד כפול. המחשבים החדשים נותנים עוצמת חישוב גדולה ב־33 אחוז מהדגמים הקודמים. במחיר זהה למחירם. במקביל יופסק שיווק של דגמים 1 ו־2 בקבוצה זו ואילו דגם 3 בקבוצה יוצע עתה במחיר נמוך יותר.

כל הדגמים החדשים של מחשבי הענק יב"מ 3090 ודגמי יב"מ 4381 החדשים ניתנים להרחבה באתר הלקוח, במהירות ובקלות, לדגמים בעלי עוצמה רבה יותר. את דגם 150 למשל, ניתן להגדיל לדגם 180, אשר יכול לגדול אח"כ גם לדגם 200, באתר הלקוח תוך 6 עד 8 שעות בלבד.

לדגמים החדשים של 3090 טכנולוגיה ועיצוב זהים לאלה של קודמיהם בקבוצה. לכולם יכול להתחבר התקן לעיבוד וקטוריאלי (VECTOR FACILITY) המאפשר ביצוע יעיל ותפוקה מוגברת בעבודות הנדסיות ומדעיות, בהן יש כמויות גדולות של חישובים.

לדגם 150 של יב"מ 3090 זכרון מרכזי של 32 מיליון בתים, שניתן להרחיבו ל־64 מיליון בתים ו־10 ערוצי קלט/פלט מהירים להעברת נתונים מיחידת אחסון ומציוד היקפי אחר. אליהם ניתן להוסיף עוד שמונה ערוצים לפי צרכי הלקוח ובסה"כ להגיע ל־24 ערוצים. לדגם 180 זכרון מרכזי זהה ואפשרות להוספת עד 256 מיליון בתים של זכרון משני. לדגם זה 16 ערוצי קלט/פלט, אותם ניתן להגדיל בעוד 16 עד סה"כ 32 ערוצים.

יכולת הביצוע ביישומים מסחריים של הדגם הראשון גדולה ב־10 עד 20 אחוז בהשוואה למחשב יב"מ 3080JX, וביישומים מדעיים/הנדסיים ניתן להגיע לביצועים יחסיים הרבה יותר טובים. בדגם 180 הגידול הוא כ־70 עד 80 אחוז ביישומים מסחריים וביצועים יחסיים טובים עוד יותר ביישומים מדעיים/הנדסיים.

כאמור, הוכרז גם על אפשרות הגדלת הזכרון המשני בדגם 200, הוותיק בקבוצה זו, ממאקסימום 128 מיליון בתים ל־256 מיליון בתים, בהגדלות מדורגות של 64 מיליון בתים. ההרחבה של הזכרון המשני בדגם 400 היא ממאקסימום נוכחי של 256 מיליון ל־512 מיליון, בבלוקים של 128 בתים.

הדגמים החדשים בקבוצת יב"מ 4381 כוללים דגם כניסה קטן — דגם 11, שני דגמי ביניים: 12 ו־13 ואת הדגם הגדול ביותר בקבוצה: דגם 14 — שלו יש, כאמור, מעבד כפול.

יכולת הביצוע המשופרת בדגמי המחשבים בקבוצה זו התאפשרה הודות לשימוש בשבב לוגי חדש — מהיר וצפוף יותר, מיקרוקוד המסייע בשיפור התפוקה ביישומים מסויימים ו־BUFFERS מורחבים בדגמים 13 ו־14.

השיפורים בביצועים של הדגמים החדשים של יב"מ 4381 בהשוואה לקודמיהם הם בטווחים של 25 עד 40 אחוז בהתאם ליישום וסביבת ההפעלה.

לדגמים החדשים של יב"מ 4381 זכרון מרכזי של מ־4 מיליון בתים ועד 32 מיליון בתים, בהתאם לדגם ומ־6 עד 18 ערוצי קלט/פלט.

כן הודיעה יב"מ על הרחבות וחידושים בתוכנת המערכת ליב"מ 3090 ויב"מ 4381. תוכנת VM/XA SF תתמוך במערכות יב"מ 3090 דגם 400 ויב"מ 3084 כמערכת אחת (SINGLE IMAGE).

כור תמכור למידה בארה"ב

חברת דגם מערכות מישראל הקימה לאחרונה חברת שיווק משותפת עם חברת סולכור ניו־יורק, שהיא חברת השיווק של כור־סחר בצפון אמריקה. החברה החדשה, שהתחילה לפעול לפני שבועות אחדים, משווקת בארצות־הברית מערכות למידה ממוחשבות לבתי־ספר. המערכות הן חומרה ותוכנה באחת ומיועדות לסייע לתלמידי בתי־ספר בכל המקצועות הנלמדים. בשלב ראשון תשווק החברה המשותפת בניו־יורק, ניו־ג'רסי ופנסילבניה, ובשלב שני תפרוש פעילותה אל עבר חלקים ומדינות נוספות בארצות־הברית.

החברה החדשה החלה לפעול בראשית שנת 1986 ולפי התחזית היא תתחיל את מכירותיה כעבור 8 חודשים. הזמן עד אוגוסט ינוצל להיערכות ולפריסת תשתית שיווקית, כאשר ההשקעות הראשוניות הן בעיקר בהון חוזר ובציוד הדגמה. לפי ההערכות תסתכמנה מכירות החברה המשותפת בשנת פעילותה הראשונה כמיליון דולר.

הקמת החברה המשותפת עם דגם מערכות מצביעה על כיוון התפתחותה של חברת כור־סחר בשנים הקרובות, שמטרתה להגדיל ולפתח את היצוא מישראל, במיוחד בתחומים שעד כה לא טיפלה בהם סולכור ניו־יורק.

דיסקט וגליונות ניקוי

צמ"ט החלה לשווק דיסקטים לניקוי ראשים מגנטיים בכונני דיסקטים "3.5, "5.25, "8 מתוצרת סינמטרוניקס. הדיסקט, חד צדדי או דו צדדי, משווק עם בקבוקונים מנייר אלומיניום, המכילים את נוזל הניקוי שהוא תערובת של פלואוקרבון עם איזופרופיל אלכוהול.

השימוש בבקבוקי האלומיניום בטוח יותר מפני סכנת בעירה של נוזל הניקוי, ומבטיח גם שימוש בכמות הנכונה של נוזל הניקוי בכל פעולה. יש להכניס את צוואר הבקבוקון לחריץ הדיסקט ולסחוט לתוכו את נוזל הניקוי. את הדיסקט הרווי יש להכניס לכונן ולהריץ. לאחר 30 שניות של הרצה, יהיה הראש המגנטי נקי לחלוטין.

מוצר חדש נוסף של סינמטרוניקס המשווק בארץ ע"י צמ"ט יאפשר ניקוי מדפסות. המוצר בא בצורת גיליונות ניקוי במבנה של נייר רציף. את גליון הניקוי יש להזין לתוך המדפסת כמו שמזינים נייר להדפסה, ולהריץ את המדפסת על כל סימניה כ־5 פעמים כדי לקבל מדפסת נקייה לחלוטין.

החומר המנקה את פני האותיות במדפסת נמצא במיקרו קפסולות בציפוי רציף על בסיס אלומיניום. כאשר האותיות מכות על גליון הניקוי, הנוזל משתחרר, ממיס את הליכלוך שהצטבר על פני האותיות ונספג חזרה בגליון הניקוי.

הגיליון המשומש ניתן להפרדה מיתרת הגיליונות ע"י פרפורציה.

בעריכת צבי טימור

המרכז למחקר גרעיני משווק ידע

בכור שהוקם בנחל שורק ב־1960, במרכז למחקר גרעיני של הוועד לאנרגיה אטומית בישראל, מועסקים כיום כ־150 מדענים ומהנדסים, המהווים „טראסט המוחות" במרכז למחקר גרעיני (ממ"ג). רובם מקדישים מזמנם, מנסיונם ומן הידע שרכשו למימוש הישגיהם בתעשייה, הרפואה, בפיתוח לייזרים ובכל שאר הטכנולוגיות המתוחכמות.

בסיור עיתונאים במקום קבל גדעון פרנק, מנהל המרכז בנחל שורק, על מחסור במשאבים להמשך ביצוע הפרוייקטים הבסיסיים שפותחו בממ"ג. השתתפות הממשלה במימון תקציב המרכז הצטמצמה בכ־60 אחוז בשנים האחרונות. כלית ברירה מנסה המרכז, ומצליח בחלקו, למלא את החסר על־ידי כיסוי התשומות באמצעות פרוייקטים מוזמנים מגורמי חוץ, והתקשרויות עם הסקטור התעשייתי־עסקי. עם זאת, אין ביכולת המרכז להשקיע בפרוייקטים לטווח ארוך מעבר לשלוש שנים, בעוד שבכל העולם מממנות הממשלות פיתוח פרוייקטים לטווח ארוך, בהתייחסן למחקר ופיתוח כאתגר לאומי.

חברת „איזורד" של ממ"ג מציעה לתעשייה יכולת ביצוע ומגוון טכנולוגי מרעי, כוח אדם וידע ויכולת צוות בין תחומית, המתבטאים בגמישות מירבית מבחינת השוק: תשתית מבדקות, סיוע הנדסי ומעבדות: מגוון של אנשים ומעבדות העוסקים במו"פ, במרוכז וכצוות, לכל תחום.

מאז נוסד המרכז חלו בו שינויים רבים: שנות ה־60' היו העשור של המחקר הבסיסי. שנות ה־70' היו עשור ההיערכות והלימוד לקראת הפיכת המוסד למרכז מחקר ופיתוח יישומי. מאז 1980 נקצרו פירות ראשונים. בשנה זו, 20־25 אחוז מפעילות ממ"ג מומנה מחוזים עם גורמי חוץ, ב־1983 עברו את 50 האחוז. לדברי ד"ר גילת, ראש מחקר ובטיחות גרעינית בממ"ג, מקווה המרכז לממן השנה יותר מ־50% באמצעות עסקות וחוזים עם חברות ותעשיינים בארץ ובחו"ל.

ממ"ג שינה את כיוונו ביעדי המחקר והפיתוח. המדענים והמהנדסים עברו מפיסיקה גרעינית לפיסיקה פלסמה וממנה לאלקטרו־אופטיקה וללייזרים ותחומים נוספים. יותר ממחצית פעילותו של המרכז היא בתחומים אלקטרו־אופטיים, שבינם לבין הגרעין אין קשר רב. תחומי ההתמחות בממ"ג כוללים כימיה של קרינות, פיסיקה של פלסמה, שימושים באיזוטופים, הנדסה סביבתית, אנליזות ובדיקות ללא הרס, רדיו רוקחות, יישומי לייזרים ואלקטרו־אופטיקה. ידע זה, הדגיש גדעון פרנק מנהל ממ"ג, מוצע עתה לניצול מסחרי למשקיעים זרים ומקומיים, על בסיס שיתוף פעולה עם ממ"ג.

מוצרי המרכז ושירותיו בתחום הרפואה הגרעינית, או הרוקחות הגרעינית, מכסים כיום 99 אחוז מן השוק בישראל. המרכז התמחה בניצול קרינה רדיואקטיבית לעיקור חומרי רפואה וטיפולים בבתי־חולים. המחלקה לכימיה של קרינות בממ"ג פיתחה עור מלאכותי, שעבר את כל שלבי הניסויים ואף הוכר על־ידי מינהל המזון והתרופות בארה"ב. חברת „אומיקרון" החלה בשיווקו באמריקה. לחומר החדש תכונות הדומות לתכונות של עור אדם: יכולת למניעת זיהומים, ויכולת העברת נוזלים החוצה בצורה מבוקרת. חומר החבישה אינו נדבק לעור, ובהיותו שקוף הוא מאפשר ביקורת מתמדת על הגלדת הפצע. חברת „אומיקרון" תייצר ותשווק חומרים פלסטיים בישראל, בארה"ב ובמדינות נוספות.

במסגרת הפעולות להקרנת ופיסטור מזון פותחו שיטות להקרנת תפוחי־אדמה, בצל, שום, תות־שדה, פרחים, עופות ועוד. מלבד טיהור המזון מחיידקים, חרקים ושאר מזיקים, מאריכה הקרינה את „חיי המדף" של פרחים פי שלושה ומשמרת בשר עוף, ללא הקפאה, למשך שבועיים־שלושה. המרכז, בשיתוף עם „מעבורות חי", מפתח מצעי מזון לגידול חיידקים מעוקרים על־ידי קרינה. התחזית — לייצא בכ־10 מיליון דולר בשנה מוצרים המשמשים לבדיקות בקטריולוגיות בבתי חולים ולביקורת איכות וניקיון של מוצרי [illegible] ממחקרים שבוצעו על־ידי סוכנויות [illegible] עולה, כי הקרנת מזון היא האמצעי [illegible] ביותר לחיטוי ושימור מזון.

בתחום האלקטרו־אופטיקה ציינה [illegible] לאה בם את פיתוח הסיבים האופטיים: [illegible] סיב זכוכית המעביר קרינה אינפרא־אדומה, היינו באור בלתי נראה, בעוד שכל [illegible] הזכוכית הקיימים כיום בעולם מעבירים [illegible] אור נראה. הסיב שפותח בממ"ג יוכל [illegible] ברפואה, בתקשורת וברובוטיקה והמרכז [illegible] עתה לניצול מסחרי של פיתוח זה [illegible] ובעולם.

פרוייקט אחר, הוזמן על־ידי [illegible] תעשייתי מארה"ב, הוא פיתוח שימוש [illegible] רב־הספק לצורך פיתוח מקור של [illegible] רנטגן לליטוגרפיה של שבבי סיליקון. [illegible] של כ־15 מעבדות מחקר גרעיני [illegible] מתמחות כיום בפיתוח כורי היתוך. [illegible] לפיסיקת פלסמה של ממ"ג תורמת [illegible] את חלקה למאמץ. במחלקה מותקן [illegible] רב־הספק דוגמתו יש רק מעטים [illegible] מדעני ממ"ג ועמיתיהם בעולם מקווים [illegible] התגברות על מכשולים מדעיים וטכנולוגיים להגיע ליכולת בנייה של כורי [illegible] מסחריים להפקת חשמל. המחלקה [illegible] עוסקת גם במחקר עיוני מתקדם [illegible] אטומית, מולקולרית וגרעינית [illegible] פלסמה. בין הפיתוחים שנעשו [illegible] מנהלו מערכת גילוי חפצים [illegible] ומוברחים באמצעות רנטגן. בין [illegible] שיוצרו: מערכת לבדיקות רכב, [illegible] לבדיקת מזוודות על גבי מסוע [illegible] מערכת לבדיקת חבילות, מערכת [illegible] מטען כבד ועוד.

ממ"ג זקוק לתמיכה ממשלתית, [illegible] לו לממש מחקר ופיתוח לשנות ה־2000.

יוסף גליל

יפאן נדרשת לשלם עבור שגיאות רייגן

יפאן ניצבת לפני תגובה פוליטית מבית, המאיימת על מאמציה לצמצם את עודפי הסחר העצומים שלה, המעוררים איבה בחוץ־לארץ.

ולדברי כלכלנים, גוברת המבוכה בממשלת יפאן בשל הלחצים המנוגדים מצד הפרוטקציוניזם בקונגרס האמריקני מזה, ומצד התעשיינים הבלתי מרוצים ביפאן מזה, החוששים כי צמצום היצוא יהרוס אותם.

אפילו תצליח הממשלה להקטין את העודפים על חשבון התעשיות היפאניות, יתכן שהדבר לא ישביע את רצון הקונגרס קצר הרוח, שאין לו כל עניין לוותר ליפאן.

הרוגז כתוצאה מכך עלול לפגוע בשיתוף הפעולה בין המדינות התעשייתיות בפתרון חוסר שיווי המשקל הכלכלי החמור.

„אלו הן פצצות זמן", אמר הלמוט שמידט, לשעבר קאנצלר גרמניה המערבית, במאמר שכתב החודש לעתון יפאני. „שלוש שנים חיים האמריקנים מעל לאמצעים שלהם. הם צורכים כ־3 אחוזים יותר משהם עצמם מייצרים", טוען שמידט. „לעומת זאת צורכים היפאנים כ־4 אחוזים פחות משהם מייצרים. אם לא יהיו מסוגלים למכור את עודפי־הייצור שלהם בארה"ב, הם ייפטרו ממנו באירופה ובחלקים אחרים של העולם".

56 מיליארד דולר עודף במאזן המסחרי

עודף הסחר של יפאן עם העולם הגיע ב־1985 לשיא של 56 מיליארד דולר, ועם ארה"ב. יפאן, מערב־גרמניה וצרפת תמימות דעים, כי ניתן להקטין סכום זה על־ידי ייסוף היין ופיחות הדולר. מאז חודש ספטמבר פעלו מדינות אלה במשותף כדי לפחת את הדולר ב־20 אחוזים, לשער הנוכחי של 190 ין.

ההגיון הכלכלי נותן, כי היצוא היפאני יהיה עתה פחות בר־התחרות בארצות־חוץ, ועל כן יירד. לדברי היפאנים זה כבר מתרחש, אך הם מתריעים כי התוצאה במונחי ערך לא תופיע בעודף הסחר אלא בעוד שישה חודשים.

סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, אמר בימים אלה לתעשייה האמריקנית לגלות סבלנות ולהמתין. אך הן ביפאן והן בארה"ב גובר הרוגז בעולם העסקים בקצב מהיר יותר מהשפעת הפתרונות.

ביפאן זועמת שדולת העסקים רבת העוצמה, על שהשער הגבוה של היין כבר חונק את היצואנים הקטנים, ואף מקשה על החברות הגדולות. לטענת הארגונים הפרטיים הראשיים לחיוני כלכלי ביפאן, לא די באמצעים עליהם הודיעה הממשלה, להחלפת היצוא. העומר לקטון, בהעלאת הביקוש הפנימי. הם אומרים כי בשל כך החזית הצמיחה כ־4 אחוזים, בשנת הכספים הקרובה שתתחיל כ־1 באפריל, מופרזת עד מאוד באופטימיות שלה.

הירדור הדולר ל־175 ין?

ואילו בארה"ב רואה עולם העסקים רק את הפער הגדל בסחר, ועוד חודשים נוספים רבים של התחרות אינטנסיבית מצד יפאן. מנהל „פורד מוטור", הארולד פולינג אמר בימים אלה כי יש לייסף את היין בעוד 15 אחוז כדי שהתעשייה האמריקנית תוכל להתחרות עם יפאן. הנציג המסחרי המיוחד קלייטון יוטר דיבר על שער רצוי של 175 ין לדולר.

בינתיים הזהיר מנהיג העסקים היפאני טאקאשי שיהארה את ממשלתו כי העסקים היפאניים יוכלו לשאת בשער של 190 ין לדולר, אך לא בפחות מזה. ראש הממשלה יאסוהירו נאקאסונה עמל קשה בניסיון שבוע, כדי להגן על היין ועל מדיניות הסחר שלו מפני צירי פרלמנט זועמים, הנתונים ללחץ בוחריהם, הצופים פשיטות־רגל ושפל.

באחרונה עשה הבנק של יפאן מחווה כלפי התעשייה היפאנית בהורידו את שער הריבית הרשמית במחצית האחוז, ל־4.5 אחוזים, תוך עידוד מחיר נמוך יותר של הלוואות לעסקים. אולם לדברי כלכלנים יפאניים, אין די בכך כדי להציל פירמות רבות, והשפעת הצעד הזה על עודף הסחר תהיה זעומה.

פוליטיקאים אמריקנים המבקרים ביפאן מגלים גישה פרוטקציוניסטית תוקפנית יותר מאי־פעם. לפני חודש אמר הסנאטור ג'ון דנפורת כי דעת־הקהל האמריקנית הגיעה לנקודת הרתיחה. לדבריו, „הנשיא משתדל לבלום, אך זה לא יועיל עוד זמן רב".

אולם האפשרויות העומדות לפני נאקסונה כדי להציל את התעשייה היפאנית על־ידי הרחבת השוק הפנימי הן מוגבלות, בעיקר בשל הצורך לצמצם את ההוצאות הציבוריות כדי להקטין את החוב העצום של הממשלה. אחת האפשרויות היא להגדיל את ההכנסות על־ידי רפורמה במיסוי, צעד לדברי כלכלנים מהווה שדה מוקשים פוליטי. הכלכלנים פיליפס ודרו מבריטניה צופים, כי 1986/87 תהיה השנה שבה תטפל הממשלה [illegible] ותפתח בכך תקופה חדשה בפוליטי[illegible] היפאנית.

ההרעות הפנימיות מחזקות את השקפותיהם של אותם כלכלנים, [illegible] שיפאן משמשת כשעיר לעזאזל ל[illegible] המסרבות לקבל על עצמן אחריות [illegible] לגבי הבעיות הכלכליות של העולם. [illegible] שינוהארה, לשעבר ראש המחקר של [illegible] לתכנון כלכלי, סבור כי קיצוץ עודף הס[illegible] ל־20 מיליארד דולר, לפי תביעת א[illegible] ידרוש מיפאן צמיחה בלתי אפשרית של 11 אחוזים בשנה. שינוהארה טען, כי גרעון [illegible] של ארה"ב הינו תוצאה מקיצוץ המס [illegible] הקודם של הנשיא רייגן, קיצוץ [illegible] בצעד שגוי, ומשנתיים של שער גבוה [illegible] לדולר, אשר עודד יבוא ופגע [illegible] ההתחרות של ארה"ב.

לדבריו, האמריקנים התעלמו גם מהעובדה שחלק רב מן הכסף שיפאן מרוויחה [illegible] הוחזר בצורת השקעות דולאריות בארה"ב, ובכך איפשר את המשך הצמיחה בארה"ב, הקטין את הגרעון בתקציבה ומנע התחזקות [illegible] הדולר.

הכלכלנים מטילים ספק אם אכן [illegible] וושינגטון שזרם הדולרים הזה ייפסק, [illegible] לטיפוח המשק הפנימי של יפאן.

אריק הול, כתב רויטר בטוקיו

מבזקים כלכליים

● החל מהיום תופחת ריבית החובה בבנק המזרחי בשיעור כולל של 1%. הריבית הבסיסית (הפריים) בחשבונות חח"ד תופחת ב־1% ותהיה החל מ־1.75% ויותר, שהיא ריבית אפקטיבית של 23.1% לשנה. הריבית החריגה תופחת ב־1% והיינו תוספת של 2.25% לחודש. בחשבונות מקבלי משכורות תופחת הריבית ב־1% ותהיה החל מ־2.75% לחודש. ריבית הזכות ל„עו"ש פעיל" תופחת ותהיה החל מ־1.2% לחודש.

● יצוא ענף המתכת והאלקטרוניקה יעלה בשנת 1986 על 2 מיליארד דולר ויסתכם עפ"י התחזית שנערכה במינהל לתכנון כלכלה ומימון במשרד התעשייה והמסחר, בכ־3.1 מיליארד דולר, לעומת 1.88 מיליארד דולר בשנת 1985.

● התכנית הכלכלית, חרף הצלחותיה המרשימות, הגיעה לשלב קריטי. הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים מתחילים לשלם כיום את מחיר ההתעלמות וההתחשבות המועטה בבעיות החברתיות שהיו קשורות בהפעלת התכנית. זוהי הוכחה נוספת שבמשטר דמוקרטי אין לבסס תכניות כלכליות ללא התחשבות בבעיות חברתיות — אמר נסים ברון, מנכ"ל הביטוח הלאומי, בכנס השנתי לחשבונאות ומסים שהתקיים בירושלים.

● ישראל והולנד יגבירו את שיתוף הפעולה ביניהן בתחום המחקר והפיתוח התעשייתי — כך סוכם בחילופי אגרות בין שר הכלכלה של הולנד ג. ואן אררן לשר התעשייה והמסחר אריאל שרון.

● הכנסות „אלביט" בתקופה ספטמבר־דצמבר 85 הגיעו ל־115 מיליון דולר, לעומת 111 מיליון דולאר בתקופה המקבילה אשתקד. יותר מ־50% ממכירות החברה בתקופה האמורה הינן מכירות בשוק הבינלאומי.

הרווח הנקי לאחר מס הגיע ל־13.4 מיליון דולר, לעומת רווח של 13.1 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

● למעלה מ־100 מציגים ייצגו כ־400 חברות מהארץ ומחו"ל בתערוכה „פיב 86" לציוד ומיכון משרדי, שמארגן „צוות שטיר". התערוכה תתקיים בגני התערוכה בתאריכים 14־27 בפברואר, ותיפתח רשמית על־ידי שר העבודה והרווחה, משה קצב.

● החודש ייפתח בתל־אביב קורס גבוה לביטוח חיים. תכנית לימודים לקראת תעודת chartered life underwriter (c.l.u.) פועלת בארה"ב למעלה מ־50 שנה ויש לה כבר כ־60,000 בוגרים. תכניות דומות פועלות גם במדינות אחרות. התכנית מקנה ידע מתקדם בתחום ביטוח החיים והפנסיה, ומיועדת להעמיק ולשפר את הכשרתם של בכירי העוסקים בשיווק תכניות בתחום זה. בין מחזיקי התעודה בארה"ב גם רבים המועסקים בתפקידים ניהוליים בכירים בחברות ביטוח ובקרנות פנסיה, אנשי מחלקות הפיקוח על הביטוח ומרצים במוסדות להשכלה גבוהה.

מסמך

המרכז החקלאי:

החקלאות זקוקה לשינוי מדיניות

בשנים האחרונות היו מספר תהליכים במשק הבינלאומי אשר הקשו על ענף החקלאות בצורה חמורה ביותר. עיקרם של תהליכים אלה היו ירידת ערך המטבעות האירופיים, מחיר גבוה לחומרי גלם ותמיכה גדולה בחקלאות במדינות המתחרות. המדיניות הכלכלית, כפי שנוהלה ע"י ממשלת ישראל, לא איפשרה לחקלאים להתגונן בפני תהליכים אלה, שהובילו את המשק לאובדן שליטה וסחרור אינפלציוני, והענף נכנס לגרעונות גדולים. שנת השיא בשפל היתה תשמ"ד, בה ירדה ההכנסה לבעלי המשקים החקלאיים לכדי מחצית מההכנסה הממוצעת של השכירים במשק הישראלי. בשנת תשמ"ה חל שיפור קל, אך עדיין רחוק מאפשרות קיום הוגן ויכולת לקדם את המשק החקלאי.

שנות השפל גרמו הצטברות גרעונות גדולים, המעיקים על המשקים בתשלומי ריבית ורבית. בנושא זה יש הבטחות של ראש הממשלה — הטיפול רק החל וחייב להימשך.

בתקופה האחרונה חלו תמורות טובות בשוק הבינלאומי, לטובת החקלאות, בשני תחומים: התחזקות המטבעות האירופיים בהשוואה לדולר, וירידה במחיר חומרי הגלם, במיוחד מחיר הדלק. התמיכה לחקלאים במדינות המתחרות עדיין גבוהה וההשפעה עלינו תלויה בעיקר בשיטת תמיכות. בכל מקרה, התמיכה באי זריעה, במקום במחיר [illegible], תהיה התפתחות חיובית בשבילנו בעיקר כותנה בארה"ב.

יש להניח, כי הסכומים הגדולים שיהיה על מדינות אחרות לשלם עבור התוצרת שלהן בשנה זו יניעו אותן לפעול למען העלאת [illegible] הייצור. תהליכים אלה כמובן איננו יכולים לחזות. מיצור נכון של התהליכים ובמיוחד ירידת מחירי הדלק, יש ביכולתם לשפר בהרבה את מצב ענף החקלאות.

מחיר הדלק (האנרגיה) משפיע על חלק ניכר בתשומות לחקלאות בכלל, ולחקלאות היצוא בפרט. במחיר המים, עבודת המכונות והובלה, מחיר ייצור הזבלים הכימיים, חומרי הדברה ותשומות חומרים פלסטיים. החקלאות, המשמשת בסיס עיקרי בפריסת האוכלוסיה והשתרשותה בכל מקום בו יש מים, יכולה להמשיך להתפתח ולהתחזק כלכלית רק על בסיס גידול היצוא. גידול היצוא נותן פרנסה באופן ישיר מהייצור החקלאי, ובמידה רבה יותר בעל הענפים המקצועות המשרתים את החקלאות. בנוסף יש צורך בתמיכה ביצוא בשנים הקרובות, עם הצטרפותן של ספרד ופורטוגל לשוק המשותף, דבר הגורם לכך שישראל עוברת ממעמד [illegible] כלפי ספרד למעמד נחות. את השוק המקומי מספקת החקלאות ללא קושי למעט תיבה ובשר, ואין צורך להשקיע או להגן על השוק המקומי, אלא רק מהיצוא הקיים בחלק [illegible] המצרים.

ניתן להגדיל היצוא ב־100 מיליון דולר לשנה

יש צורך להמשיך ולחזק את שיטת התכנון והתמיכות לשוק המקומי, כדי להשיג אספקה יציבה בכמות ובמחיר שיתן תמורה הוגנת לחקלאי ומחיר סביר לצרכן.

במדיניות ממשלתית נכונה, ע"י גידול הפריון בענף לעבודה ולמים, ניתן להגדיל את היצוא הכולל (טרי ומעובד) בכ־100 מיליון דולר לשנה, לחזק על־ידי כך את החקלאות וההתיישבות בכלל, להגדיל את מקורות הפרנסה המבוססים על הכנסת מטבע זר בכל המיגזורים המשרתים את החקלאות, ולשפר את מאזן התשלומים. על מגמות אלה צריך לענות התקציב הממשלתי והמדיניות הכלכלית החקלאית.

מה דורשים החקלאים

● שמירה על רמת סובסידיה 25% בביצים ופטמים ו־15% בחלב. תוספת בתקציב — 30 מיליון ש"ח סובסידיה לחלב.
● תוספת בתקציב 4 מיליון ש"ח ליציבות אספקה ומחירים בירקות ופירות.
● קביעת מחיר החיטה ל־200 דולר הטונה.
● תוספת של 7 מיליון ש"ח תקציב למחקר ופיתוח.
● החזרת השתתפות הממשלה בקרן לנזקי טבע מ־40% ל־50% תוספת תקציב של 2.4 מיליון ש"ח.
● תמיכות ליצוא החקלאי, תוספת של 70 מיליון ש"ח.
● תוספת לתקציב פיתוח מים: במשרד החקלאות — 10 מיליון ש"ח, בתקציב פיתוח של „מקורות" — 20 מיליון ש"ח.
● בעקבות ירידת מחירי חומרי גלם בשוק העולמי ושחיקת השכר — הורדת מחירים: גרעינים 10%, כוספא 15%, דשנים כימיים 10%, חומרי הדברה 10%, הובלה 15%, מים — 30% (מחיר מירבי מ־10 ל־7 סנטים).

שוק מקומי:

אין צורך בתקציב פיתוח לענפי החי לשוק המקומי.

הסובסידיות לביצים ופטמים צריכות להישאר ברמה של 25% מהמחיר הסיטונאי כמוצע בתקציב. לחלב דרושה סובסידיה של 15% במקום 9% המוצעים בתקציב. דרושה תוספת של 30 מיליון ש"ח ו־84 מיליון במקום 54 מיליון.

יש להוריד מחירי המספוא בהתאם לירידתם בשוק העולמי. באחרונה [illegible] נוסחה מוסכמת בין משרדי הממשלה על ההפרש בין מחיר הכוספא והשעורה. מחיר [illegible] ירד באחרונה ב־10% ומחיר כוספא [illegible] עלה ב־9% (מחיר השעורה). יש להוריד מחיר הכוספא ב־15% והגרעינים ב־10%.

יש לקבוע מחיר לחיטה על 200 דולר. מחיר זה יכסה את כל הוצאות הייצור לאחר הורדת מחירי התשומות, והחקלאים ישובו לזרוע את כל השטחים הדרושים. מחיר החיטה משפיע על תקציב הסחר הממשלתי. יש להניח כי כמות החיטה השנה תהיה קטנה, בגלל הבצורת.

לצורך ייצוב האספקה והמחירים לשוק המקומי בירקות ופירות יש להוסיף לכל ענף 2 מיליון ש"ח ובתקציב יש לענפים אלה 3.5 מיליון וצריך 7.5 מיליון.

יצוא:

לצורך הגדלת היצוא יש להגדיל התקציב — לתמיכות ביצוא, למחקר ופתוח, להוריד מחיר המים ולהשקיע בפיתוח ויעול השימוש במים.

תמיכה ממשלתית — לפי מצב הענף

הממשלה תומכת בייצוא הכולל על־ידי מתן תמריץ בשיעור של 11% לערך המוסף. בגלל השוני בתנאי הסחר של המוצרים החקלאיים, בהשוואה לתעשייה, כאשר מדינות אחרות (מתחרות) מקבלות תמיכות בשיעורים גבוהים מאוד, יש לתת תמריץ נוסף בסך 10% לערך המוסף ליצוא הטרי ולחומרי גלם חקלאיים המיועדים לתעשייה.

לצורך זה דרוש תקציב נוסף של 70 מיליון ש"ח [illegible].

אין לתת תמיכה זו באופן שווה לכל היצוא, אלא לתמוך יותר בענפים העוברים משברים זמניים ופחות בענפים שמצבם סביר יחסית. לשם כך יש להקים ועדה משותפת למשרד החקלאות, משרד האוצר ונציגי החקלאים, אשר תקבע את חלוקת התמיכות לפי מצב הענפים בכל שנה.

בשנה השוטפת נמצא ענף הכותנה במשבר חמור ונדרשת לו תמיכה גדולה יחסית. לפני שנתיים היה בהדרים משבר חמור ובעת הזאת הוטב מצבנו של ענף זה.

יכולתנו להתחרות בשווקי היצוא תלויה בהתקדמות במחקר ופיתוח ויישומו. המחקר חייב לתת תשובות למוצרים חדשים ושלא בעונתם הקבילה, לטכנולוגיות חדישות [illegible] יעילות היצור, ההדברת [illegible] ומזיקים, לשימוש יעיל יותר במים [illegible] ובכל תחומי היצור. החקלאים משתתפים, ומוכנים להשתתף גם בעתיד במחקר. התקציב המוצע הוא 21.3 מיליון ש"ח והשתתפות החקלאים 6.6 מיליון ש"ח. מוצע להגדיל התקציב ב־7 מ', תקציב הממשלה ב־7 מיליון ש"ח והחקלאים [illegible] מיליון ש"ח.

להוזיל את המים בעקבות הוזלת החשמל

[illegible]

הקלה לבצורת בשבי נזקי טבע

[illegible]

טור החדשות

מחירי המזוט מכבידים על התעשייה והיצוא

התאחדות התעשיינים בישראל התריעה לפני הממשלה, כי ההורדות האחרונות במחירי הדלק, בארץ אינן תואמות את הירידה העולמית במחירי המזוט.

לטענת התעשיינים, בחודש ינואר 86' הגיעו מחירי המזוט הבינלאומיים לשפל [illegible] השנה, בעוד התעשייה בארץ נדרשת לשלם 160 דולר הטונה [illegible].

בתקופה שבין יוני 84' לאפריל 85' [illegible] מחירי המזוט בארץ לאלה שבאירופה ונעו בין 180־190 דולר לטונה. [illegible]

[illegible] ישראל 10 מיליון דולר בין החודשים מאי 84' לינואר 86'. [illegible]

החישובים בהתאחדות התעשיינים מראים, כי התעשייה בישראל משלמת בשנה 400 מיליון דולר [illegible] ישירות של מזוט ואותו סכום על חשמל. [illegible] התעשיינים, כי [illegible] האחרונה, [illegible] בישראל, גרמה לתעשייה בארץ תשלומי יותר של 100 מיליון דולר [illegible] בתכנון את ירידת מחיר הפחם, שאמורה היתה להביא לירידת מחירי החשמל.

מפעלי יצוא גדולים בארץ, [illegible] בעלויותיהם אילו הורדו מחירי האנרגיה [illegible].

הריבית בשוק החופשי — 25% צמוד

מיחזור בכספים בשוק החופשי גרם באחרונה עלייה בשיעורי הריבית האפקטיבית ל־25 אחוז לשנה, נוסף על ההצמדה למדד.

עד לפני תקופה לא ארוכה ניתן היה לקבל הלוואות צמודות מדד, בעיקר מחברות ביטוח, בריבית אפקטיבית של 4־7 אחוז. שעורי ריבית אלה נקבעו בין היתר באמצעות שיטה של „גניבת מדדים". כלומר, ההלוואה ניתנת סמוך למועד פרסום המדד, ומוחזרת מיד לאחר פרסומו. בדרך זו „בוצרת" ההלוואה שני מדדים נוספים, בנוסף על ריבית של 4 אחוז לשנה שמותר לגבות לפי החוק, ותשלום עמלה מיד עם מתן ההלוואה.

יצויין כי הבנקים, שעד לתקופה האחרונה לא נתנו הלוואות צמודות, אלא רק תעודות פקדון [illegible] למתן הלוואות, החלו בעצמם להיכנס לתחום זה ולהעניק הלוואות צמודות.

א.ש.

התעשייה האווירית תספק שירותים ל„פאן אמריקן"

[illegible] של התעשייה האווירית זכתה באחרונה במכרז למתן שירותי תחזוקה למטוסי חברת התעופה האמריקנית הגדולה „פאן אמריקן" הנוחתים בישראל. הצעת [illegible] על פני הצעותיהן של חברות אחרות ועל פני האפשרות [illegible] תחזוקה עצמאית.

[illegible] התעשייה האווירית צויין, כי נציגים של חברת „פאן אמריקן" הגיעו במיוחד מאירופה כדי לסייר במתקני התעשייה האווירית, וכי בעקבות סיור זה נתקבלה ההחלטה. [illegible] שהצעת המחיר שהציגה החברה היתה הוזלה.

[illegible]

א.ש.

לא אוהבים תיירים בבנקים

מה עושה תייר המבקש להמיר את הדולרים שברשותו במטבע ישראלי? הוא רשאי כמובן להמיר את כספו בדלפק הקבלה של המלון בו הוא שוהה ואז יקבל שקלים, כדרך כלל על־פי שער נמוך אפילו מזה המופיע בעתון היומי. ואם תאמרו לו שילך לבנק, עם השער הרשמי, הרי שעצה זו תעלה לתייר לא מעט בדמי עמלה גבוהים, שיעשו את העיסקה לבלתי כדאית. מכר שלי, אורח מקנדה, כמעט סירב לדבר עמי לאחר שהצעתי לו כי ימיר כספו בבנק.

„ראה איך עשקו אותי", התלונן בנופפו בטופס ההמרה שקיבל בסניף בנק תל־אביבי. „ביקשתי להחליף מאה דולר בשקלים חדשים. הבנק גבה ממני 2.33 דולר עמלה. חשבתי שאולי נפלה כאן טעות והלכתי לבנק אחר — לא קשה למצוא בנקים בתל־אביב. הפעם המרתי רק 20 דולר. בבנק זה גבו ממני 1.30 דולר דמי עמלה".

בפעם השלישית כבר לא נזקק האורח שלי לשירותיו של בנק. כשהגיע ליפו העתיקה „ברנק" אליו צעיר, ולא הרפה ממנו עד שהמיר אצלו 50 דולר, תמורתן קיבל שקלים לפי שער של 1.6 שקל חדש.

בצלאל עמיקם

צמצומים אצל יבואני הרכב

יבואני הרכב נערכים בימים אלה לקראת צמצום ניכר בעסקיהם, מאחר שהממשלה אינה מאשרת להם להעלות את מחירי הרכב.

ליבואנים הובטחה תשובת הממשלה כבר לפני מספר שבועות. מאז הוצגו להם דרישות שונות, אך האישור להעלאת מחירים לא התקבל.

מתחשיבים שהגישו היבואנים למשרדי האוצר והתחבורה עולה, כי שיעור ההתייקרות הנדרש במכוניות אירופיות המיובאות מגרמניה וצרפת מגיע עד 30 אחוז, ונובע מהשינויים בשערי המטבע ובהתייקרויות אצל היצרנים.

באוצר, ככל הנראה, אין כוונה לאשר את מלוא ההתייקרות ובכל מקום הוא נוקט במדיניות של סחבת. בין היתר דורשים עתה מהיבואנים להודיע על צמצום היבוא ל־50 אלף מכוניות בשנה הקרובה ול־45 אלף כבר הסכימו. לפיכך החלו היבואנים בהכנת תוכניות חירום, שכן אין הם מסוגלים לכסות [illegible] במחירים [illegible]. תוכניות חירום אלה כוללות צמצום העסקים ופיטורי עשרות עובדים.

א.ש.

גם הסוחרים רוצים קרן משרון

התאחדות הסוחרים פנתה בימים אלה לשר התעשייה והמסחר בבקשה להקים קרן משותפת לממשלה ולהתאחדות, כדי לסייע לסוחרים שנקלעו לקשיים כספיים בגלל התמוטטות הספקים שלהם.

הנהלת התאחדות הסוחרים הכללית רואה בדאגה את העובדה שבאחרונה נקלעו מספר רב של ספקים לקשיים. ספקים אלה אינם מסוגלים לעמוד בהתחייבויות שלהם כלפי הסוחרים, למרות שהם קיבלו כבר חלק מן התמורה.

לאור ההערכות כי המצב הכללי יוחמר בשנה זו, תובעים הסוחרים הקמת קרן משותפת לממשלה ולהתאחדות הסוחרים הכללית בארץ, שתסייע לסוחרים אשר נקלעו לקשיים בגין התמוטטות ספקים.

א.ש.

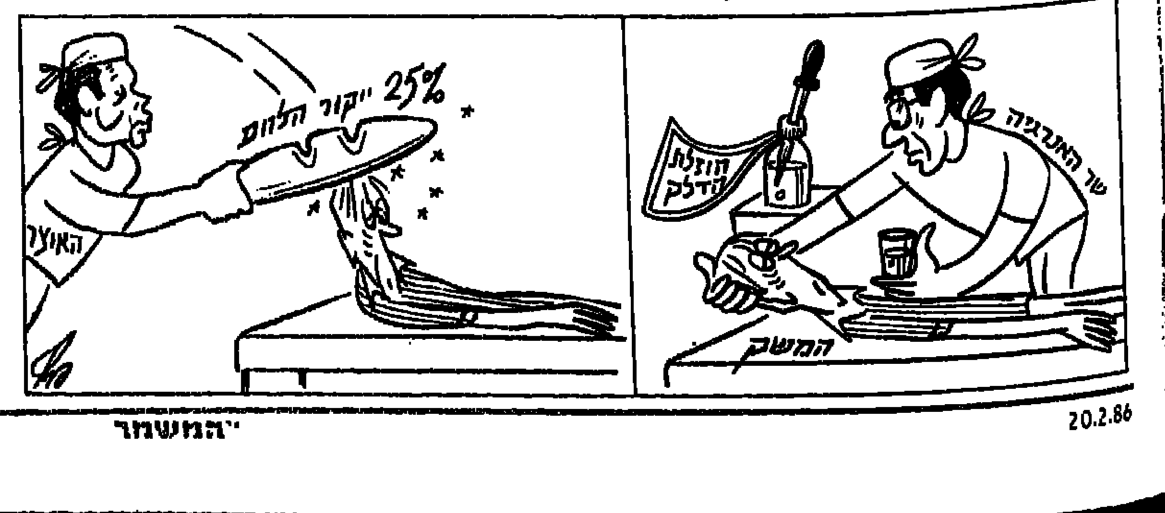

דיבוק של שנאה

עאיד ועאידה, בני דודים, נישאו בלי הסכמת ההורים. האב מאיים להורגם. בשבדיה לא קיבלו מקלט. עכשיו הם מסתתרים תחת כנפי נעמת. ופתרון עדיין אין

מאת מירה יערי

הסיפור הבא לא נלקח דווקא מתוך תיק במזכירות של בית־משפט. זה סיפור מהשטח, שחלק מהנוגעים בו רואה את מעשי משתתפיו בגדר פשע חמור. האהבה עשתה את האוהבים בסיפור לאנשים בודדים. העיוורון עשה את הקרובים להם למוכי סנוורים, והם רודפים את האוהבים ותובעים אותם בעוון זימה ופלילים.

עאידה מוחמד סרחן, בת 23, ועאיד נימר שדידה, בן 24, הם בני־דודים מהכפר הבדואי ערב אל־שיבלי שבמורדות המזרחיים של הר תבור ואמו של עאיד היא אחות אביה של עאידה. לכל אחד מהצעירים עוד שמונה אחים ואחיות. עאיד סיים את לימודיו התיכוניים בבית־ספר בכפר השכן, דבורייה, ואביו תיכנן עבורו לימודי רפואה באיטליה. שלח אותו לשיעורי ערב באנגלית בנצרת, ובינתיים עבד עאיד כפועל בניין. עאידה סיימה ט' כיתות ובגיל 15 יצאה לעבוד במפעל „דלתא". בתוך כך נקשרו הדודנים בקשרי אהבה והתחתנו, על אפו ועל חמתו של נימר שדידה, אביו של עאיד. זה איים עליהם בכל רע, עד שנשאו רגליהם וברחו לשבדיה, אל אחיו הגדול של עאיד, הנשוי לשבדית ובעל אזרחות, הגר בעיר הנמל הדרומית מלמה.

עאיד ועאידה הגיעו לשבדיה עם אשרת תיירים לשלושה חודשים, שהוארכה כמה פעמים. משסירבו להאריך להם את האשרה ביקשו מקלט מדיני, בנימוק של סכנה לחייהם בהיותם נרדפים על רקע רומאנטי. לפני שמונה חודשים גם נולד בנם הבכור, מורד. הממשלה השבדית, שמוטרדת בבעיות אבטלה והגבלת העובדים הזרים, לא התרגשה מפנייתם ומהסכנה הנשקפת להם ולפני כחודש גורשו השניים, עם בנם הפעוט, משבדיה, על פי החלטת ממשלה. מאז הגיעם לארץ הם מתחבאים.

בעקבות פניית ראש המועצה המקומית ערב אל־שבלי, נמצאת המשפחה בטיפול נעמת. דוברת נעמת, אורנה ביבר, מסרה שבמשך זמן־מה הוסתרה המשפחה גם בקיבוץ. נעמת מנסה להביא לסולחה בין ההורים לזוג הנוגרש, בסיוע מתווכים בכפר. היועצת המשפטית של נעמת, עו"ד רפנה בוסתן, מסרה שלנעמת הגיעה הידיעה על המשפחה באמצעות השגרירות השבדית, והם מטופלים במרכז גדול המטפל בנשים שיש סכנה לחייהן. עד היום, אמרה עו"ד בוסתן, טופלו במרכז כ־3000 מיקרים של נשים בודדות שהיה איום על חייהן. זו לראשונה נקרא המרכז לטפל במשפחה הבורחת מפני איום כזה.

משיחות עם כמה מתושבי ערב אל־שיבלי מתברר, שלא מדובר בסיפור אהבה בדואי, ששורשיו במסורת שממנה גם נגזרת העלילה הקשה, אלא בדיבוק אישי של שנאה שאחז באביו של עאיד, נימר שדידה בן ה־50. נימר עובד כשוער בבית־החולים „העמקי" של קופת־חולים בעפולה. הוא נושא אקדח ברישיון. בפנים חיוורים משנאה הוא אמר השבוע: „את הבחור הזה אני לא רוצה לראות בחיים. כל זמן שאני בחיים. אוי ואבוי לו אם אראה אותו בעיניים. אין שום רחמנות בשבילו בלב שלי. אם הוא רוצה את החיים שיברח הכי רחוק משבילי ושבכלל לא יחזור. גידלתי אותו, לימדתי אותו, שפכתי על זה כסף. רציתי שיהיה לו מקצוע. אמרתי לו שיתחתן אחר־כך. יש עוד בחורות. תתרחק ממנה. היא לא שווה אותך. אפילו לא גמרה לימודים. אבל הוא דווקא עשה מזה פרינציפ וקילל אותי. הרבצתי לו מכות עד שברח מהבית. עכשיו יש לי תשעה ילדים פחות אחד. מי שלא שומע בקול אבא שלו לא נקרא בן. גמרנו איתו. אפילו יבוא פרס, אני לא אסכים שיחזור הביתה. רק אם יזרוק אותה לגמרי ואת התינוק יתן מתנה למישהו. אז אני מקבל אותו. אבל ככה, שילך. ואוי ואבוי לו שיעיז להתקרב לכיוון שלי. הרג לי את החיים. אלוהים עוד יעשה לו עונש שימות ברעב. הורדתי אותו מהאדמה, מהבית, הכל חילקתי לשמונה אחים ואחות שלו. אני בן 50, זרוק כאן כמו כלב לפרנס את המשפחה. אי אפשר בלי מקצוע. לא שמע לי, אז שיתייבש וימות".

בכפר, כאמור, מדברים אחרת, אבל ללא הועיל. ראש המועצה המקומית, עלי שיבלי, בכל נסיונותיו לפיוס וסליחה לא הצליח למחות את השנאה. אומר עלי: „דיברתי עם נימר שהוא התחיל בטעות וממשיך עם טעות. הצעירים החליטו להתחתן ואני מצטער שיש בכפר שיבלי עוד מחשבות של ימי הביניים. רציתי להביא את המשפחה לכפר. אבל אני פוחד שיקרה אסון בין המשפחות. האמא של הבחור והאבא של הבחורה אחים. למה בכלל צריך להגיע למצב כזה? איך אנשים שחיים בדורנו חושבים מחשבות איומות כאלה? האבא של עאידה לא מתנגד שיחזרו, רק מפחד מנימר שמאיים על כולם. ועכשיו הולך לתת גט לאשתו, אמא של עאידה בגלל מה שקרה. לכן פניתי למזכירות נעמת, מאשה לובלסקי, שתעזור לזוג".

ראש המועצה שיבלי, כמו מרבית תושבי הכפר, מעדיפים כותרות מסוג אחר. אבל בינתיים הסיפור הזה עושה כותרות. שלושה עתונאים משבדיה הגיעו לראיין את הורי הזוג והביאו גם תמונה של המשפחה הצעירה. ההורים של עאיד סירבו להסתכל בתמונה וגירשו את העיתונאים. עלי לקח את התמונה ואמר להם „בעתיד, אם תרצו לראות את הילדים שלכם, תשלמו כסף". קשה להניח שנימר שדידה ירצה לראות את בנו בעתיד הקרוב. דוברת נעמת אמרה שתתקבל למשטרה כדי שיקחו ממנו את רשיון הנשק.

הזוג עדיין מחפש מקלט בגלל סכנת חיים על רקע רומנטי. נעמת מטפלת וכך גם ראש המועצה. נשאר רק לקוות שהסיפור ייגמר בשטח ולא יגיע לתיק פלילי של מזכירות בית־משפט.

עאידה, עאיד והילד הפעוט — מי יתן מחסה!

כמו קרש

הבדואי אשם מראש

סייד באדרי הניח מלכודת לגנבים. פקח הסיירת הירוקה החליט שהכל כוון נגדו. השופט לא השתכנע. עכשיו בודקים אם יש עילה לתביעה על עדות שקר של הפקח

מאת שלי יחימוביץ'

לפני חמישה חודשים הגיע פקח „הסיירת הירוקה", יוסי קובלסקי, אל משטרת מרחב הנגב. קובלסקי התלונן, כי באיזור שבט אלסייד שבנגב, הוצב לו מארב בדמות קרש, ובו שורת מסמרים. הוא סיפר כי עלה עם רכבו — ג'יפ של רשות שמורות הטבע — על הקרש, ולמכוניתו נגרם נזק. „אם הייתי נוסע יותר מהר, הייתי יכול להיהרג", אמר קובלסקי.

למשטרה לא היה צורך בחקירה נמרצת מדי. סייד באדרי (28) משבט אלסייד, הודה מיד, כי אכן הוא זה שהניח את הקרש. הוא נחקר והוגש נגדו כתב־אישום פלילי. בבית־המשפט הוצג סיפור קצת שונה מזה של הפקח.

בשטחו של סייד באדרי יש גנרטור. הגנרטור מושך אליו גנבים, וסייד באדרי החליט ללכוד את הגנב. את הקרש — לפי גירסתו — אכן הניח במקום. אולם הקרש לא יועד לאיש מלבד לאותו גנב. באדרי גם הציב במקום נער צעיר, בן אחיו, שיזהיר את הנוסעים בכלי־רכב מוכרים. הנער אכן זיהה את הג'יפ הירקרק של הרשות, ונופף בידיו לאות אזהרה. הג'יפ עצר. אחרי הנער יצא גם סייד באדרי, והשניים ניגשו אל הפקח.

„ראינו שזה הרכב של הרשות", סיפרו בבית־המשפט. „ועצרנו אותו לפני שהגיע למסמרים. הוא עצר שלושה־ארבעה מטרים לפני הקרש, ושאל מה הבעיה. אמרנו: שמנו פה מסמרים נגד גנבים, אל תעלה על זה. אחר־כך הוא הוציא את הקרש ושם אותו באוטו. ואמר: אתם שמתם את זה בשבילי. אני אראה לכם מה זה גנבים".

זיכרון קצר

תקר בגלגל, על־פי גירסה זו, לא היה ולא נברא. הפקח עוד ישב אצל משפחת באדרי, שתה קפה ונהנה מהכנסת האורחים שלה, כתמיד. אגב, גם הפקח עצמו לא הכחיש שהיחסים בינו לבין המשפחה תקינים, וכי לעולם לא היה מתח כלשהו בינו לבינם.

הפקח גם הודה כי הנער נפנף לו בידיו. אולם הדבר היה — כך אמר יוסי קובלסקי — לאחר שכבר עלה עם רכבו על הקרש.

בהכרעת הדין שלו, אמר השופט שמואל מינצר, כי די היה בכך שהדרך אינה ציבורית, כדי לזכות את הנאשם מכל אשמה. „אין זה סביר לראות ככביש כל שטח חקלאי בלתי־מגודר, משום שאולי יימצא מישהו שיעבור דרכו. מכאן, שהמקום שבו היה הקרש עם המסמרים — לא הונח בדרך ציבורית ודי בכך לתוצאת הזיכוי".

„אבל", אמר השופט, „לא אעשה את מלאכתי נאמנה אם אתעלם מהנסיבות הרבות המחשירות מאוד את עדותו של עד התביעה קובלסקי. כי היא לא היתה עדות אמת, והדבר מחייב חקירה נוספת. אם נניח את ההנחה המרשיעה", אמר השופט, „לפיה שימת הקרש היתה מעשה כמעט חבלני. כלומר, שייעדו את הקרש לקובלסקי או לאנשי שמורות הטבע — תתעורר תמיהה מדוע יודהה הנ"ל בפני המתלונן בתורת האיש שעשה את המעשה. הרי נקל לו לטעון שאין הוא יודע מי טמן את המלכודת ולמשוך עצמו מכל מעורבות כבך, בייחוד כשהמתלונן, מבחינתו, חייב לטעון שלציבור יש גישה למקום".

על עדותו של הפקח אמר השופט: „כבר בשלב זה אומר, שבשים לב למרחק הזמן בין האירוע לבין תאריך עדותו, ובשים לב לנהות האירוע, שבו כביכול נסתכנו חיי המתלונן, הוא גילה זיכרון קצר ביותר במידה מדהימה". כך למשל, לא זכר הפקח היכן החליף את הגלגל, שלדבריו ניזוק. „ליקויי זכרונו של העד לא הרשימו אותי בכיוון של תמיכה בגרסתו", אומר השופט. „אבל ישנה כאן נקודה נוספת: הצמיג שנקרע — אייהו? אדם שהצמיג שלו נקרע כתוצאה מפעולה חבלנית... היה באופן ספונטני מביא את הצמיג למשטרה... ומדובר באדם שהוא פקח על שמורות הטבע והסיירת הירוקה... המצוי במידה מסוימת בהליכי בית־המשפט".

„השופט שגה"

השופט מתח ביקורת גם על המשטרה: „תמיהה היא בעיני, ולא אוכל הבן, מדוע לא ביקשה המשטרה לשים ידה על אותו צמיג. מדוע לא ביקשה לבדוק את הריצוצים שנעשה, כביכול, במוסך".

השופט מינצר תמה, אולם מראה כי אין כאן מקום לתמיהה. במשטרה לא פקפקו בעדותו של פקח הסיירת הירוקה. עובד ציבור הנהנה מסמכויות רבות של שוטר, נראה שמהימנות עדותו של קובלסקי היתה בה והאית, עד כי איש לא מצא לנכון לבדוק עדות זו. הבדואי, מראש, היה בחזקת אשם.

השופט מינצר אמר עוד, כי אילו קיבל את גירסת הפקח, היה שולח את סייד באדרי למאסר. על הגירסה שדחה, אמר השופט: „מכל הסיבות שתארתי, אני חושב מאד בעד קובלסקי יוסי, שהוא לא אמר את האמת בעדותו בשני. וחשד זה טעון חקירה נוספת".

סייד באדרי, כאמור, זוכה מכל אשמה. עכשיו נשארת שאלת הפקח. מה ייעשה לפקח של הסיירת הירוקה, שיש חשד כבד שנתן עדות כוזבת וגרם כמעט להפללת אדם חף־מפשע?

דובר משטרת מרחב הנגב, פקד עמירם אוזלאי, אומר: „לאור מסקנותיו של כבוד השופט מינצר בהכרעת דינו, הועבר החומר ללשכת החקירות של מרחב הנגב, לעיון ולחקירה מחודשים. אם ימצאו ראיות לכך שמדובר בעדות שקר, יועבר התיק לפרקליטות מחוז הדרום".

שאלתי את מנהל הסיירת אלון גלילי, אם יש כוונה לנקוט צעדים משמעתיים כלפי הפקח. גלילי אומר: „כפי הנראה, נגיש ערעור על פסק־הדין לאחר שאשוחח עם היועץ המשפטי שלנו. נראה לי, שיש בו הרבה מאוד טעויות, שגיאות ואי־הבנות. למשל, הוא (השופט) אומר שם כל הזמן 'הרשות', כשהוא שמדובר על הסיירת (והסיירת היא גוף המשתייך לרשות). השופט מתעלם לגמרי מכך, שהאיש (סייד באדרי) הודה בזה שהוא שם את הקרש. הוא לוקח את הדין לעצמו ועושה מעשה שיכול לסכן חיי־אדם. יש הרבה נושאים בהם שגה השופט. אני מאמין ביוסי, ואני עושה את הבדיקות הפנימיות לאשר או לא לאשר את האמונה הזו. ההיפוך מהשופט".

יד לכיס

מאת בצלאל עמיקם

ארנו דיאל, שודרי רם־קומה המתגורר שנים רבות בקנדה, היה מאושר. לפני שנים אחדות הגיע לארץ בראש קבוצת חברי הכנסיה הבינלאומית למעצר אחדה לישראל. המעצר החגיגי וההכנות לכבודו מילאו את ליבו גאווה מתרוננת. אלא שקדרת האירועים קיצצה את תוכנית ביקורו ומהארץ עצמה ראה מעט מאוד.

בימים אלה שב ארנו, עם רעייתו, לביקור פרטי. „רציתי לחוש כתייר רגיל לכל דבר" — הוא אומר, עדיין רוטט מהתרגשות. ביום הראשון לביקורו בירושלים צעד בוטח וטוב־לב בחברת רעייתו לעבר גן הקבר שבדרך שכם. שם, על־פי מסורת הפרוטסטנטים, מקום קבורתו של ישו. סמוך לשער לשם נטפלו אליו שני נערים מוכרי גלויות. השנים דחקו את ארנו גבה הקומה אל קיר האבן, ובשעה שאחד מהם כמעט רחף את מרכולתו לנגד אפו, תחב עמיתו יד לכיסו של התייר ושלף ממנו את הארנק, ובו 150 דולר במזומן, כרטיסי אשראי ורשיון נהיגה, המשמש גם כתעודת זהות. חיש קל זינקו השנים לעבר הגדר, דילגו מעליה ונעלמו.

בני הזוג־הנדהמים מיהרו להזעיק, באמצעות עובדות הגן, את המשטרה. פרש משטרתי הגיע למקום. אך העבריינים הצעירים כבר היו הרחק משם. ארנו הופנה למרחב ירושלים במגרש הרוסים, שם הגיש תלונה. עובדות הגן לא היו מוכנות לשתף־פעולה בזיהוי הפושעים, אותם הכירו, מחשש מפני פעולת־נקם. וכך קצרה יד החוק מלהושיע. מארנו דיאל ורעייתו נבצר מלהופיע במסדר זיהוי שהוצע להם נוכח לוח הזמנים הצפוף. עוד סיפור של גניבה שגרתית.

„קליינטורה" מוכרת

האמנם יצאה דיבתנו מארץ שהומסים בה תיירים?

רב פקד רונלד דיין, מפקד משטרת „הקישלה" בעיר העתיקה, סבור כי ניתן ללכוד את מרבית הכייסים וחוטפי הארנקים, אם יהיה שיתוף פעולה בין זרועות המשטרה לבין התיירים וכמובן הסוחרים. דיין וצוות עוזריו מכירים היטב את „הקליינטורה" שלהם ואין הם מתקשים לשים את יד החוק עליהם.

מסביר דיין: „הבעיה שלנו היא לא כל־כך עם העבריינים אלא עם התיירים. הם אמנם דמויות המפתח בחשיפת הפושע לאחר שעלה בידינו לאתרו. אך מסיבות אובייקטיביות הם נמנעים מלסייע בידינו להביאו למשפט".

רתיעה ממתן עדות

הסיבות נשמעות פרוזאיות לחלוטין. חלק מהתיירים הנישדדים שוהים כאן פרק זמן קצוב ולפעמים הם יוצאים מגבולות המדינה תוך שעות. אחרים חוששים לאבד יום סיור בשל מסדר זיהוי ואינם רוצים לפגוע בתוכנית הטיול שלהם בשל כך. ישנם תיירים שפשוט נרתעים ממתן עדות מרשיעה, מחשש מעשי נקם של ידידי העבריין או בני משפחתו. הם נמצאים בארץ זרה, בלי להכיר את אורחותיה, והדבר האחרון שיעשו הוא להשבית את שמחת חופשתם. סכומי הגניבות נעים בדרך כלל בין 40 ל־100 דולר ולכן אין ההכרעה לוותר על מיצוי הדין בעבירה — קשה. הסכום קטן יחסית.

רב פקד רונלד דיין עתיר נסיון בטיפול במיגזר הערבי. הוא שירת שנים רבות ביריחו ובראמאללה, דובר ערבית רהוטה ויש לו קשרים אמיצים עם האוכלוסיה המקומית. ממגירת שולחנו הוא שולף נתונים סטאטיסטיים מאלפים: „את ירושלים העתיקה פוקדים יותר ממיליון תיירים בשנה. בסך הכל נרשמו 83 גניבות ארנקים ו־53 חטיפות תיקים. אחוז הגילויים הוא כחצי. בתחומי פשיעה אחרים, כמו אונס, נחשפו המבצעים ובעבירות על מעשים מגונים אחוז ההצלחה הוא 75 אחוזים. זהו מספר קטן יחסית ופעולות המניעה שלנו גורמות לירידת שיעורי".

מהם האיפיונים של חבורת העבריינים מהעיר העתיקה?

רונלד דיין מצייר תמונה עגומה של מציאות חברתית העשורת ברובע המוסלמי. עוני ומצוקה מולידים פשיעה, היקפה שגדל בשל הקשיים הכלכליים. הבית אינו משמש עורף נוצק נגד פשיעה ותופעה נפוצה היא שמעשי אבות, דור ראשון לפשיעה, הם סימן לבנים. יש גם „יבוא" של עבריינים, שמגיעים לשחר לטרף מחוץ לעיר. „תפקידנו אינו לחנך, אלא למנוע פשיעה. זאת אנו מבצעים על־ידי נוכחות מתמדת של אנשינו במוקדי תיירות וצליינות. כמובן שלא ניתן „לכסות" כל אתר בכל שעות היממה. לכן אנחנו משתדלים להתחקות אחר העבריינים וללכדם.

מסדר זיהוי בושל

ללישכתו של דיין נכנס תייר מצרפת. יום קודם לכן נשדד בשער יפו וארנק הכסף שלו נגנב. בלשי המשטרה הצליחו לעצור צעיר, שעוברים ושבים ראו אותו נמלט מהמקום. עתה המתין אותו צעיר למסדר זיהוי, כולו נרגש ומתוח.

השוטרים אספו כמניין נערים. כשהחשוד ביניהם, והתייר עבר ביניהם — אך נכשל. מפגש של רגע עם הגנב לא נחרט דיו במוחו ותמונתו היטשטשה. בעצמת נפש שוחרר החשוד יחד עם רעיו הצעירים. רב פקד דיין הודה: „אני מקווה לא לראות את פניך עוד כאן".

הודעות תכנון

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה נס־ציונה
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה נס־ציונה בקשה להקלה באזור בנייה בחלקה 112 בגוש 3815.
ההקלה נבקשת באזור מגורים א/1 שבו ניתן לבנות בהתאם לתכנית המתאר נס/1/1, 10 בתי קומות. מבקשים להתיר בנייה של 35.5% בבתי קומות.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא להקלה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה בתוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. לאחר מועד זה תובא כל התנגדות שהוגשה כנ"ל לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבנייה והיא תחליט בנדון.
ניסן קרוספסקי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת [illegible] בחלקה 101 בגוש [illegible] [illegible].
את התכנית 50/86 ניתן לראות במשרדי הועדה.
התנגדויות אפשר להגיש תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ז. אלרואי, יו"ר הועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965 — הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אישור להקלה לפרגולה בשטח 25 מ"ר בלבד ברחוב לוי אשכול מס' 64 גוש 6896 חלקה 49 תיק בנין 12/2100/064.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל בקיום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בססי, סגן ראש העירייה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב–יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה והלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס, בגוש 6207 חלקה 297 רח' [illegible] 11, דהיינו [illegible] לתעלה לבטל מרפסת.
על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.
אורי עמית, ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — ר"ג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, בקשה ליתן אישור להקלה של חלקה מס' 58 בגוש 10049 ברחוב שד' ויצמן דהיינו: תוספת בניה של 5.1% נוספים לשטח הרצפה הכולל.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת היתר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אינג' י. בהנא, ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה להקמת מוסך לאופנועים באזור בטורים במושב היוגב גוש 11479, 11480, חל' 13.
כל מי שיש לו התנגדות להקלה זו רשאי להגיש התנגדותו המנומקת לועדה המקומית לתכנון ובניה יזרעאלים.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.
שמואל כהן, יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, בקשה ליתן אישור להקלה של חלקה מס' 402 בגוש 10035 ברחוב הרצל דהיינו: חריגה של 10% לקו בנין צדדי המותר לפי החוק.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת היתר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אינג' י. בהנא, ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, בקשה ליתן אישור להקלה של חלקה מס' 151 בגוש 10035 דהיינו: תוספת בניה של 5.1% נוספים לשטח הרצפה הכולל.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת היתר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
אינג' י. בהנא, ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן בקשה להקלה בנכס, בגוש 6143/6136 חלקה 186/356 רח' [illegible] 4, דהיינו הקלה של 10% בקווי בנין צדדיים.
על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.
בכבוד רב, אורי עמית, ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — רמת־גן

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס, בגוש 6128 חלקה 247, 246, 245 רח' מצפה ארלוזורוב, דהיינו: תוספות 2 קומות, ע"י עבור 2 הקומות ו־6% עבור מעלית. שיפור הדירות בשטח נטו של המגרש.
על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.
אורי עמית, ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

עירית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי [illegible] בקשה להקלה והתייחסות לבנייה בגוש 6540 חלקה 42 [illegible].
כל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה פ"ת בקשה למתן הקלת בניה בגוש 6324 חלקה 68/א' ברח' פפר פינת עוזיאל.
לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור ג' בו מותר להקים בניין דיור בן 4 קומות על עמודים ודירות גג עד 110% בנייה 12.74 דירות.
בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בניין דיור בן 4 קומות על עמודים ודירות גג 121% בנייה, 13 דירות.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
ד. תבורי, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה – פ"ת

טלוויזיה

[illegible]

רדיו

קול־המוסיקה
[illegible]

קולנוע

תל־אביב · **ירושלים** · **חיפה** · **רמת־גן וגבעתיים** · **נתניה** · **חולון** · **בת־ים** · **הרצליה** · **באר־שבע** · **חדרה**
[illegible]

תיאטרון

תיאטרוני ישראל
הערב, יום ה', 20.2
תיאטרון הבימה:
המלך מתיא הראשון: 15.00, 17.30
הבית ברחוב שינקין: 21.00
הפרדס כפר סבא: 20.30
התיאטרון הקאמרי
יאקיש ופופצ'ה
בבימוי נולה חנוך לוין: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ה' 20.2 בשעה 22.22
[illegible] בצוותא

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
ריפ"ח עד־יהב - חולון
חולון
אדוה - הופיין 51
ירושלים
אדאר - ב. בסורי ה. יובל
נתניה
ריפ"ח לאורה - סמילנסקי 9
פתח־תקוה
ריפ"ח כללית - חיים עוזר
רמת־גן
ריפ"ח - ריש"ר 11
תל־אביב
כס - פרישמן 60, ריפ"ח כללית - אבנסטרים 7
חיפה
רננה - שד' הנשיא 11
רחובות
בגל - הרצל 155

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש איכילוב, תל־אביב — בימים ב', ה', ו' — כירורגיה ופנימית ילדים — כל השבוע.
● בית היולדות איכילוב תל־אביב — בימים א', ג', ד', שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה
● בית החולים לניאדו בנתניה בתורנות המקרים הדחופים — כל השבוע, כולל שבת

ירושלים
ביקור חולים - יולדים
שערי צדק - פנימית, ילדים
הדסה ע"כ - כירורגית, אורטופדית, עיניים, אא"ג

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הסתדרות לרפואת שיניים בישראל
תל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות 21.00–24.00 בכל ימי שבת וערבי חג בין השעות 15.00–24.00, בשבתות ובחגים בין השעות 10.00–21.00.
[illegible]
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
[illegible]
מרכז מידע לנפגעות אונס
[illegible]
עזרה ראשונה נפשית
[illegible]
סילוק מטרדים
[illegible]

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, נצרת, חולון, פתח־תקוה, באר־שבע, נהריה, נתניה, אילת, חדרה — 100

מד"א

[illegible]

מוקד קופ"ח כללית

[illegible]

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום:
בימים א'–ה': 7.30
בימי ו' וערבי חג: 7.30

לבני־ברק ולחיפה:
בימים א'–ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.10

מתל־אביב לירושלים:
מת"א דרום בימים א'–ה': 16.00
מבני ברק 18.00

לחיפה: בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.10, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.10, 12.00, 13.00, 14.00

לנהריה: בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00

מחיפה, בת־גלים:
לירושלים א'–ה': 7.00
לתל־אביב א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.10, 10.00, 11.10, 12.10, 13.30, 14.30, 15.10, 16.30, 17.10, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.10, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.10, 14.10
מנהריה לחיפה ולתל־אביב:
[illegible]

נצחון דרמטי להפועל ת"א בגליל 101:104 לאחר הארכה

הגליל הוליך במחצית 40:59 * לארגי הישווה בסל של 3 נקודות שתי שניות לסיום — 87:87 * יעקבי הכריע הקרב בסיום

● כדורסל

מאת עמית הל

20 נקודות יתרון לא הספיקו אמש לכדורסלני הפועל הגליל־העליון במשחק הראשון ברבע־הגמר בפליי־אוף, אמש בכפר־גלעדי. הפועל ת"א התאוששה בצורה נפלאה מפיגור של 59:40 בהפסקה, הישוותה שתי שניות לסיום בסל של 3 נקודות מידי מייק לארגי — 87.87 וניצחה בהארכה — 101:104.

2000 צופים שנדחסו לאולם בית־ציפורי בכפר־גלעדי (קהל שיא) חזו במשחק דרמטי, מורט עצבים, בו לא ניצלה קבוצת הגליל־העליון את יתרונה הגדול וירדה מנוצחת. אכן, היה זה הפסד אכזרי.

מה שהתרחש במחצית הראשונה לא רמז על ההמשך. שחקני הגליל היו בשיאם ומוטטו ממש את יריביהם מהפועל ת"א, שלא מצאו מענה למשחק השוטף והיעיל של המארחים. הפועל ת"א פתחה אמנם היטב והוליכה בדקה ה־2 — 3:6, אולם מהדקה ה־5 חל מהפך והגליל שלטה במגרש. שמואל זיסמן, ברד ליף וארז חזן נתנו הצגה גדולה. מ־15:17 העלו המארחים ל־16:23 בדקה ה־7. היחידי שניסה לאיים על היתרון המשכנע של הגליל היה מייק לארגי. אולם גם הוא לא יכול היה למנוע בעד של סלים — 32:48 בדקה ה־15. 40 שניות לסיום, במצב של 39:57, ביצע זיסמן מבצע משכנע — 39:59. מרסר עוד הוריד בנקודת־עונשין ל־40:59.

בהפסקה הופיע באולם ארל ויליאמס, לבוש אזרחית, והתיישב על קצה ספסל הפועל ת"א כשחבריו מתעלמים ממנו.

שחקני הפועל ת"א, שידעו שאין להם מה להפסיד, החלו לצמצם — 47:61. זיסמן נראה שהוא מושך רגל ואינו מסוגל להמשיך. רוני כהן החליפו. לגרג סימס נזקפה עבירה רביעית ומנקין החליפו. אבל הגליל עדיין שמר על יתרונו — 57:72 בדקה ה־29. שחקני הפועל ת"א שכבר היו במתקפה והבטחון חזר אליהם ניצלו אובדן־עשתונות בשורות יריביהם והורידו בדקה ה־31 ל־63:75. סימס חזר והגליל עוב צהל — 14 נקודות הפרש.

הדרמה הגדולה החלה בשלוש הדקות האחרונות. הלות הורה 75:87. קליש, שהחליף את פרישמן, קבע 84:87. 40 שניות לסיום. ליף ניסה לשמור על הכדור. צימרמן ביצע עליו עבירה 17 שניות לגמר. הגליל נטל כדור מהצד. חמש שניות מהסיום איבד רוני כהן את הכדור ולארגי צלף סל של 3 נקודות שתי שניות מהסיום — 87:87.

הארכה. סימס מהגליל כבר היה בחוץ, עם חמש עבירות, בדקה ה־36. למרות זאת הוליך הגליל — 89:91. נרנדת סלים. מתח עצום. הפועל ת"א עלתה ליתרון 94:96 ע"י עמוס פרישמן המצויין בדקות ההארכה. ליף הישווה ל־96:96. מרסר 98:96 להפועל ת"א. שתי דקות לסיום. חזן צלף סל של 3 נקודות — 98:99 לגליל. פרישמן, בשני כדורי־עונשין, החזיר את היתרון להפועל ת"א — 99:100. בראון לא ויתר — 100:101 לגליל. יעקבי החזיר — 101:102 להפועל ת"א, כשנותרו 37 שניות. עבירה של יעקבי על זיסמן, הרכז המנוסה החטיא את כדור העונשין ועופר יעקבי קלע עוד סל 7 שניות לגמר — 101:104. פסק־זמן בגליל. שתי שניות לסיום דרך ליף על הקו והכדור עבר להפועל ת"א, שחגגה נצחון חוץ מפתיע.

מרסר קטף 12 כדורים חוזרים להפועל ת"א ובראון 9 לגליל. זיסמן קלע 3 סלי 3 נקודות; חזן — 2 וליף — 1 לגליל; לארגי — 3 ויעקבי — 1 להפועל ת"א.

שתי הקבוצות יקיימו גומלין ביום ראשון בת"א.

שפטו: פישר ועובדיה.

● להפועל ת"א קלעו: לארגי 35; מרסר 25, פרי מן 8; יעקבי 11; צימרמן 7; פליישר 2; קליש 2 ואמסלם 2.

● להפועל הגליל־העליון קלעו: ליף 27; חזן 23; סימס 19; זיסמן 17 ובראון 15.

יעקב אדלר, מאמן הפועל ת"א, היה בהלם: "המפנה חל כאשר התחלנו לנצל את שחקני הפנים, ובעיקר את מרסר. לארגי היה מצויין. כבר לא האמנתי שאפשר לנצח. ממש לא חלמתי על כך".

ארל ויליאמס: "הגליל עשו המון שגיאות. אני עדיין שייך להפועל ת"א. אינני יודע אם אשחק ביום ראשון".

אדלר: "אם יהיה בריא — ישחק"...

שמואל זיסמן: "היינו מצויינים במחצית הראשונה. לא נרים ידיים. הכניסה שלי בסיום המחצית הראשונה גמרה לי את הרגל. כל הכבוד להפועל ת"א".

גם מוצקין במנצחות

● כדוריד

מאת יוסף חכם

גם קבוצת הכדוריד של מכבי קרית־מוצקין שעלתה העונה לליגה הלאומית, במנצחות. אמש גברה ביהוד במחזור הי"ז על הפועל פתח־תקוה — 13:24, לאחר 6:15 במחצית.

כתבנו שמעון קרויר, מדווח שקבוצת הפועל פ"ת גילתה חולשה מדהימה ושוערה הלאומי, ישראל פלטה, היה אחד מגורמי־ההפסד. לעומת זאת היו המנצחים מקרית־מוצקין נמרצים. שערים למכבי קרית־מוצקין: דוד עמר 9; מימון עמר 4; טל 3; שיפטן 3; בלום 3 ושובניק 2. להפועל פ"ת: שיבי 4; גולדארט 3; ינקובין 2; קוז'קרו 2; ברו 1 וחלותה 1. שפטו גורוזין וצבירין.

* המוליכה, מכבי ראשון־לציון, הכניעה באולמה את מכבי רחובות 18:27, לאחר 7:17 במחצית. כתבנו יצחק פרי מדווח שאת השערים למכבי ראשון־לציון הבקיעו: צרפתי 6; כנען 5; פופקו 4; יוסיפוביץ 3; דרוקר 3; מוכשוביץ 2; אלון 2; בשן 1 ואילדיס 1. למכבי רחובות: בלדר 11; זיו 3; מדינה 2; גלבוע 1 ושמחי 1. שפטו גוטליב ויעקובוביץ.

* באולם האוניברסיטה ברמת־אביב ניצחה קבוצת הפועל רמת־גן ללא קושי את קבוצת התחתית של מכבי פתח־תקוה — 19:24 (8:12). שערים להפועל רמת־גן: סומך 6; קושניר 5; זלינגר 5; פרוכטר 3; זרמונסקי 2; ספרן 2 וגרא 1. למכבי פתח־תקוה: בכר 6; פריקמן 5; צ'ילנון 3; קביליו 2; יואב דורון 2 ואורן 1. שפטו: שרה ווילברצויג.

* בהיכל הספורט העירוני ברחובות חזה כתבנו תמור חופי בנצחונה הביתי של קבוצת הפועל רחובות על מכבי הארזים רמת־גן — 20:26, לאחר 6:14 במחצית. את השערים להפועל רחובות כבשו: גוז 6; אלמוסנינוס 6; יורם כהן 5; ארלר 3; רנן 3; משיח 2 וגמליאל 1. למכבי הארזים רמת־גן: מועלם 7; שמש 6; הניג 4; זלמנוביץ 2 ועמבר 1. שפטו: רוזנברג ומאיה.

* באולם בקיבוץ רמת־הכובש קצרה קבוצת מכבי נתניה נצחון חוץ על הפועל נופיים — 23:27 (11:11). שערים למכבי נתניה: לפלר 12; דוידאי 5; פינקלשטיין 2; בכר 2 ופפרוביץ 2. להפועל נופיים: הרבון 9; זיפרט 5; בס 5; אלון כהן 2; אריה כהן 1 ופרידמן 1.

* באולם הי"א במכון־וינגייט גברה הפועל ראשון־לציון על אליצור הרצליה — 18:24, לאחר 7:10 במחצית. שערים להפועל ראשון־לציון: דיין 8; אבירן 5; גלזר 3; גובלטש 3; רפאלי 3; גולנסקי 1 ודנון 1. לאליצור הרצליה: מנריל 9; שמירט 4; פינזילבר 2; סלע 1; ליבה 1 ודוני נתן 1.

המחזור הי"8 יתקיים ביום ראשון.

הטבלה
(לאחר המחזור הי"ז)

.1	מכבי ראשל"צ	309־430	31
.2	הפועל רמת־גן	310־357	28
.3	הפועל רחובות	277־370	27
.4	הפועל ראשל"צ	353־403	25
.5	מכבי נתניה	405־431	22
.6	הפועל פ"ת	327־344	18
.7	מכבי רחובות	347־332	18
.8	אליצור הרצליה	361־338	10
.9	מכבי ארזים	380־295	9
.10	הפועל נופיים	372־312	7
.11	מכבי פ"ת	386־315	6
.12	מכבי מוצקין	448־325	2

ברצלונה הביסה את צסק"א 81:100

במשחקים הראשונים בחצי־גמר גביע־אירופה למחזיקות־גביע בכדורסל, גברה ברצלונה באולמה על צסק"א מוסקבה — 81:100 (35:47).

סקאבוליני פזארו מאיטליה ניצחה את תוכנטוד קאדלונה, על חורו־שליסל — 100:102 (55:57).

הרניק הורחק לשש שנים מחברות בהפועל

ארבע שנים נוספות יהיה מנוע מלייצג את הפועל במוסדות הספורט

דוד הרניק, חבר מזכירות מרכז הפועל ויו"ר איגוד הטניס, הורחק אתמול לשש שנים מחברות בהפועל ועוד ארבע שנים יהיה מנוע מלייצג את הפועל במוסדות הספורט.

הרניק הועמד בפני ועדת המשמעת העליונה של הפועל לאחר שהציג את מועמדותו ליו"ר איגוד הטניס באסיפה הכללית שהתקיימה ב־3 במארס 1985, בניגוד להחלטות מוסדות הפועל.

בית־הדין, בהרכב עו"ד יוסף וינשטיין (יו"ר), עו"ד גבריאל קראוס ועו"ד חיים ברקן, קיבלו את ההחלטה פה אחד.

ביקשתו לדחות את ביצוע גזר־הדין עד לאחר בירור הערעור שעומד להגיש לא התקבלה.

ועדת המשמעת, שמסקנותיה משתרעות על שישה עמודים, ציינה בין השאר: "דוד הרניק עשה כל מה שנציג תנועה בעל מצפון לא היה מעז לעשות. הוא התנכר למוסכמות ולנורמות מקודשות, המיר פי שולחיו וכפר בכבוד והזיקות ההכרעות של החברה הדמוקרטית, התנועה אותה יצג ושבזכותה הגיע לפיסגת המעמד והכל בגלל "נגיעיו הנשגבים" להמשיך ולהחזיק בשררה. אותה לא אבה לנטוש על־אף שחוייב לעשות זאת לפי החלטת המוסדות".

עוד נאמר בפסק־הדין: "המרשג כלנתרזיום הטביע בארץ אות קין על כל הנמנים עם מחנה שנוטש תנועתו, מנצל את המנדט שקיבל מתנועת האם ומשרת גופים זרים. דוד הרניק הוא תופעה מוזרה מבחינה זו, מעין "טעטנו". מצד אחד נטש התנועה ונבחר בכוחות וקולות אחרים כשכל הדרכים כשרות. מצד שני, אחז בקרנות המזבח וטען לנאמנות להפועל, ממה־נפשך — כלום אפשר לאכול עוגה ולהשאירה שלמה? מזור ותמוה".

"יותר מכל חפשנו כדור הרניק, כאיש תנועה ותיק, חבר מזכירות מרכז הפועל, אדם בעל השכלה משפטית ויו"ר מצליח של איגוד הטניס את הדוגמא האישית והמופת לנוער. לדור ההמשך בתנועת ספורט הפועלים. והכל שאיננו יכולים לומר שזהו האיש וכאלה עלינו לגדל ולטפח. הוא גדע את הענף עליו ישב וכמעט כרת את העץ כולו".

חברי ועדת המשמעת ציינו: "החלטנו לא למצות עמו את הדין עד תומו ולא להטיל עליו את העונש המכסימלי ההולם ביצועו של העבירות החמורות על ידו".

דוד הרניק, יו"ר איגוד הטניס, הגיב אמש: "גזר־הדין איננו עומד בשום יחס לנסיבות המקרה, וההרשעה ממש אבסורד מוחלט. כל העניין מזכיר לי טריבונאלים עממיים בבריה"מ. אגיש ערעור בפני בית־הדין העליון של הפועל, תוך 14 יום. אמשיך לשחק טניס ולפעול לפיתוח הענף".

סיכוי קלוש למכבי ת"א — הערב במדריד

שרות "על המשמר"

"אנו לא הפייבוריטים לנצח הערב. נעשה את כל המאמצים כדי לא לאכזב. כל מישחק בכדורסל הוא סיפור חדש. ובפני שריאל מדריד הפתיעה אותנו ביד־אליהו במשחק הראשון אנו מסוגלים להפתיע אותה בביתה" — כך מאמן מכבי ת"א, צבי שרף, שקבוצתו תתמודד הערב ב־8.30, שעון ישראל, בפאבילון של מדריד עם ריאל מדריד.

לי ג'ונסון, שלא השתתף במשחק־ההפסד נגד ריאל מדריד בהיכל הספורט ביד־אליהו (102:93) בגלל שבר בידו, ישחק הערב. "לי ג'ונסון, קווין מאגי, דורון ג'מצ'י ומיקי ברקוביץ נמצאים בכושר טוב: חבל רק שלא היו לנו בזמן האחרון משחקי־מבחן" — ציין שרף.

על היריבה, ריאל מדריד, אמר מאמנה של האלופה הישראלית: "ריאל מדריד עדיין לא איבדה את סיכוייה להעפיל למשחק־הגמר בגביע־אירופה לאלופות. היא ידועה במשחקה המהיר והמדוייק. להבדיל מהמשחק בת"א ישותפו הפעם בהרכבה פרננדו מרטין ואחיו אנטוניו, שלא שיחקו בגלל פציעה ומחלה. לכן עדיפים סיכויי־הנצחון שלה הערב".

במכבי ת"א מקווים כי הרכז מוטי ארואסטי יוכל ליטול חלק במשחק הערב.

ארואסטי לא יפתח נגד ריאל * הספרדים בכושר טוב — רוצים לעלות לגמר * שרף: נשתדל להפתיע

הערב, אס"כי לא יפתח כנראה בחמישייה. ארואסטי ששב למשחקים ולאימונים לאחר פגיעה בבטנו, לא החלים כליל.

בנוידה שארואסטי לא יהיה כשיר יפתח במקומו חן ליפין, יחד עם דורון ג'מצ'י, מיקי ברקוביץ, קווין מאגי ולי ג'ונסון.

מכבי ת"א שהגיעה לפנות ערב למדריד ערכה אמש אימון באולם המוכר לה היטב.

המאמן הספרדי לולו סאינז, המעודד מכושרה הטוב של קבוצתו בשבת מול ברצלונה, במשחק שפוצץ, יפתח בחמישייה שתכלול את הרכז המצטיין חואן אנטוניו קורבלאן, איטוריאגה, פרננדו מרטין, והאמריקנים ריין רובינסון ולינטון טאונס.

ישפטו: ריגאס (יוון) וריצ'ארדסון (אנגליה). המשקיף יהיה אונרוב (הולנד).

ג'ונסון שבר את הסל

מכבי ת"א נאלצה להתאמן אמש במדריד על סל אחד... הסיבה: לי ג'ונסון עלה בתחילת האימון על החישוק ושבר אותו.

מלמיליאן יתאמן כנראה היום בבית"ר ירושלים

פרשת הכדורגלן אורי מלמיליאן שלא שותף שלשום במשחק ההפסד של בית"ר ירושלים למכבי נתניה (2:1), סערה גם אתמול. הבוקר ייפגש מלמיליאן עם יו"ר התאגיד, משה דדש, ולדבריו יוסדרו העניינים והכדורגלן יטול חלק באימון הקבוצה אחר־הצהריים.

מלמיליאן, שהחווה עמו לא כוכב, לא התייצב לאימון לפני המשחק עם מכבי נתניה והיעדר על־ידי מאמנו דרור קשטן.

השניים החליפו אחרי הניצחון דברים קשים בכלי התקשורת. המאמן קשטן, הידוע במזגו הנוח, עדיין לא נרגע אתמול מתגובתו לפגוע בו בתום המשחק. נראה כי ימשיך לנקוט ביד־חזקה ולא יוותר מהאוהדים.

יו"ר תאגיד הכדורגל של בית"ר ירושלים, משה דדש, ניסה אתמול להרגיע את הרוחות בהביעו תקווה כי הכדורגלנים יקבלו באימון היום את כל המגיע להם וגם מלמיליאן יפוצה.

אוהדי בית"ר ירושלים הקנאים מתכוננים לבוא היום לאימון הקבוצה כדי לראות מה יקרה עם כוכבם...

● בטורניר הנוער עד גיל 18 בכדורגל בקאטאר, גברה בראזיל על מערב־גרמניה 1:2, ומצרים ניצחה את אלג'יריה 0:1. תוצאות נוספות: אורוגוואי — קאטאר 1:1; מרוקו — איטליה 0:1.

שחקנים — גיל וגובה

ריאל מדריד

.4	רובינסון	27	2.05
.5	דל־קוראל	29	1.92
.6	רומאיי	26	2.13
.8	טאונס	25	2.03
.10	פ. מרטין	23	2.06
.11	קורבאלאן	31	1.84
.12	רולאן	33	2.07
.13	הרננדז	19	1.92
.14	איטוריאגה	26	1.96
.15	א. מרטין	19	2.08

מאמן: מנואל סאינז
עוזר־מאמן: קליף לויק

מכבי ת"א

.4	לאסוף	30	2.09
.6	שטיינברגר	20	1.84
.7	ארואסטי	32	1.88
.8	נלסון	30	2.08
.9	ברקוביץ	32	1.96
.10	שטרייכמן	18	1.95
.11	ליפין	20	1.82
.12	ג'מצ'י	25	1.98
.13	מאגי	27	2.02
.15	ג'ונסון	29	2.09

מאמן: צבי שרף
עוזר־מאמן: משה וינקרנץ

משחק חגיגי בפאביליון

מכבי ת"א — הערב בקרב ה־30 עם ריאל ● בעוד שסיכויי האלופה הישראלית להעפיל לגמר אפסיים עשוי כל נצחון לקרב את הספרדים לבודפשט ● לשחקני מכבי ת"א אסור להסתכל על טבלת בית־הגמר...

● גביע אירופה

מאת ישראל פז

מכבי תל־אביב — הערב שוב בפאבילון של מדריד מול ריאל מדריד, בבית־הגמר ב־גביע־אירופה לאלופות בכדורסל. מעולם לא ניצחו מיקי ברקוביץ וחבריו את מועדון־הכתר של ספרד בהיכל הלוהט במדריד, אבל תמיד יש פעם ראשונה. האם תהיה זו הערב?

המשחק הערב יהיה חגיגי. תהיה זו ההתמודדות ה־30 בין שתי הקבוצות. 24 תחרויות בגביע־אירופה. חמש נוספות בטורנירים בינלאומיים שונים. בין היתר — בגביע הבין־יבשתי.

מכבי תל־אביב תוכל לשחק הערב ללא עצבים במדריד. סיכוייה להגיע לגמר גביע־אירופה ב־3 באפריל בבודפשט קלושים. ריאל מדריד, לעומת זאת, שואפת להעפיל למשחק המכריע. היא תהיה מתוחה יותר, אולי גם עצבנית. ואם אכן כך יהיה אפשר שדווקא הערב תישבר מסורת הנצחונות הביתיים של ריאל מדריד.

שנאה — ואחווה

מכבי ת"א לא ניצחה אמנם במדריד מאז תחילת המיפגשים בין שתי הקבוצות ב־1968, אבל יש קבוצות שהצליחו לעשות זאת. עובדה. גם העונה הנחיתה ציבונה זאגרב מהלומה ביתית על ריאל באולמה — 91:108. פירושו של נצחון זה שריאל אינה חסינה באולמה.

למולה של ריאל לא מוכרח ההפסד הביתי נגד ציבונה להזיק לקבוצה. אם תמשיך לנצח באולמה, במידרון בגביע־אירופה. הסיבה: ריאל כבר זכתה בשני נצחונות־חוץ — בתל־אביב ובלימוז'.

כדורסלני מכבי ת"א חייבים לשכוח את אותו משחק אומלל העונה בהיכל־הספורט ביד־אליהו כשריאל הלמה באלופת ישראל — 93:102. אמנם לי ג'ונסון לא שיחק — ואתו זה אחרת — אבל גם בלעדיו לא היתה סיבה לשחק גרוע כל־כך. כדאי גם לא לשכוח שבאותו משחק נעדר משורות ריאל אחד משחקניה היעילים, פרננדו מרטין, שהחלים כליל מפציעה ובשבועות האחרונים חזר לכושר מעולה.

ריאל מדריד נמצאת כיום בעיצומם של משחקי פליי־אוף קשים ומתישים. רק בסוף השבוע שעבר גילתה האלופה הספרדית הוותיקה יכולת טובה כשהוליכה בדקה האחרונה 95:90 בברצלונה. ואז פוצץ המשחק ע"י אוהדיה הקנאים של ברצלונה, שלא יכלו לשאת יותר את הבזיון... קרב בין מדריד וברצלונה מעמיד בצל גם את משחקי הדרבי התל־אביבי הלוהטים. משחקים אלה בין שתי הגדולות בכדורסל הספרדי הם "מלחמת חיים ומוות". אמר לי עיתונאי ספרדי: "אחרי השנאה הגדולה בין הקבוצות במיפגשי הליגה והגביע קשה לי להבין את האחווה בין הכדורסלנים כשלובשים את מדי הנבחרת"...

חיסול הסיכויים

לעומת הפעילות האינטנסיבית של ריאל נאלצה מכבי ת"א להרפות מהרסן. הליגה נסתיימה לפני כשלושה שבועות. רק ביום שני השבוע, החלו משחקי הפליי־אוף. אין להניח שהמאבק עם מכבי רמת־גן ברבע־גמר הפליי־אוף תרם משהו לגיבושה של מכבי ת"א. זה כפי שהעידו אלה שחזו במשחק, היה פחות מאימון.

השאלה הערב תהיה אם מכבי ת"א תתעלה לשיאה. ברור מעל לכל ספק שביכולת בינונית תוכל שליטה של ג'ונסון ומאגי בלוח לסלים ויום קליעות מוצלח של ברקוביץ וג'מצ'י — לא תוכל מכבי ת"א להפר את מסורת ההפסדים בפאבילון של מדריד. מה גם שהצופים ייכנסו הקהל לפעולה. אוהדי ריאל יודעים שאסור לקבוצתם להפסיד באולמה. מעידה פירושה הגדר סיכויי האלופה הספרדית להגיע לגמר.

חניכיו של המאמן צבי שרף אינם צריכים להסתכל על טבלת בית־הגמר. עליהם לשחק — ולנצח. אם יקרה נס ויעלו — בוודאי טוב. אך גם אם לא יזכו באחד המקומות בבית שיצילו לפחות את יוקרתם בשלושת המשחקים שנותרו להם: שניים בחוץ והקרב נגד ריאל, והקרב האחרון בפיילאנו נגד סימאק ואחד בבית (עם לימוז').

פטרוביץ קלע 16 וציבונה הובסה 90:66

קבוצת סימאק מילאנו, אלופת איטליה, הביסה אמש את ציבונה זאגרב — 66:90, לאחר 31:46 במחצית, בבית־הגמר בגביע אירופה לאלופות.

כוכב המשחק היה האיטלקי ממוצא אמריקני, דנטוני, שקלע 22 נקודות והיטיב לשמור על הכוכב היוגוסלבי דראזן פטרוביץ, שהסתפק ב־16 נקודות בלבד.

טבלת הב"ג

.1	ז'אלגיריס	7	631־621	12
.2	סימאק	7	623־680	11
.3	ציבונה	7	684־667	11
.4	מכבי ת"א	7	636־657	10
.5	ריאל	6	551־545	9
.6	לימוז'	6	538־593	7

במשחק נוסף הערב יתמודדו בקובנה: ז'אלגיריס ולימוז' הצרפתית.

וילקינס וקאואנס המשחקים באיטליה ישארו יום נוסף

שני כדורגלני נבחרת אנגליה, המשחקים בליגה האיטלקית, ריי וילקינס (מילאן) ונורדון קאואנס (בארי), יזכו במתנה בלתי־צפויה: בעוד שחבריהם לנבחרת אנגליה יחזרו למולדתם מייד לאחר המשחק, ביום רביעי, יישארו השניים לילה נוסף בארץ ויחזרו רק למחרת לאיטליה.

על הסדר הנוספתי של התאחדות האנגלית, תעיד העובדה שמלון הילטון בת"א נתבקש לשכן את הכדורגלנים בזוגות. לפי שמות שנקבעו מראש: השוער שילטון עם חלוץ לינקר; השוערים וודס ובייליי; סטיבן וסטיבנס; וודקוק ואנדרסון; ברנס ודיקסון; בירדסלי וודלר; טומסון והודל; פנויק ורייט; מרטין ובוצ'ר.

הקפטן בריאן רובסון יתגורר בחדר אחד עם פיטר ריד וכאמור, "החדר האיטלקי" יהיה של וילקינס וקאואנס.

ליברפול — יורק 1:3 בהארכה

קבוצת הכדורגל של ליברפול עמלה קשה אור לאתמול כדי לעלות לסיבוב השישי בגביע האנגלי, כשניצחה במשחק־החוזר את יורק סיטי מהליגה השלישית — 1:3 לאחר הארכה. בתום הזמן החוקי היתה התוצאה 1:1.

ליברפול תארח בשלב הבא את המנצחת בין ווטפורד וברי, שנערכה פעם נוספת ל־3 במארס.

הסקוטי ג'ון וורק העניק יתרון לליברפול בדקה הי"9. אולם טוני קאנהאם הישווה שניות מעטות לפני ההפסקה. הדני יאן מולבי (94) והסקוטי קני דלגליש (98), כבשו בהארכה.

המשחק בין טוטנהאם ואברטון נידחה ל־4 במארס; ווסטהאם — מנצ'סטר־יונייטד, ל־3 במארס, והמשחק בגביע הליגה בין אסטון וילה ואוקספורד ל־25 בפברואר. מילוול — סאותהמפטון בגביע האנגלי ב־3 במארס, ובאותו תאריך ישחקו גם ארסנל ולוטון; ברייטון ופיטרבורו.

כתוצאה מדחיות המשחקים, יתאפשר לשחקנים הבין־לאומיים של נבחרת אנגליה, להופיע נגד ישראל, ב־26 בחודש ברמת־גן.

● הטניסאית המערב־גרמנית, סטפי גראף בת ה־16, ניצחה ברבע גמר הטורניר בבוקה־ראטון, פלורידה, את זינה גאריסון מארה"ב 2:6, 7:6, 3:6. במשחקי רבע־הגמר לגברים ייפגשו: לנדל — נייסטרום; קונורס — יאניק נואה; ארברג — מילאן שרייבאר; גי פורג'ה — וילאנדר.

נומדר הורחק לשלושה משחקים

מאת אשר גולדשלגר

יעקב (שוקי) נומדר, חלוץ בית"ר ת"א, נענש אמש בהפסקת פעילות לשלושה משחקים בפועל בגלל צבירת חמישה כרטיסים צהובים. בית־הדין החמיר בעונשו בגלל הרשעות קודמות.

ד"ר קנדה, רופא הפועל ת"א, ויוכי גור, מעסה הקבוצה, זוכו אמש ע"י בית־הדין המשמעתי מאשמת הפרעה למהלך משחק הליגה בין קבוצתם לבין מכבי חיפה. בית־הדין קיבל את טענתם כי נכנסו לשדה המגרש לאחר שהבחינו בשחקן קבוצתם פצוע על כר־הדשא.

בני רמתי מהפועל חולון ומרדכי בן־עמי מבית"ר חיפה הורחקו לחמישה משחקים בפועל. בית־הדין החמיר בעונשם מאחר שלחובתם הרשעות רבות בעונה שעברה. רונן לוזון, שחקנה הצעיר של מכבי נתניה מהליגה הלאומית, נענש אמש בהפסקת פעילות לשני משחקים בפועל ולעוד שני משחקים על־תנאי גם הוא בגלל צבירת חמישה כרטיסים צהובים.

אברהם מנצ'ל, מאמנה המתפטר של מכבי שפרעם, נקנס אמש ב־50 שקל על הערה מיותרת לשופט במהלך קבוצתו לשעבר, במסגרת ליגה א'.

זוהר וייס קבע שיא מצויין ב־400 באליפות־החורף בנהריה

● שחיה

השחיין הוותיק זוהר וייס קבע תוצאה מצויינת — הטובה ביותר שנקבעה אי־פעם בישראל בבריכות קטנות מבחינת הניקוד הבין־לאומי (887) — כששחה 400 מטר ב־3:57.82 דק', בפתיחת אליפות־החורף, אתמול בנהריה.

וייס, חבר קיבוץ בית־קמה, עבר 100 מטר ב־57.74 שנ'; 200 — 1:58.45 דק'; 300 — 2:58.72 דק'.

גם שגב פורת מהפועל הגליל־העליון, שהגיע שני — 3:58.50 דק' — שיפר את שיאו של אמיר גניאל מלפני שש שנים — 3:59.40 דק'. הישגו של פורת מהווה שיא לגילאי 18.

באותו משחה קבע גלעד חן מהפועל גלבוע שיא לגילאי 15 — 4:13.69 דק'.

בין הנשים ניצחה איילת שלזינגר ממכבי נהריה — [illegible] דק'.

ב־100 גב ניצח ערן גרוני ממכבי ירושלים בשיא לגילאי 16 — 59.90 שנ' וכבר בטוחרנות קבע שיא גילאים — 1:00.34 דק'. בין הנשים הגיעה ראשונה אידיס זוהן ממכבי נהריה — 1:11.71 — שיא גילאי 15.

ב־200 פרפר הגיע ראשון דוד קליין מהפועל נהריה — [illegible]. ובין הנשים — הדר קלינבן ממכבי קרית־אונו, שחזרה אחרי פציעה 2:22.70 דק'.

באליפות־החורף בנהריה, שתימשך עד לשבת, מישתתפים כ־400 שחיינים מ־25 אגודות. התוצאות אתמול היו נאות.

היום יתקיימו תחרויות ב־400 מעורב אישי, 100 פרפר, 100 חזה ו־100 חופשי.

התחרויות לגילאים נערכות בבוקר ואילו אחה"צ מתקיימים תחרויות הבוגרים לגברים ונשים.

[illegible]

נקבעו יריבות ישראל בגביעי הנוער

איגוד הטניס קיבל אתמול את הגרלת משחקי גביע־אירופה השנתיים לנוער שיתקיימו הקיץ.

בגביע גאליאה לגילאי 12, תתמודד ישראל בפורטוגל, יחד עם רפריקין, פורטוגל ומקסיקו.

בגילאי 14, בגביע־וילריה, תתמודד ישראל עם איטליה, נורבגיה ויהודה. המשחקים יהיו באיטליה.

בגילאי 16, בגביע־ווריה בשבדיה, תתחרה ישראל יחד עם ציון, הולנד וצ'כוסלובקיה ובין הבנות, גיל 16 בגביע הבלבה בספרד, תתמודד ישראל עם אנגליה ושבדיה ובגיל 18 בגביע־הלבציה. גם כן בספרד, יחד עם ורמניה, שוויץ ובלגיה.

נבחרת סקנדינבית שמנבאים לה גדולות במקסיקו (2)

דנמרק — היורשת של הולנד

המאמן הגרמני פיונטק החדיר בדנמרק משחק התקפי * דנמרק השמרנית ממעטת בתשלומים אבל שחקניה משתכרים סכומי עתק במדינות אירופה האחרות * אלקייר ולאודרופ — מבקיעים מעולים

מאת שבח סברבר

עם סגל כדורגלנים נוחגן, ועם אוהדים נפלאים, תצא נבחרת דנמרק לעיר המקסיקנית קורטארו, שם תתאכסן במלון עקט, כדי להתכונן למשחקי הבכורה שלה בגביע העולמי. מול סקוטלנד, ואחרי־כך נגד אורוגוואי ומערב־גרמניה.

אשתקד קיבלה דנמרק פרס מיוחד מטעם הוועדה הבין־לאומית למשחקים הוגנים בפאריס, על התנהגותם הנהדרת של שחקניה ושל 20 אלף מאוהדיה, בזמן אליפות אירופה שהתקיימה ביוני 1984 בצרפת.

פרשנים ציינו כי הנבחרת הדנית מזכירה את הופעותיה המרשימות של הולנד בתקופת יוהאן קרויף, בשנות השבעים. ורבים מכנים את הדנים "הברזילאים של אירופה".

כדורגלנים כמו אלקייר, ייספר אולסן, מיכאל לאודרופ ומורטן אולסן ילהיבו את הצופים שיבואו לחזות במשחקי הגביע העולמי. אין ספק שהנבחרת הדנית, על מכלול כוכביה הנוצצים, תיתן הצגה בלתי־נשכחת במקסיקו.

החובבנות נפרצה

התאחדות הכדורגל הדנית היא אחת משבע הראשונות שנרשמו בפיפ"א ב־1904. הנציגה הסקנדינבית דורגה באותם ימים שלישית בעולם. אולם לא הצליחה עד כה להעפיל לגמר גביע־העולם.

עד שנת 1971 נשמר בקפדנות תקנון החובבנות בארצו של כריסטיאנסן. כדורגלן מקצועי, שחור הכיתה, לא יכול היה להופיע בנבחרת הלאומית. הסובלים העיקריים היו הכדורגלנים ששיחקו באיטליה, כמו ג'ון האנסן ופרסט מיוהנסן.

חלפו שבע שנים וההתאחדות הדנית נאלצה "להרגיע" את האוהדים כשחתמה על חוזה עם המערב־גרמני ספ פיונטק. על

מיכאל לאודרופ

[illegible]

אפילו הדנים הופתעו מנצחונם ההיסטורי על ארצות אנגליה. הרושם הדביק אותם בהתלהבות לקראת המישחקים בצרפת. כדם לא האיר לדם הכול פנים. ספרד גברה על דנמרק בדו־קרב של בעיטות־11, ועלתה לחצי־הגמר ואחר־כך לגמר.

הליברו בן ה־37

דנמרק המציגה בסגנון משחק ההתקפי שנשא פרי בסיום משחקי הבית המוקדמים לקראת מקסיקו. דנמרק תפסה את המקום הראשון, לפני ברית־המועצות. אותה ניצחה בקופנהאגן 2:4 והפסידה במוסקבה 1:0.

פיונטק, בן ה־45, סירב לקבל את האשראי הכגיע לו כיבים שידעתו טרם הגיעו כדורגלני ל"סופרנינים": "נדומה להולנד ולמה שאירע לנבחרתה בשנות השבעים. כך קם בדנמרק דור חדש של כדורגלנים מחוננים".

פיונטק רואה בליברו מורטן אולסן, בן ה־37, מקבוצת אנדרלכט הבלגית, את מנהיג הנבחרת. זה גם שחקן מבוגר זה מסוגל לשחק בכל התפקידים. לבד משוער. הוא מחזיק בשיא הדני הבין־לאומי — 80 הופעות.

לפיונטק מצבור כוכבים נפלא. כמה מצטיינים משחקים במולדתם: השוערים אולה קייר, בן ה־31 והצי מאסבירג ואולה קוויסט, בן ה־33 מק.ב. קופנהאגן. וכן אלן סימונסן, בן ה־33, קשרה הנפלא של ויילה. הכוכבים ששמם הולך לפניהם בליגות אירופה הם ייספר אולסן, בן ה־25 ממנצ'סטר־יונייטד, שנרכש לפני כשתי עונות מאייאקס

איטליה מוצפת

[illegible]

הפועל אפס שתיים

הפועל בלימה נגד הפועל צמיחה

[illegible]

לעולם לא תצעדי לבדך הפועל ירושלים!
לא תשוב ימשבו — העיקר הרגליים!

אחד האוהדים

טניסאי־שולחן מ־7 מדינות יתחרו בשבוע הבא בת"א

מאת יצחק ויסבין

מצטיין בוגן

[illegible]

צה"ל ממשיך בסריקות — מתעלם מהודעת

(המשך מעמוד ראשון)

העתון „אל איתיחאד" המופיע באבו־דאבי. השיחה הטלפונית התגלתה עם משרד העתון בביירות.

מקורות צבאיים אמרו אמש, שצה"ל אינו מנהל את פעולותיו על־פי הודעות ארגוני המחבלים. צה"ל סירב להתייחס לידיעה מצור על־פיה הוצא אחד החיילים החטופים להורג.

עיקר הפעילות אתמול בשטח הנטרק, התמקדה בסריקות בכפרים ובמעצרים של תושבים חשודים. צה"ל מנצל את נוכחותו בעומק של 13 ק"מ מצפון לרצועה על־מנת לאתר קיני מחבלים וריכוזי נשק המיועדים לפיגועים נגד ישראל ברצועת הביטחון.

היתה התראה

כוח משותף של צה"ל וצד"ל, שפעל אתמול בצהריים באזור כפר חארס, נתקל בחוליית מחבלים שפתחה־באש לעבר כוחותינו. בחילופי האש נהרגו ארבעה מחבלים, כולם אנשי ארגון „חיזבאללה".

ליד גופותיהם נמצאו כלי־נשק ואמצעי לחימה.

במהלך הסריקות אתמול נתפסו מחבלים נוספים, אשר מיוחסים להם פיגועים נגד צה"ל וצד"ל בעבר.

מאות החיילים ההופכים כל אבן, בנסיון לדלות פירורי מידע, סורקים בשטח ערוצי־ואדיות מערות ונקיקים. במהלך שלושת הימים האחרונים נתפשו כמויות גדולות של נשק, קטיושות, טילי „לאו" ותחמושת רבה.

לכתבנו נודע, כי גורמי מודיעין התריעו לאחרונה על שאיפות של ארגוני המחבלים לחטוף חיילים של צה"ל ברצועת המחבלים לצורך מיקוח.

אולי לא חצו

„אני לא יודע על שום אולטימטום שהגיע מביירות ושפורסם ע"י סוכנויות הידיעות ואינני סבור שצה"ל מנהל משא ומתן עם סוכנויות ידיעות, וממילא האולטימטום לא מעלה ולא מוריד" — אמר אתמול אלוף פקוד הצפון אורי אור, המנהל אישית את מבצע החיפושים הנרחב הכולל אלפי חיילים בסיוע נגמ"שים, טנקים ומסוקים.

אלוף הפיקוד הדגיש, שאם יבוא ארגון רשמי וידבר, הוא משער שלצה"ל יהיה מי שישיב לו. אולם צה"ל לא ינהל משא ומתן עם סוכנויות ידיעות, כי לא מדובר כאן על עתידה של רצועת הבטחון אלא על בטחונה של צפון הארץ ותושביה. לדברי אלוף הפקוד, הסריקות יימשכו כל עוד יש סיכוי למצוא את החיילים.

אור הכחיש הידיעות מביירות כאילו היו תקריות אש בין ארגוני מחבלים וצה"ל. אין לנו שום עניין להפריע לתושבים, לא מדרום ולא מצפון, אמר אורי אור.

בתשובה לשאלת כתבים, ציין אלוף הפיקוד שהוא לא יודע אם היו אלה אנשי „אמל" שירו לעבר ספינת הדבור וגרמו למותו של דניאל עמר.

גורמים בכירים מסרו אתמול לכתבנו, שגם במשך הלילה יימשכו החיפושים וכי עדיין יש סיכוי למצוא את הנעדרים — ולדעתם, ייתכן שחוליית המחבלים טרם חצתה את הליטאני עם החטופים.

הרחבה עד הליטאני?

במהלך החיפושים נמצאו עד כה טילי קטיושה, טילי לאו, טילי סטרלה, מרגמות ואמצעי לחימה רבים. אלוף הפקוד אמר, שסילוק הנשק יבטיח את המשך השקט בעתיד באזור.

מעבדה לזיהוי פלילי עדיין ממשיכה לבדוק את המכונית הארומה בה נסעו שני החיילים החטופים. במקום נמצאו מאות קליעים, דבר המצביע על כך שחיילי צה"ל וצד"ל ניהלו קרב־אש לפני שנלקחו בשבי.

הגנראל אנטואן לאחד אמר אתמול, שאנשיו מסוגלים להשתלט על שטח עד הליטאני, וידון על כך עם שלטונות ישראל בתקופה הקרובה.

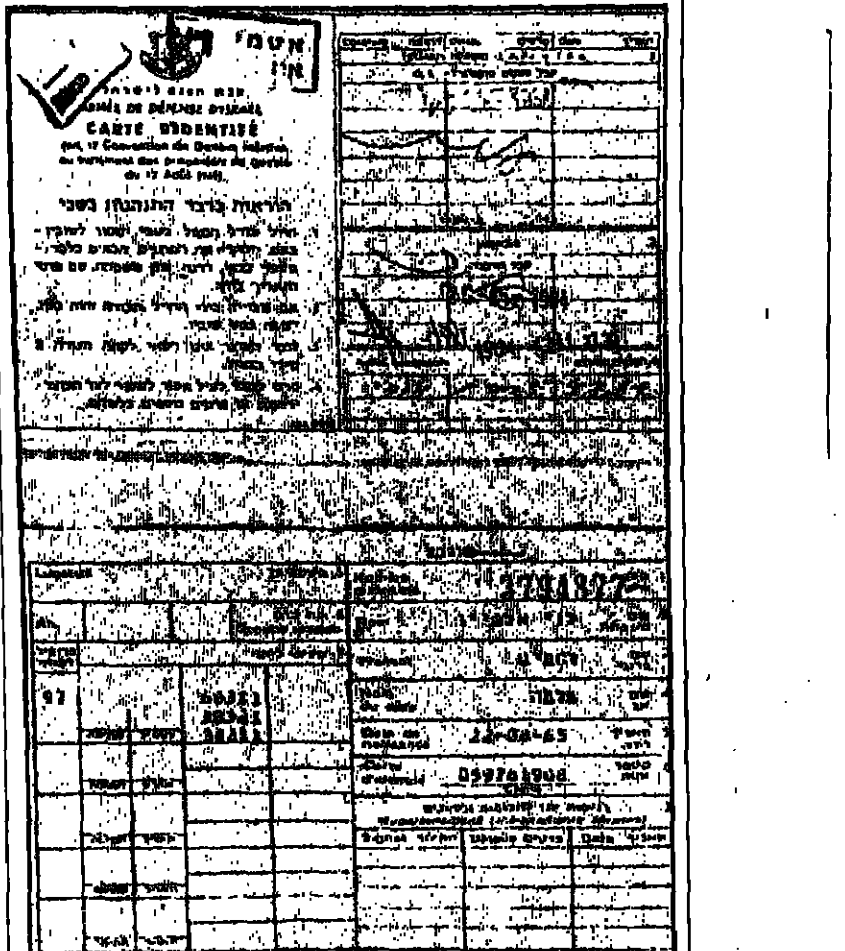
CARTE D'IDENTITÉ
צבא הגנה לישראל

תעודות החייל של שני החטופים יוסי פינק ורחמים אל־שייך כפי שפורסמו ע"י החוטפים בביירות. (צילום־רדיו: אי.פי)

הפתעה ודאגה

(המשך מעמוד ראשון)

שסרבה להכיר בזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינים.

פרייג: נאום חזק

ראש עיריית בית־לחם אליאס פרייג' שיבח את הנאום באומרו כי זה היה נאום חזק ועובדתי. הוא צופה כי לנאום יהיו הדים חיוביים בשטחים. פרייג' ציין כי המלך חשף התקדמות חשובה בעמדת ארה"ב והזהיר בפני המשך הקפאון.

ראש עיריית חברון המודח מוסטפה נתשה, אמר כי הנאום לא תורם לבעייה הפלשתינית. תושבי השטחים מעוניינים שההסכם בין חוסיין לערפאת ימשיך להיות הסכם חי. לדעתו הגדה המערבית ומדינות ערב צריכות לנסות לפייס בין חוסיין לערפאת. עורך בטאון השמאל בשטחים „אל־מיתאק", אמר כי איננו רואה את ערפאת כמנהיג אש"ף. צפינו את כשלון שיחות חוסיין־ערפאת עוד לפני שנה. אנו קוראים לערפאת לתקן את דרכיו ולחזור לאחדות אש"ף.

חוסיין זונח התיאום

(המשך מעמוד ראשון)

את הטרור — כדי להביא לפריצת דרך בתהליך המדיני באיזור.

חוסיין סקר לפרטי־פרטים את המגעים שהתקיימו עם האמריקנים לצורך הנעת התהליך המדיני במזרח־התיכון, אשר בהם היתה מעורבת בעקיפין הנהגת אש"ף.

ערפאת הפר הבטחות

הוא ציין, שבמגעים אלה הסכימה לבסוף ארה"ב לפעול לכינוס ועידה בינלאומית בחסות האו"ם, על בסיס החלטות 242 ו־338. הבטחת הזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתיני ומתן האפשרות לאש"ף להעלות בוועידה זו כל נושא, לרבות זכות הפלשתינים להגדרה עצמית. אולם, ערפאת רחה. לדברי חוסיין, הצעה זו בניגוד להבטחות הקודמות שנתן לירדן.

ערפאת תבע, לדברי חוסיין, שארה"ב תיתן הבטחה מראש בדבר הכרתה בזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינים, כתנאי להסכמת אש"ף להכיר בהחלטות 242 ו־338. בכך גרם ערפאת, לדברי חוסיין, להחמצת הזדמנות נדירה לכינוס ועידה בינלאומית בהשתתפות נציגי אש"ף ולהשגת פריצת־דרך בתהליך המדיני.

לא יילך בלי אש"ף

בנאומו גילה חוסיין, שהוא דחה מספר הצעות אמריקניות להשתלב ביוזמה מדינית ללא השתתפות נציגי אש"ף, או בניגוד לעמדות הקונסנזוס הערבי.

חוסיין טען, כי ערפאת הביע בפניו אשתקד, את נכונותו לאמץ את החלטות 242 ו־338, אך אחר־כך חזר בו מנכונות זו, מבלי לגלות לירדן מבעוד־מועד, שהנהגת אש"ף דחתה בכינוסה בבגדאד, בנובמבר אשתקד, את קבלת החלטות 242.

חוסיין הקדיש חלק ניכר מנאומו לסקירת עמדותיה של ירדן בסכסוך עם ישראל מאז הקמת המדינה. הוא ציין, שירדן פעלה לאחרונה להשגת פריצת־דרך בתהליך המדיני, מתוך חשש מהתחזקות כוחות הימין בישראל והסיפוח ההדרגתי של השטחים, שיוביל בסופו של דבר, לדעתו, לבריחת הפלשתינים לירדן וליצירת סיכון לבטחון הממלכה.

אש"ף הופתע

בקאהיר אמר נציג עבר רחים, נציג אש"ף בבירת מצרים, כי החלטתו של המלך חוסיין לשים קץ „לתיאום המדיני" עם הפיקוד של אש"ף, מהווה „הישג לארה"ב".

עבד רחים הוסיף ואמר, כי ההחלטה הירדנית הפתיעה את אש"ף והטעים, כי הפלשתינים מעוניינים בחידוש המו"מ עם רבת עמון. (ע.ר. ע"צ)

יהודי נוסף הוצא להורג בביירות

אלי חאלאק שהוצא להורג שנה לאחר חטיפתו (צילום־רדיו, אי.פי)

ביירות — הארגון השיעי הקיצוני „ארגון המדוכאים עלי־אדמות", הודיע אתמול על „הוצאתו להורג" של בן־ערובה יהודי־לבנוני רביעי, פרופ' אלי חאלאק, סגן נשיא הקהילה היהודית בלבנון, באשמת היותו „מנהל רשת המוסד" הישראלי.

פרופ' חאלאק נחטף ב־30 במארס 1985, במערב־ביירות המוסלמית, בתקופה שבה נחטפו גם 4 יהודים לבנונים אחרים. שלושה בני־הערובה היהודיים נרצחו מאז ה־26 בדצמבר. אותו ארגון קיבל עליו את האחריות למעשי רצח אלה.

שורת רציחות

בהודעה שפורסמה אתמול בעתון הלבנוני „א־נהאר", מלווה בצילום פולארויד (העתון קיבל שני צילומים כאלה), מסר הארגון כי „הוצאתו להורג של מרגל זה היא תגובה על פעולות הטירור שמנהל ישראל נגד כפרים של מדוכאים בדרום־לבנון".

ארגון המדוכאים עלי אדמות הודיע ב־17 בנובמבר אשתקד כי חטף ארבעה יהודים — חיים האלאל כהן, 39, יצחק טאראב, 70, יצחק ששון, 65, נשיא הקהילה היהודית בלבנון ואלי סירור, 68. ב־26 בדצמבר נרצח חיים כהן, וב־31 בדצמבר נרצח יצחק טאראב.

ב־16 בפברואר השנה הודיע אותו ארגון על חטיפתם של שני יהודים לבנונים אחרים, יהודה בנישתי, ועל רציחתו של אברהם בנישתי. גופתו של זה האחרון נמצאה בשוק ירקות במערב־ביירות. (ע"ר)

רבין: הזדמנות לפלשתינים

(המשך מעמוד ראשון)

והגיעה עת לפעול, יהיה אפשר לקיים מו"מ עם ירדן ומשלחת פלשתינית, על בסיס כל ההסכמות שהושגו עם ארה"ב. עבור הפלשתינים, אמר רבין, זו הזדמנות פז והשאלה היא אם הם מוכנים ליטול את גורלם בידיהם.

עוד אמר שר־הביטחון, כי הוא מכיר בשטחים אנשים, המוכנים בארבע עיניים לומר על אש"ף מה שהמלך חוסיין אמר. אך הם פוחדים לקחת יוזמה לידיהם. רבין, פנה אל הפלשתינים שוב, ושוב ואמר, שאם חוסיין יעודד אותם וישראל תעזור להם, אולי יחליטו לעזור לעצמם.

מקורות במשרד־החוץ אמרו אמש, כי הם זקוקים לזמן כדי להעריך את נאום חוסיין. הם אמרו, עם זאת, כי אינם מופתעים מגישתו כלפי אש"ף. שכן לישראל היה ברור שאש"ף אינו פרטנר למו"מ וכי יכשיל כל מגע. הדרך היחידה להגיע להישגים, אמרו המקורות, היא באמצעות מו"מ ישיר.

כל האופציות

משקיפים מדיניים ציינו אמש, כי אף־על־פי שחוסיין הביע את אכזבתו מן המגעים עם אש"ף והודיע על סיומם של מגעים אלה, למעשה הוא לא סגר אף אופציה, ובכלל זה לא את האופציה להמשיך במגעים עם אש"ף. יחד עם זאת יש בפניית חוסיין אל הפלשתינים בגדה וברצועה ובאשר הם שם וכן אל בני העם הערבי כולו, גם רמז לקיומה של אופציה אחרת.

חוסיין הדגיש, כי ההסכם עם ערפאת מה־11 בפברואר 1985 יוסיף להוות בסיס ליחסים בין ירדן והפלשתינים, ומכאן ניתן להסיק, כי ההצעה האמריקנית מה־29.1.86 תוכל להתקבל על־ידיו, אך רק אם הוא יקבל לכך הסכמה רחבה, כנראה גם של אש"ף. חוסיין אמר בנאומו, כי ב־29.1.86, כאשר ערפאת קיים את השיחות ברבת־עמון כראש משלחת פלשתינית, התקבלה הצעה אמריקנית לפיה — כיוון שאש"ף אינו יכול להחליט לקבל את החלטות מועצת הביטחון 242 ו־338, הוא ימתין ויוכל להצטרף לוועידה הבינלאומית בשלב מאוחר יותר. בינתיים תבוא ירדן לוועידה כזו עם משלחת פלשתינית מהשטחים.

חוסיין השיב בשלילה להצעת ארה"ב, בטענה שאינו מוכן ללכת להסכם נפרד עם ישראל. אולם ייתכן, כי מטרת הפנייה של חוסיין עתה אל תושבי השטחים, אחרי שהמגעים עם אש"ף נכשלו, מעידה על נכונותו לעיין מחדש בהצעה האמריקנית, אך כתנאי לכך הוא מבקש סיוע מתושבי השטחים, על־ידי מתן הסכמתם למהלך כזה, וגם על־ידי הפעלת השפעתם על ערפאת להסכים למהלך כזה.

להקת המחול הספרדית בראשותם של אנטוניו גאדס וכריסטינה הויוס הגיעה אתמול לשורת הופעות בישראל. בצילום: הכוריאוגרף־רקדן אנטוניו גאדס בנתב"ג. (צילום: יעקב כץ)

מוותרים על שעות שינה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

סרן יעקב, העומד בראש אחד הכוחות הסורקים, אמר לנו אתמול, שחייליו מוותרים על שעות שינה כדי להמשיך במבצע החיפושים. „צה"ל הוא צבא קטן יחסית, והנה כאן מרוכזים אלפי חיילים עם מסוקים ונגמ"שים כדי למצוא שני חיילים שנחטפו. זהו כוחנו ועל כך גאוותנו".

„זוהי תחושה מעורבת. אתה רואה את הפחד בעיני התושבים אך גם את השנאה העמוקה כלפינו", אומרים חיילים בפלוגה. שלום דרן מחולון אומר: „יש לנו הנחיות ברורות להתנהג יפה עם האוכלוסיה וכולנו בפלוגה ממלאים הוראות בקפדנות". הערכתם של המפקדים ותחושתם של החיילים היא שקיים סיכוי סביר למצוא את החיילים בחיים.

● מקהלת „הזמיר" היהודית מפינלנד הגיעה לביקור בישראל ותופיע הערב בקונצרט מיוחד במרכז תרבות העמים לנוער בירושלים, יחד עם התזמורת הקאמרית שליד המרכז.

● השר גד יעקובי יציע בישיבת הממשלה ביום ראשון להעניק ליוקנעם עילית מעמד של איזור פיתוח א' בנושא תעשייה עתירת ידע ואלקטרוניקה.

שוטר מג"ב דרש

(סוף מעמוד 20)

המשטרה: „השוטרים הורידו אותי ליד הקונסוליה הצרפתית ביפו וקיבלתי מהם מכות בבטן, בביצים ובראש עם האלות והקסדות שלהם".

סנ"ץ מורג השתולל מזעם

השחקן יוסף שילוח שהיה, כאמור, ער לפרשה סיפר אתמול: „באתי יחד עם יהודים וערבים רבים תושבי יפו להפגין נגד כהנא. אנשי מג"ב טענו שאני משלהב משום־מה את היצרים. למרות שנשמרתי על מרחק מחצר בית משפחת דווידה. השוטרים עצרו אותי והוכנסתי למכונית־העצורים וראיתי שכל העצורים היו עדיין ללא פגיעות. בתחנת המשטרה הושיבו אותי בנפרד מהעצורים הערבים. לאחר זמן מה ראיתי את ג'ואדט אבו־שחדה חבול בפניו ובגופו, עם פנים נפוחות ודם נוזל מהאף, והוא מיילל בבכי. ראיתי עוד קטין אחד עם פה נפוח ועוד בחור עם פנס בעין. ואז הגיע קצין משטרה, סנ"ץ מורג. הוא צעק על שוטרי מג"ב שיפסיקו מיד את ההתעללות בעצורים. הוא דרש את הפרטים שלהם ואמר: ,אם לא תקחו את שני הפצועים הקטינים לבית־החולים, אודיע שאני מתפטר מתפקידי'. סנ"ץ מורג ממש השתולל מזעם ואמר: ,אני מתבייש להיות שוטר כשאני רואה דברים כאלה'. אלמלא התערבותו זו היו השוטרים ממשיכים להכות את העצירים".

שילוח שוחרר ממעצרו לאחר שעתיים. שבעה עצורים שוחררו שלשום ושבעה שוחררו אתמול בערבות של 500 ש"ח כל אחד. עו"ד ג'ורג' קארה מיפו כבר הודיע כי ייצג את השבעה ויגיש בשמם תביעה משפטית נגד שוטרי מג"ב המעורבים בפרשה. לדבריו נערכה ההפגנה נגד כהנא לפי החוק, משום שלפי הנחיות היועץ המשפטי לממשלה מותרת התקהלות שבא לא נישאים נאומים פוליטיים, כפי שהיה שלשום.

מן המשטרה נמסר בתגובה, כי הפגנת הנגד לכהנא היתה לא־חוקית ומשתתפיה השתמשו ברמקולים של מסגד ג'בליה הסמוך, דבר המוכחש בתוקף ע"י המפגינים. עוד נמסר בתגובת המשטרה, כי משתתפי הפגנת־הנגד ידו אבנים בשוטרי מג"ב וארבעה מהם נפצעו והובאו לטפול רפואי.

המשטרה מתייחסת בחומרה

על טענות העצורים כי הוכו ע"י שוטרי מג"ב אמרה אתמול דוברת מחוז ת"א: „בתחנת המשטרה ביפו התפרע אחד החשודים וניסה להימלט מהתחנה ושני שוטרי מג"ב ניסו להרגיעו. קצין משטרה שנכח במקום דיווח על אשר ארע והגיש תלונה על התנהגות אנשי מג"ב. המשטרה מתייחסת בחומרה לעניין". לדבריה איתרה המשטרה מקום מסתור של אלות וסכינים ליד מקום ההפגנה והחרימה אותם. עוד טוענת הדוברת, כי שני העצורים הועברו מבי"ח „וולפסון" ל„איכילוב", משום שאח מוסמך ב„וולפסון", שהוא קרוב משפחה של אחד הנפגעים, ניסה להסית את הצוות הרפואי מלטפל בשוטרים, שלטענתו, נפגעו. דבר זה מוכחש ע"י העצורים שהגיעו לבית־החולים.

הח"כים מוחמד וותד ומוחמד מיעארי הגישו אתמול שאילתה לשר־המשטרה בנושא זה. משלחת של מפ"ם ובה יעקב אשל, אדריס מואסי וג'מל גמאל ביקרה אתמול בבתיהם של שלושה מהפצועים הערבים ביפו ושמעו מהם פרטים על התנהגות המשטרה. ועד תושבי הערים המעורבות ויפו, לוד ורמלה דרש אתמול להקים ועדת חקירה ממלכתית לארועי הפרשה וכן דרש כי יאסר על כהנא לבקר בערים מעורבות.

טלקס

● **ארה"ב ולוב סיימו את התמרונים בים התיכון**

וושינגטון. — ארה"ב ולוב הודיעו אמש, כי סיימו את התמרונים הימיים־האוויריים באיזור הים התיכון — אולם ארה"ב מסרה כי היא עשויה לנהל בחודש הבא פעולות אוויריות מעל למפרץ סירטה.

הפנטגון מסר כי נושאות המטוסים „סאראטוגה" ו„קוראל סי" חזרו לנמל הבית שלהן אחרי שבוע של תמרונים בקירבת חופי לוב.

מקור מוסמך בפנטגון אמר, כי ארה"ב עשויה לנצל את בואה לים התיכון של נושאת מטוסים שלישית בחודש הבא כדי לנהל פעולות אוויריות מעל למפרץ סירטה. (ע"צ)

● **האם קרלוס נעצר?**

קופנהאגן. — משטרת קופנהגן עצרה אדם באשמת אי־נשיאת מסמכי־זיהוי. אך עד מהרה התברר לה כי בידיה כנראה, טרוריסט מבוקש.

המשטרה הטילה איפול חמור על זהותו ועל זהות המדינה ממנה הגיע.

יש המשערים כי אולי מדובר בקרלוס המפורסם הטרוריסט המבוקש ביותר במזרח־התיכון. ידוע כי לעצור קיים מגעים עם ארגון טרור פלשתיני ושמו של אבו־ניאל נזכר בהקשר לכך.

עלי כהן

● **מצרים סוללת כביש חדש בקירבת אילת**

כוויית. — המצרים מסיימים בעת סלילתו של קטע כביש בינלאומי חדש העובר בקירבת אילת — מוסר העתון הכוויתי אלראי אלעאם.

כביש זה מיועד בעיקר לתנועת עולי הרגל המצריים לסעודיה. (ע"מ)

● **האפיפיור הפסיק התבודדות דתית כדי להיפגש עם ג'מאייל**

קרית הוואתיקן. — האפיפיור יוחנן־פאולוס הפסיק אתמול את התבודדותו הדתית לרגל תקופת תענית־לנט, כדי להיפגש עם הנשיא ג'מאייל, ולהביע את דאגתו מהמצב בלבנון.

האפיפיור וג'מאייל, שהגיע קודם לכן מפאריז, שוחחו 25 דקות בספריה הפרטית של האפיפיור ולאחר מכן נפגש ג'מאייל עם „שר־החוץ" של הוואתיקן הקרדינל קאסארולי.

זו הפעם השניה בלבד, שהאפיפיור הפסיק את שבוע ההתבודדות הרוחנית שלו בתקופת תענית־לנט, כדי להיפגש עם מדינאי. אשתקד הוא קיים באותה תקופה פגישה ממושכת עם שר החוץ הסובייטי דאז, אנדרי גרומיקו.

תקופת תענית־לנט אצל הנוצרים נמשכת 40 יום לפני הפסחא. (ע"ר וע"צ)

● **200 תלמידים ביוהנסבורג לקו בהרעלה מאכילת גלידה**

יוהנסבורג. — 200 ילדי בית־ספר ביוהנסבורג לקו בהרעלה, לאחר שאכלו גלידה.

30 ילדים אושפזו בבית־חולים עם סימפטומים של הרעלת מזון.

אחד העיתונים מסר, כי נערה בת 13 התעלפה לאחר ליקוק אחד בלבד של הגלידה. (ע"ר)

● **חאלד אל־חסן יפסיק פעילותו באש"ף?**

ריאד. — העיתון הסעודי „אל־יום" מסר, כי חאלד אלחסן, חבר הוועד המרכזי של פת"ח החליט להקפיא את חברותו בוועד, להפסיק כל פעילות מדינית בזירת העשייה הפלשתינית ולעבור להתגורר בכוויית.

העיתון „אלביאן" מסר, כי אלחסן נקט צעד זה במחאה על סירובו של ערפאת להכיר בהחלטות מועצת הבטחון 242 ו־338. (ע"מ)

איראן מתכננת חזית שניה — לנתק את בצרה

הצבא העיראקי מגביר את התקפות האוויר

באחריין — איראן מסרה אמש, כי כוחותיה ממשיכים להתקדם מערבה בדרום עירק, ואילו מטוסים עירקיים, שקורקעו ביום שלישי מחמת מזג האוויר, חידשו התקפות אוויר אינטנסיביות בנסיון לבלום את המיתקפה האיראנית בת עשרת הימים.

בעוד הצבא העירקי איננו מצליח להדוף את הכוחות האיראניים המחזיקים באזור נרחב של חצי האי פאו בדרום, שיגרה בגדד את מטוסיה כדי להלום בקווי האספקה האיראניים ובמחסני נשק, בנסיון למנוע שיגור תגבורת לעמדות האיראניות הקדמיות.

מטוסים עירקיים גם תקפו בסיס ימי איראני בצפון המפרץ ומתקני נפט בגנאוואה, ליד האי הארג, מסרו דוברים עירקיים.

רדיו טהראן מסר, כי הכוחות האיראניים המשיכו להתקדם לעבר הבסיס הימי העירקי אום־קאסר בגבול כוויית.

איראן טוענת, כי התקדמותה מערבה מנמל פאו, בשפך נהר שאט־אל־ערב, ניתקה את עירק מהים והודרה את חיל הים העירקי באום־קאסר.

אולם עירק הכחישה שחיל הים שלה נותק, בטענה כי הוא שולט בצפון המפרץ.

לווינדריגול מערביים דברו על ריכוזי כוחות איראניים גדולים מצפון לבצרה. חוגים דיפלומטיים מעריכים כי איראן מתכוונת לפתוח חזית שניה, בכוונה לבודד את בצרה מהצפון.

אולם משקיפים צבאיים סבורים כי איראן תעמוד בפני בעיות גדולות, וייתכן כי אין לה המשאבים להתקפה גדולה שניה. (ע.ר. ע"צ)

קלארספלד ומאנדלה — בין 85 המועמדים לפרס נובל לשלום

מאת עלי כהן, כתב „על המשמר" בדנמרק

קופנהגן — מכון פרס נובל לשלום באוסלו בירת נורווגיה, מסר אמש, כי השנה הוגשו 85 מועמדים לפרס, שבולטות בהם ביאטה קלארספלד, הלוחמת הבלתי נלאית בנאצים, נלסון מנדלה ואישתו ויני מנדלה, לוחם ידוע להירדויות דאורה במיבסיקו, רוברטו איבררי דה פיירורה וכן „הוועד האירופי הבינלאומי".

נגזר הפרס, ששוויו הכספי כ־[illegible] דולר, יוכרז באוקטובר.

מאמנת רכיבה מסקרמנטו, קליפורניה, מחלצת את סוסיה מאורוותם שהוצפה במי השטפונות שפקדו את מערב ארה"ב. (צילום: אי פי)

אקינו: מרכוס יפול כמו רודן האיטי אם לא ימסור השלטון

מנהיגת האופוזיציה מרחיבה את החרם נגד נשיא הפיליפינים ● גובר הבידוד ממנו סובל מרכוס בבירה מאנילה

אנג'לס. — מנהיגת האופוזיציה קוראזון אקינו הרחיבה אתמול את מסעה נגד נשיא הפיליפינים פרדינאנד מרכוס, לאזורי השדה, והודיעה באוזני רבבות אנשים, כי היא מתכוונת להרחיב את החרם האנטי־ממשלתי שלה עוד יותר.

13 יום לאחר שהשלטונות הודיעו כי היא נוצחה בבחירות, עדיין היתה אקינו מסוגלת למשוך קהל ענק, שהריע לה, כאשר הזהירה את מרכוס כי הוא עשוי ללכת בעקבות הרודן המודח של האיטי, אם לא יעביר את השלטון לידיה.

במאנילה הבירה סובל מרכוס מבידוד גובר והולך מצד הקהילה הבינלאומית. נמסר, כי לאחר „נצחונו" בבחירות זכה בברכה אחת בלבד — מבריה"מ.

ספרד ומערב גרמניה החזירו את שגריריהן „להתייעצות", ואילו השגרירויות של בריטניה ואוסטרליה, ושגרירות הולנד בשם השוק האירופי המשותף כולו, הביעו דאגה נוכח הידיעות בדבר זיופים ואלימות במהלך הבחירות.

ארה"ב, שהיתה בעלת בריתו הקרובה ביותר של מרכוס, לא שלחה מברק ברכה. בוושינגטון נמסר, כי הנשיא רייגן ישלח רק משלחת נמוכת־דרג לטקס השבעתו של מרכוס בשבוע הבא.

ה„וושינגטון פוסט" מסר אתמול, כי שליחו של הנשיא רייגן בפיליפינים פיליפ חביב, הזהיר את הנשיא מרכוס, כי יש לבצע רפורמות דמוקרטיות ולחלק את השלטון עם האופוזיציה — אם הוא רוצה לשמור על הסיוע הצבאי והכלכלי של ארה"ב. (ע"ר וע"צ)

ברינטר — האיש שיפסוק בין מיטראן לר"מ ימני

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — שר המשפטים היהודי רובר ברינטר, השר הניקיולד ביותר בימין על שביטל את עונש המוות בצרפת — פרש אתמול מן הממשלה הסוציאליסטית ומונה לנשיא מועצת החוקה.

חילופי הגברי, חודש לפני הבחירות, בוצעו ע"י הנשיא מיטראן לקראת תקופה סוערת של שלטון משותף עם ראש ממשלה ימני.

ברינטר, נאמן הנשיא, מונה לתפקיד־מפתח בנסיבות החדשות, אם השמאל יובס כפי שצפוי.

כנשיא מועצת החוקה, הוא יצווה לפסוק בסכסוכים או במחלוקות סמכויות בין הנשיא הסוציאליסטי לראש הממשלה הימני.

הולאם כל רכושו של דיבאלייה

פורט־או־פרינס. — כל רכושו של הנשיא המודח ז'אן קלוד דיבאלייה, הולאם אתמול על ידי השלטונות החדשים בהאיטי.

מיד לאחר ההודעה, מסר שר המשפטים של האיטי כי התחיל חיפוש ברחבי המדינה אחר רכושו של הרודן המודח, שנמלט לצרפת.

ידוע כי דיבאלייה בן ה־34, אגר הון בפקדונות כודיים בבנקים שוויצריים, הנאמד ב־200 עד 800 מיליון דולר. (ע"ר)

הקפיצה אל המוות

אשה קופצת אל מותה מבניין גבוה במרכז ריו דה ג'נירו שבו פרצה שריפה. (צילום: אי.פי)

מחירי הנפט בארה"ב ירדו מתחת ל־15 ד'

ניו־יורק. — מחירי הנפט בשוק החופשי בארה"ב שוב ירדו אתמול לרמתם הנמוכה ביותר מאז יוני.

נפט מטקסאס נמכר בחוזים ב־14.73 דולר לחבית — ירידה של 1.35 דולר.

סבורים כי ונצואלה, שהפחיתה בשבוע שעבר למחירים מחירי נפט רשמיים, מיבית גם היא במחיר הכימי בארה"ב, כדי לשמור על כושר התחרות שלה. (ע"ר)

שוחררו 3 הספרדים שנחטפו בביירות

ביירות. — שלושה עובדי שגרירות ספרד שנחטפו בביירות, שוחררו אתמול.

החטופים הגיעו לביתו של המנהיג השיעי נביה ברי, וזה העביר אותם לידי השגריר הספרדי פדרו מנואל אריסטגי.

הם נחטפו בחודש שעבר בקירבת נמל התעופה של ביירות, וקבוצה בשם „ארגון הדגלים השחורים" טענה לאחריות לחטיפה. (ע"ר)

הפועלים הזרים בגרמניה סובלים מהפרעות נפשיות

גטינגן. — 4.5 מיליון הפועלים הזרים שהשתקעו במערב־גרמניה עם בני משפחותיהם, סובלים עד כדי כך מגעגועים למולדתם, שמדי שנה נאלצים לאשפז כ־5000 מביניהם במרפאות פסיכיאטריות.

מדובר בעיקר באנשים שבאו מטורקיה, יוגוסלביה, איטליה, ספרד ויוון.

מחקר של אוניברסיטת גטינגן מייעץ לפסיכיאטרים לגלות יותר הבנה נוכח געגועיהם של זרים אלה, וגם להעזר אוטונומית בעיירות קיצוניות.

התחלת הסוף של ייצור תרופות בצורת כמוסות?

ניו־בראנסוויק. — חברות לייצור תרופות מעיינות עתה מחדש בשיווק תרופות בצורת כמוסות, לאחר שיצרן התרופות ג'ונסון אנד ג'ונסון החליט להפסיק את כל מכירות הכמוסות, אחרי מותה של אשה מהרעלת „טיילנול" תוך 4 שנים.

ג'ונסון אנד ג'ונסון הודיע אתמול, כי הפסקת הייצור של תרופות בכמוסות, תעלה לחברה 150 מיליון דולר.

מינהל המזון והתרופות של ארה"ב שיבח את החלטת המפעל, אך ציין, כי לפי שעה אין צורך להטיל איסור גורף על תרופות בכמוסות.

החברה הפסידה 100 מיליון דולר ב־1982, כאשר ביקשה להחזיר לה את כל הנזקים של „טיילנול" לאחר ששבעה אנשים מתו כשצרכו את התרופות „טיילנול" שאליהן הוחדר ציאניד.

ההחלטה החדשה נתקבלה, לאחר שנתגלו שני כמוסות־טיילנול עם ציאניד בחנות מכולת סמוך לניו־יורק. אשה אחת מתה לאחר שבלעה 2 מהכמוסות המורעלות.

יו"ר חברת ג'ונסון מסר אתמול לכתבים, כי להחברה לא היתה ברירה. „יום שאין אנו יכולים להתגבר על ניפיל בכמוסות לאחר שהן עוזבות את המפעל שלנו".

החברה הודיעה, כי נעשה תכנון החברה את התרופה „טיילנול" בצורת „קאפלט", היינו טבליות בצורת כמוסה עם ציפוי כימי, המקל על בליעתה.

כמוסות הן טבליות מוצקות, כמוסות בתוך כיבל פלסטיק קטן. (ע"ר)

הפסיכולוגים מתנגדים לביטול מבחני הכושר בבתי־הספר

שום מבחן אחר אינו מגלה את הפוטנציאל הלימודי הטמון בתלמיד — לטענתם

התנגדות לביטול מבחני כושר בבתי־הספר לפי מסקנות ועדת בשי שנתמנתה ע"י מנכ"ל משרד החינוך, הביעו אתמול נציגי התהדרות הפסיכולוגים בישראל במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב.

הנימה העיקרית בהתנגדותם הסתמכה על כך שמבחני הכושר מגלים את הפוטנציאל הלימודי הטמון בתלמיד, ששום מבחן אחר לא יגלה אותו.

הדוברים ציינו, כי הכתדרות הפסיכולוגים בישראל סבורה שמבחני הכושר הקבוצתיים הם כלי פסיכומטרי הבודק פונקציות קוגניטיביות הקשורות ליכולת החשיבה. מבחנים אלה בודקים נמדדים פסיכולוגים מיוחדים שלא ניתן לקבלם באמצעות מבחני הישג, הסתגלויות או התנהגותו של הפרט. הם משמשים כחונר המשלים את התמונה הכללית של התלמיד.

„מנבא" הישגים

פרופ' אלחנן מאיר מאוניברסיטת תל־אביב אמר, כי מבחני הכושר בודקים את פוטנציאל הנבחן למה שהוא יוכל להגיע אם יינתנו לו האמצעים. מבחן הכושר מיועד „לנבא" מה יהיו ההישגים לעתיד. הוא הוסיף, כי כדאי להשתמש במבחני כושר כדי לאפשר לכל פרט למימש את הפוטנציאל שלו.

פרופ' מאיר הוסיף, כי באוקטובר 1985 נעשו בישראל מבחנים המוכיחים את האפשרות „לנבא" הצלחה בלימודים באמצעות מבחני כושר.

פרופ' יהודה אמיר מאוניברסיטת בר־אילן אמר, כי בחלק גדול של חטיבות הביניים לא השתמשו במבחני כושר למטרת מיון לכיתות הומוגניות.

הוא אמר, כי קבוצת בשי ממשרד החינוך החליטה לבטל את המבחנים הקבוצתיים בכיתות א'־ו'. כרגע בוטלו המבחנים בבתי הספר היסודיים ובחטיבות הביניים ונשארו פתוחים בחטיבות העליונות.

הוועד למען בתיה"ס בשכונות: מבחני הכושר — גזעניים

מאת חנה קים, כתבת „על המשמר"

„מערכת החינוך סוגרת את עצמה מפני מעורבות של הורים בחינוך ילדיהם בשכונות ובעיירות הפיתוח וזאת בשל הנימוק כי ההורים הם חסרי השכלה", אמר אתמול ד"ר שלמה סבירסקי, חבר בוועד חדש — „הוועד הציבורי למען ביה"ס בשכונות ובעיירות הפיתוח" — שבו חברים גם הסופר אמנון שמוש, השחקן יוסף שילוח, הקונסול הכללי לשעבר של ישראל בניו־יורק, פול קידר, וכן עובדים סוציאליים, סטודנטים ומורים לחינוך.

חברי הקבוצה החדשה אמרו אתמול במסיבת עיתונאים, כי ההורים בשכונות ובעיירות הפיתוח מעוניינים להיות מעורבים בחינוך ילדיהם. והראיה: קבוצות של הורים באזורים אלו שהתארגנו כדי למחות על רמתם הנמוכה של המורים בביה"ס שבהם לומדים ילדיהם.

„בור ניקוז" למורים כושלים

לדברי חברי הקבוצה ממשיכים הישגי התלמידים בשכונות ובעיירות הפיתוח להיות נמוכים מהממוצע. רבים תלמידי התיכון תלומדים במסלולים מקצועיים ופחות־יוקרתיים, חלק ניכר מהתקציבים המיועדים לבתיה"ס בשכונות ובעיירות הפיתוח מגיע דווקא לבתי"ס מבוססים. ובני השכונות ועיירות הפיתוח ממשיכים לחוות רק כ־20 אחוז מכלל הסטודנטים בארץ. לדבריהם, מעורבות ההורים תוכל לשפר את המצב ולשים קץ „למצב שבו ביה"ס בשכונות ובעיירות הפיתוח משמשים בור־ניקוז של המורים והמורות שלא מתקבלים לעבודה באיזורים מבוססים".

„מבחנים גזעניים"

חברי הקבוצה ביקרו גם את שיטת מבחני ה.איי.קיו". ד"ר סבירסקי אמר, כי מבחני הכושר הקבוצתיים בבתי הספר הם כלי בידי מערכת החינוך ללגיטימציה של ההבדלים בין תלמידי שכונות ועיירות לבין תלמידי מקומות מבוססים. לדעתו, מבחני מנת משכל כשלעצמם הם שליליים ביסודם. מבחנים אלה הם גזעניים — אמר. והוסיף כי השימוש בהם הוא שימוש מפלה. עוד טען, כי למבחנים הפסיכומטריים אין תוקף ואין אמינות.

השחקן יוסף שילוח אמר, כי דו"ח דנגי, שפורסם בשנת 80' ובו סקירה על מצב החינוך בשכונות ובעיירות הפיתוח, נגנז משום שהמליץ לפטר 70 אחוז מכוח ההוראה בבית"ס באזורים אלה. לדבריו קבע הדו"ח גם כי 31 אחוז מן התלמידים בשכונות ובעיירות הפיתוח התקשו בקריאה ובכתיבה.

חברי הקבוצה אמרו כי בכוונתם לשמש כתובת לפניות ולתלונות ולתת להורים ייעוץ וסיוע.

לשכת עוה"ד: להתנות מינוי שופטים במיבדקים מיוחדים

מציעה להחמיר הסלקציה בפקולטות למשפטים כדי להבטיח התאמתם של המצטרפים למקצוע

לשכת עורכי־הדין בישראל שוקלת אפשרות להתנות קבלת סטודנטים לפקולטות למשפטים בעריכת מבדקים מיוחדים של התאמה למקצוע ומיבנה האישיות, כדי להבטיח הקפדה רבה יותר על המצטרפים למקצוע — מסר אתמול ראש לשכת עורכי־הדין, עו"ד מנחם ברגר, במיפגש עם הכתבים בבתי־המשפט בתל־אביב.

עו"ד ברגר ציין, כי היוזמה להצעה זו נבעה מן העובדה שבאחרונה כמעט לא עובר יום ששמו של עורך־דין אינו מוזכר בעיתונים „ולאו דווקא לחיוב". לפיכך הוא יזם הצעה להתנות מיבדקים מיוחדים אלו בקבלה לפקולטות למשפטים, שם הלחץ הוא עצום, כאשר על כל מקום בפקולטה יש 12־15 מועמדים.

ראש הלשכה כבר ניהל שיחות בעניין זה עם כמה דיקאנים של הפקולטות ומצא אהדה רבה להצעה, וכן התקשרו כבר עם פסיכולוגים ואחרים כדי לברוק אפשרות ממשית ליישום ההצעה.

מינוי שופטים

אשר למינוי שופטים, גם כאן מציע ראש הלשכה להוסיף על השיקולים האובייקטיביים שלפיהם מתמנים שופטים חדשים — מיבדקים מיוחדים של התאמה אישית והתאמה לתפקיד. הוא ציין, כי מינויי השופטים עד כה הוכיחו עצמם בצורה חיובית ביותר, פרט למספר קטן של יוצאים מן הכלל, אולם הוספת מיבדקים מתאימים רק יסייעו לבחירה הנאותה.

כמו־כן מסר, כי באחרונה התקיים קורס מיוחד לעורכי־דין בהשתתפות שופטים, שנועד בעיקר לאותם משפטנים המתכוונים להגיש בקשה למנותם שופטים. הלשכה מתכוונת להרחיב קורסים אלו. וגם זה יסייע בנושא מינוי השופטים.

לשכת עורכי־הדין הגישה לא מכבר הצעה לשר־המשפטים, לקבוע קריטריונים חדשים למינוי עורכי־דין לתפקידי בוררים, מנהלי עזבון, אופטרופוסים וכד'. כמו־כן מגבשים בלשכה הצעה לשינוי חוק הבוררה, כדי להפוך את מוסד הבוררות לאטרקטיבי ועממי יותר לטובת עורכי־הדין והציבור הרחב גם יחד. (עתים)

מדינת ישראל

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי צפת

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה צפת שבעירית צפת, מופקד שינוי תכנית הנקרא תכנית מס' 4321 שינוי לתכנית מתאר מס' 552 — שינוי יעוד לאזור מסחרי משולב במגורים, צפת, ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 13063, חלקה 33.

עיקרי מטרת שינוי התכנית: שינוי יעוד משטח פרטי פתוח לשטח מסחרי משולב במגורים.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אתו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המחוזית האמורה.

ישראל קניג
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז הצפון

הורים שלא ירשמו ילדיהם במועד יועמדו לדין

הורים שלא ירשמו את ילדיהם לגנים ולבתי הספר במועדי הרישום הרשמיים, שיפורסמו על־ידי משרד־החינוך־והתרבות והרשויות המקומיות, יועמדו למשפט, על כך הוחלט במשרד־החינוך לקראת הרישום הקרוב לשנת הלימודים תשמ"ז.

מנהל אגף התלמידים במשרד, שמעון נחמה, מסר, כי הורים רבים אינם מוזרזים לרשום את ילדיהם, כמתחייב מחוק לימוד חובה, וגורמים קשיים רבים בשיבוץ הילדים בכיתותיהם ובהיערכות מוסדות החינוך לשנת הלימודים הבאה. הנפגעים העיקריים מכך הם הילדים עצמם, שבשל איחור ברישום נשלחים לבתי־ספר מרוחקים מבתיהם, שבהם נותר מקום פנוי.

הרישום לגני־ילדים ולבתי־ספר יסודיים לקראת שנת הלימודים תשמ"ז יתקיים מיום רביעי, 12 במארס, עד יום שלישי, 1 באפריל, ועד בכלל.

מפ"ם

מפלגת הפועלים המאוחדת

המרכז

לוח פעילות שבועית מה־20.2.86 עד 26.2.86

מחלקת ההסברה

20.2 בת־ים – בי"ס אורט מלטון – 10.30 – ח"כ אלעזר גרנות
כפר טייבה – 16.00 – אחמד אבו עסבה – חוג רעיוני
21.2 קיבוץ געתון – 11.00 – חנן ארז – יום עיון לח"צ
חיפה – בית־ספר עירוני ח' – 20.15 – ח"כ יאיר צבן – מועצה איזורית של השוה"צ
22.2 קיבוץ חורשים – 10.00 – אילן אסיה – יום עיון לסניף פתח־תקווה
סניף יבנה – 10.30 – מאיר רוג, תמר אבינדורי – נטיעות מסביב למועדון הסניף החדש
קיבוץ שער־העמקים – 21.30 – חנן ארז
23.2 סניף רמת־גן – 17.00 – משה סמולר – לשכה לפניות הציבור
פנימיית הדסים – 19.00 – ח"כ יאיר צבן – פגישה עם מחנכים
קיבוץ רגבים – 21.30 – ח"כ יאיר צבן
24.2 נהריה, בית אפרת – 18.00 – חנן ארז, גאמל כנען – כנס אזורי
סניף אופקים – 19.00 – ולדי מורג, יוסי מרציאנו – מועצת סניף
מועצת הפועלים אזור – 20.00 – ח"כ חייקה גרוסמן – ערב ראיונות עם איתן דנציג
25.2 אוהלו – 9.00 – נחום שור – סמינר אחיות בנושא: התוכנית הכלכלית
מוסד חינוכי גו־שמואל – 9.00 – ד"ר אברהם רוזנקייר
סיור בבוקר בסניפי איזור הצפון – ולדי מורג, שלמה קבריק
מפעלי גרנות – 13.00 – נחום שור פגישה עם ועדי עובדים
סניף צפת – 15.00 – ולדי מורג, יוריא לבן – מזכירות סניף
סניף עפולה – 17.00 – דוד שטוקפיש – אידיש
מועדון ההסתדרות כרם התימנים – 18.00 – דב אלקנתי – לוותיקים
עכו – 20.00 – רמה שטיין – חוג בית
26.2 יפו, בית פולה בן־גוריון – 10.00 – דב אלקנתי – לחברות נעמת
כנסת – 12.00 – ח"כ יאיר צבן – פגישה עם תלמידים
בית המרכז – 13.30 – ישיבת רכזי אזורים ומזכירי סניפים גדולים
סניף רמת־גן – 17.00 – עו"ד יונתן דפריס – לשכה לפניות הציבור
סניף בת־ים – 18.00 – משה סמולר – לוותיקים
סניף ירושלים – 19.00 – ולדי מורג – מועצת סניף
סניף ת"א – 19.00 – חנן ארז, צבי זלצינגר – פגישה עם קוראי עיתון משמר – לדוברי רומנית
סניף אשקלון – 19.30 – ח"כ אלעזר גרנות – אסיפת חברים
סניף בת־ים – 20.00 – נעמי רפתין – לקן – השומר הצעיר
קיבוץ בית־קמה – 21.00 – ח"כ אמירה סרטני

המחלקה לאיגוד מקצועי

20.2 בת־ים – 13.00 – ביקור במוסך צ'מפיון – דב אלקנתי, יעקב לוי, אלון אטלך
בית המרכז – 17.00 – מטה בחירות פנימיות לאירגון עובדי צה"ל – נטע מן, דב אלקנתי
23.2 סניף חיפה – 17.00 – תא אירגון עובדי צה"ל – דב אלקנתי, יחזקאל יחזקאל, שמואל קלנר, גדעון שטיינברג
סניף ת"א – 17.00 – העובדת השכירה – יוסי מרציאנו, רבקה יעקובוביץ
24.2 גבעתיים – 10.00 – ביקור במפעל סריגת „רונית" – דב אלקנתי, זאב שפיר
25.2 בית המרכז – 9.30 – מזכירות הגימלאים – דב פלג משה סמולר, נטע מן
סניף אשדוד – 19.30 – סדנא בנושא: עבודה ועובדים – דב אלקנתי, איציק בן־אלי, שלמה אלקבץ, שלי אבני

משרד האנרגיה:

הפעלת תחנת הכוח בפחם עדיין זולה יותר

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

בניית תחנת הכוח המוסקת בפחם תימשך במתוכנן, למרות הירידה החדה במחירי המזוט, ההולכים ומתקרבים למחירי הפחם. זאת אמר לכתבנו ד"ר אילן מעוז, מנהל אגף התיכנון במשרד־האנרגיה.

לדבריו, הפחם עדיין זול מהמזוט, למרות הירידות האחרונות במחירו. טונה מזוט בתחנת הכוח עולה כ־100 דולר, לעומת 87 דולר שעולה טונה פחם. ההחלטות שנתקבלו בעניין זה במשרד־האנרגיה קובעות, כי המשרד ישהה את תמיכתו בפרוייקטים חדשים מחליפי מזוט, אך זה לא כולל פרוייקטים שכבר אושרו.

ד"ר מעוז הוסיף, כי כל התחנות נבנות בשיטה של הסקה דו־דלקית, באופן שניתן יהיה להסיק את תחנות הכוח המופעלות בפחם גם במזוט, אם הנסיבות יצריכו זאת. עוד אמר, כי יש גם השלכות תפעוליות וסביבתיות בבחירה בין מזוט לפחם, שהוכיחו עדיפות מבחינה אקולוגית.

נהרג בתאונת „פגע וברח" בת"א

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

לבק אברמוביץ בן 76 מתל־אביב נהרג אתמול בתאונת „פגע וברח".

רכב פרטי שנסע אתמול לפנות בוקר כדרך הנצחון בתל־אביב פגע בהולך הרגל שנפצע קשה. הרכב הפוגע נמלט מהמקום.

אמבולנס שהגיע למקום ואסף את הפצוע היה אף הוא מעורב בתאונת־דרכים כמה עשרות מטרים ממקום התאונה הקודמת. החובש שהיה באמבולנס נפגע באורח קל.

אברמוביץ שהיה פצוע קשה הובא לבית־החולים איכילוב בתל־אביב שם מת מפצעיו.

סוף שבוע עם **הארץ**

עיתון לאנשים חושבים

החטיפה ורצועת הביטחון
זאב שיף

פשיעה ערבית בתל־אביב / ראובן שפירא

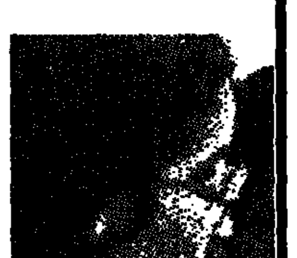

תיק גירושין: הרבנית נגד הרב
תמר מרוז

מלחמת העיתונים הדתיים / נדב שרגאי

יואל מרקוס: להיטיב עם פרס • א. שוויצר על החמדה כערך מדיני • דן כסלו על האבטלה • זומן פריסטר על בית לסין

יהודית הנדל משחזרת את נתן אלתרמן

מגזין: דן מרגלית • מקורות מדיניים/ עקיבא אלדר • מסדרונות מפלגתיים/אילן שחורי • הטלוויזיה של השבוע/הדה בושס

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 19.2.86

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקאי	1	1.45	1.51	1.4698	1.4882	1.4795
לירה שטרלינג	1	2.09	2.18	2.1227	2.1492	2.1399
מרק גרמני	1	0.63	0.66	0.6368	0.6448	0.6404
פרנק צרפתי	1	0.20	0.21	0.2075	0.2100	0.2085
גילדן הולנדי	1	0.55	0.58	0.5639	0.5709	0.5670
פרנק שווייצרי	1	0.75	0.79	0.7699	0.7796	0.7744
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2003	0.2028	0.2016
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2037	0.2062	0.2050
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1724	0.1745	0.1735
מרק פיני	1	0.27	0.29	0.2834	0.2869	0.28
דולר קנדי	1	1.03	1.08	1.0526	1.0657	1.0604
דולר אוסטרלי	1	1.00	1.08	1.0397	1.0527	1.0467
ראנד דר' אפריקאי	1	0.61	0.73	0.7187	0.7277	0.7277
פרנק בלגי	10	0.30	0.32	0.3114	0.3153	0.3129
שילינג אוסטרי	10	0.89	0.93	0.9070	0.9183	0.9116
לירה איטלקית	1,000	0.91	0.97	0.9335	0.9451	0.9405
ין יפאני	100	0.81	0.85	0.8211	0.8314	0.8276

טלקס

● כנס בינ"ל לשיקום שכונות

מאות מומחי שיקום שכונות מהארץ ומהעולם כבר הודיעו על השתתפותם בכינוס הבינלאומי לשיקום שכונות שייפתח בתחילת מארס בירושלים.

בכינוס ייטלו חלק חברי פרלמנט, מתכנני ערים, עובדים סוציאליים, סוציולוגים, אנתרופולוגים ונציגי אירגונים בינלאומיים מארה"ב, אוסטרליה, דרום־אפריקה, דנמרק, הולנד, נורבגיה, בלגיה, הפיליפינים וגינאה החדשה.

בכינוס ייבחן לראשונה הנסיון בן 7 השנים שנרכש בפרוייקט התחדשות השכונות בישראל, המשותף לסוכנות היהודית ולממשלה והנחשב לאחד הגדולים ביותר מבין תוכניות השיקום שנערכו אי־פעם בעולם.

באי הכינוס ישתפו את עמיתיהם בנסיון שרכשו וינסו להגדיר מחדש דרכים לטפל בהזנחה הפיזית של השכונות ובבעיות סוציואקונומיות בקהילות המאה ה־20. **יוסף גלילי**

● דורשים לבטל היטל הנסיעות

מנהלי חברות התעופה הסדירות ממשיך לדרוש לבטל את מס הנסיעות לפחות לישראלים המתגוררים קבע בחו"ל. במכתב ששלחו לשרי האוצר התחבורה והתיירות ציינו מנהלי החברות כי אם לא ייעשו הצעדים המתאימים, תימשך הירידה בתיירות. כן הם מבקשים את תמיכת משרד־התיירות בחבילות סיור מוזלות בהן ישותפו כל גורמי התיירות, כדי למשוך תיירים. **יוסף שמי**

● משה אלמוזלינו — מזכיר מ.פ. קריית־גת

משה אלמוזלינו (מערך) נבחר שלשום לתפקיד מזכיר מועצת פועלי קריית־גת

בחירתו נעשתה באיחור של תשעה חודשים בשל צו שהוציא בית־המשפט בעקבות עתירת הליכוד שטען כי היו זיופים ושחיתויות במהלך הבחירות בחודש מאי בשנה שעברה. **רפאל גאון**

„השוק האפור פורח מתחת לאפם של אדריכלי הכלכלה"

אמרה השופטת בגוזרה שנה מאסר על אחד מעבריייני „השוק האפור"

מאת יעקב שלייש, כתב עת"ם

ביקורת חריפה הוטחה אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב כלפי אדריכלי הכלכלה במדינה, אשר מתלבטים קשות בבעיות קיצוץ התקציב, ואילו „ממש מתחת לאפם" צמח ופרח „השוק האפור", שבמסגרתו מגלגלים מאות־מיליוני דולרים והמתווכים למיניהם נהנים ומתעשרים ממנו בעמלות שמנות.

הדברים נאמרו בעת שבית־המשפט גזר שנה מאסר בפועל ושנתיים על־תנאי על אחד מעבריייני „השוק האפור", אברהם ברגר (33) מכפר־סבא, שהורשע במעשי זיוף וקשירת קשר לעשות פשע, בעצה אחת עם מנהל סניף בנק.

עו"ד אמנון רודה, מנהל המחלקה הפלילית־כלכלית בפרקליטות מחוז תל־אביב, טען בתיק זה, כי ברגר, שהיה בשעתו מנהל סניף בנק המזרחי המאוחד בהרצליה, התפטר ועבר לשמש כמנהל עסקים בחברת מג"ע מימון והשקעות בתל־אביב. בתפקיד זה עסק בתיווך בין לווים ומלווים, כאשר חלק מהמלווים דרשו כבטחון ערבות בנקאית.

התביעה טענה, כי ברגר התקשר עם מנהל סניף בנק המזרחי בהרצליה, שמשון בוריה — שהיה בעבר סגנו של ברגר — וביחד הוציאו מיסמכים מזוייפים, המתיימרים להיות ערבויות בנקאיות של בנק המזרחי. מיסמכים מזוייפים אלו נמכרו כבטחונות להלוואות שניתנו באמצעות חברת מג"ע, כאשר בוריה חתם והטביע חותמת הבנק, בדרך זו זייפו השניים „ערבויות" אלה בסכום כולל של כ־10,000,000 דולרים.

התובע סיפר לבית־המשפט, כי בעקבות חקירתו של ברגר, לאחר שדבר המירמה והזיוף התגלה, התברר לחוקרי המשטרה, היקפו האדיר של „השוק האפור".

עיסקת טיעון הכוייה

עם זאת הבהיר עוה"ד רודה, שחלקו של הנאשם בתיק זה, אף כי מדובר כאן בסכומי־ערבויות ניכרים, יש לראותו בפרופורציה הנכונה ואין למצות עימו את חומרת הדין כולה. לפיכך, נערכה עיסקת־טיעון בין התביעה וההגנה, לפיה הודה ברגר בעבירות שיוחסו לו והתביעה מסתפקת בעונש מאסר שנה בפועל.

יתירה מזו, ציין התובע, נאשם זה שיתף־פעולה עם חוקרי המשטרה ושעות ארוכות האיר את עיניהם בכל הקשור ל„שוק האפור" במדינה.

„יש במדינה רשויות גדולות יותר וחברות גדולות שעסקו בנושא זה. ויש להניח שגם הם יגיעו לבית המשפט" — הבהיר איש הפרקליטות והוסיף, כי לא נאשם זה המציא את השוק האפור ולא הוא הפעילו.

לבקשת התביעה וההגנה, החליטה השופטת שושנה ברנר, כי הדיון שנוהל על תוכן עיסקת הטיעון שנערכה בתיק זה, ייאסר לפירסום.

השופטת שושנה ברנר השמיעה ביקורת חריפה על המערכת הבנקאית ומתכנני הכלכלה במדינה, על כי הניחו לשוק האפור להתפשט ולפעול ולתפוח לממדים אדירים. בציינה את הסכנה הגדולה בקיום מערכת בנקאית מקבילה לזו הרשמית והמבוקרת. (עתים)

חשד להונאה בכספים המיועדים לישיבות

חשדות להוצאת כספים במירמה מתקציבי הממשלה המיועדים לישיבות, בהיקף מאות אלפי דולר, נחקרים בימים אלה על ידי היחידה הארצית לחקירות הונאה, בראשות תת ניצב יורם גונן.

כתב עת"ם נמסר, כי החוקרי היחידה ערכו בימים האחרונים חיפושים במשרדיהן של ישיבות והחרימו מסמכים שונים.

עד כה טרם נעצרו חשודים. אם כי בידי המשטרה מצויים שמות של חשודים המעורבים בפרשה.

דובר המשטרה מסר, כי שופטת שלום בת"א הוציאה אתמול לבקשת המשטרה צו איסור פירסום שמות אותם אנשים החשודים במעורבות בפרשה. (עתים)

נלכד החשוד ברצח השוטר ביאזי שנמלט שלשום ממעצרו

נמשכים החיפושים אחר האסיר שנמלט מכלא באר־שבע

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

עומר איברהים פאראג', בן 21, החשוד ברצח השוטר אבי ביאזי מירושלים, נלכד אתמול בשעת בוקר מוקדמת לאחר שנמלט שלשום ממעצרו.

פאראג', הנחשב לאחד מראשי כנופיית סילוואן, היה עצור בבית המעצר של משטרת ערד. החשוד עיקרי ברצח רס"ר ביאזי לפני שלושה שבועות. הוא הוחזק בעיר ערד ימים, לאחר שהחוקרים רצו להרחיקו משאר אנשי הכנופיה העצורים.

שלשום, סמוך לשעה 10 בלילה, גילו שוטרי משטרת ערד כי פאראג' עקר לבנה מאחד מקירות חדר הבידוד הקטן בו שהה, שבר את הקיר, ונמלט מבית המעצר.

פאראג' עקר את צינור הברזל של המקלחת בבית המעצר, חלם בעזרתו בקיר, ובך ניפץ אותו.

לאחר שנמלט סרקו כוחות גדולים של משטרה, משמר הגבול, צה"ל והסיירת הירוקה את ערד וכל איזור הנגב. היה חשש כי העציר, המוכר כאדם אלים, עלול לבצע מעשה נואש.

אתמול בשעה 4 לפנות בוקר התקבלה הודעה מאחד השוטרים כאיזור התעשייה בערד, על תנועה חשודה של אדם הדומה לתיאור העציר. [illegible]

חיפושים נרחבים

האסיר סארם אבו סילב, בן 33, שנמלט שלשום מכלא באר־שבע, טרם נתפס. [illegible]

המניות בעלייה — הדולר בירידה

גלגלי הבורסה

מאת אלחנן הורוביץ

אתמול התחזקה מגמת הד עלייה בשוק המניות. בחופשיות היו פי־7 יותר עליות מאשר ירידות. כל מדדי השערים של המניות והאופציות עלו. ההיצע למניות ההסדר עלה ל־3 מיליוני ש"ח.

בשוק איגרות החוב היה ביקוש של 1.2 מיליון שקל לצמודות למדד והיצע של 0.1 מיליון ש"ח לצמודות לדולר.

הציבור הוציא אתמול 1.5 מיליון ש"ח מקרנות הנאמנות ה„סולידיות" והשקיע כ־2.2 מיליון ש"ח בקרנות המתמחות במניות.

שער הדולר היציג ירד אתמול ב־0.88%, אג', כ־0.599 ל־1.4795 ש"ח. דולר נוסעים ירד ל־1.4698 ש"ח. הדולר השחור נע בירידה בין 1.575 ל־1.590 ש"ח.

בשוק המניות עלו אתמול 269 שערים, לעומת 13 שירדו ו־92 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 73 ב־5% ויותר ו־12 ירדו ב־5% ויותר. היו 17 „קונים בלבד" ו־2 „מוכרים בלבד".

המחזור בשוק המניות הסתכם ב־6.5 מיליון ש"ח. מזה כ־1.4 מיליון ש"ח במניות ההסדר. המניה הפעילה ביותר היתה של בנק הפועלים ע"מ, שהמחזור בה הגיע ל־1,431 אלף ש"ח.

במניות ההסדר נרשמו אתמול רק עליות ב־%: פועלים מב' — 0.4; פועלים ש' — 1.2; פועלים כ' — 0.2; כללי כ"ר — 1.4; בל"ל — 0.1; מימון סחר 1 — 1.4; מימון סחר 5 — 0.3; אי די בי רג' — 0.2; אוגד רג' — 0.4; דיסקונט א' — 0.5; מזרחי ש' — 1.2; מזרחי כ' — 1.2. תשואותיהן השנתיות נעו בין 14.52% (הפועלים ש') ל־14.01% (הפועלים כ').

במניות הבנקים המסחריים שבידיהן להסדר נרשמו רק עליות ב־%: אוה"ה — 5.9; ספנות 1 — 0.1; ספנות 5 — 1.1; בינלאומי — 4.7; פ"ב — 3.0. לכ"ר 1 של בנק כללי היה עודף היצע, שנקלט ללא שינוי בשערו.

במניות החופשיות בלטו ביותר העליות ב־%: ביטוח משנה 5 — 10.2; ברנוביץ 1 — 10.8; ברנוביץ 5 — 14.4; פנרב 5 — 10.1. לעומתן בלטו הירידות ב־%: א' גינדי 1 — 10.0; א' גינדי 5 — „מוכרים בלבד"; עמק ע"ר 1 — 10.0.

בלט ביחוד הביקוש הגדול של יותר מ־4 מיליון ש"ח ע"נ למניות ארדים, שהביא לרישום שערן „קונים בלבד".

בשוק איגרות החוב היו תנודות עד 1% בצמודות למדד. בצמודות לדולר שררו ירידות עד 1.5%. המחזור בשוק אג"ח הסתכם בכ־3.0 מיליון ש"ח.

במילווה „קצר המועד" נעו התשואות החודשיות בין 1.57% ל־1.82%, תוך מחזור של כ־2.5 מיליון ש"ח.

★ ישראס הודיעה על רווח נקי מתואם של 40 מיליון שקלים עד סוף חודש ספטמבר 1985 במחצית השנה הראשונה של 1985/6, לעומת רווח מתואם של 83 מיליון שקל לכל שנת הכספים 1984/85.

★ הפועלים ניהול קרנות בנאמנות הודיעה על תשלום דיווידנד חודשי במזומן — פטור ממס־הכנסה לחודש פברואר 1986 — בשיעור של 3.4% מהערך הנקוב לבעלי היחידות של „אלמוג" ובשיעור של 11.1% מהערך הנקוב לבעלי היחידות של „צבר".

בפלילים

רס"ר משטרה נתן „סטירות רפואיות" ונענש

[illegible]

(עתי בו)

מה עושה גבר עם אלפיים זוגות תחתונים?

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

אדם שברשותו נמצאו 2130 תחתוני גברים בגדלים ובצבעים שונים החשודים כגנובים נעצר אתמול על־ידי המשטרה

בלשי המשטרה מצאו את התחתונים ארוזים בקופסאות קרטון ברשותו של החשוד תושב תל־אביב בן 37

המשטרה חוקרת עתה מה עושה גבר עם כמות כה גדולה של תחתונים ומה מקורם והחשוד יובא היום לבית־משפט השלום בתל־אביב להארכת מעצרו

שלושה צעירים חשודים באונס מפגרת

[illegible]

(עתי בו)

אחד מוותיקי הכייסים בת"א נתפס „על חם"

אחד מוותיקי הכייסים בתל־אביב נעצר אתמול על־ידי בלשי היחידה המרכזית בתל־אביב.

הבלשים עקבו אחרי הכייס כשהוא מנסה ללא הצלחה לכייס עוברי אורח ברח' אלנבי בתל־אביב. משנואש, נכנס לחנות „המשביר לצרכן", לבש שם סוודר חדש וניסה לצאת מבלי לשלם.

מערכת האזעקה המותקנת בדלת החנות הופעלה, והבלשים עצרוהו במקום.

האיש, בן 40, תושב תל־אביב, נעצר פעמים רבות בעבר ויובא היום בפני שופט להארכת מעצרו. (עתי בו)

קרא מחר בחותם

המחדל הישראלי
האם ישראל איחרה להצטרף למלחמת־הכוכבים?
כתבה שניה
מאת עודד ליפשיץ

עוד דונם, עוד ניילון, עוד פלאח
מי מיישב היום את בקעת הירדן?
מאת עמירם כהן

כל העולם – פסל
דני קרוון מתכנן עיר בצרפת
מאת גיורא מנור

הלוחמה הישראלית בעיני הסורים
כך ראו הסורים את „הפלישה ללבנון"
מאת עוזי מחנימי

בין אדם למקום
הנוף האנושי־פיזי של הזורע
מאת גבריאל פלטי

להקדים רפואה לגזענות
עם ד"ר בשארת, זוכה בפרס כוזרי
מאת חיה יוסף

חותם אישי
מאת דוד הלוי

טורים ומדורים מאת: זאב צחור, עזרא דביר, עמירם כהן, רחוביצקי, עודד ליפשיץ, אלי הכהן, מיכאל הרסגור, צבי אל־פלג, אהוד דור, שמואל בונים

חראקירי – מאת יעקב לזר
שלום־בית – מאת חיה יוסף